

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/22-01/31
URBROJ: 6521-31-22-01
Zagreb, 22. veljače 2022.

D.E.U. br. 21/033

**ODBOR ZA FINACIJE I DRŽAVNI
PRORAČUN**
Predsjednica Grozdana Perić

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za financije i državni proračun stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2021. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive
2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i
okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te o izmjeni Direktive 2014/59/EU
COM (2021) 663**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/50, URBROJ: 50301-21/06-22-3 na sjednici održanoj 15. veljače 2022.

Predmetni Prijedlog direktive je Europska komisija objavila 27. listopada 2021., u sklopu inicijative „Revizija okvira za krizno upravljanje bankovnim sektorom i osiguranje depozita“, iz Programa rada Europske komisije za 2021. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 18. ožujka 2022. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2021) 663
- COM (2021) 663

Na znanje: INFODOK služba

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja, okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te o izmjeni Direktive 2014/59/EU

Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2013/36/EU as regards supervisory powers, sanctions, third-country branches, and environmental, social and governance risks, and amending Directive 2014/59/EU

Brojčana oznaka dokumenta: COM/2021/663 final

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo financija

Ustrojstvena jedinica: Sektor za bankarstvo, računovodstvo i reviziju

Druga tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključene u izradu Prijedloga okvirnog stajališta: Hrvatska narodna banka

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER II):

Juraj Jerin, Služba za ekonomske i financijske poslove, Sektor za COREPER II

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za financijske usluge i bankovnu uniju

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja, okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te o izmjeni Direktive 2014/59/EU (u daljnjem tekstu: Prijedlog direktive) dio je zakonodavnog paketa kojem je namjera dovršiti implementaciju Basel III okvira u Europskoj uniji (dalje u tekstu: EU) uvođenjem mjera za daljnje jačanje otpornosti bankarskog sektora. Osnovne sadržajne odredbe Prijedloga direktive su sljedeće:

Neovisnost nacionalnih nadležnih tijela

Prijedlog direktive predviđa odredbe kojima se zahtijeva od država članica (u daljnjem tekstu: DČ) da omoguće očuvanje neovisnosti nacionalnih nadležnih tijela kod izvršavanja njihovih ovlasti. Izmjenom članka 4. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća o

kapitalnim zahtjevima (u daljnjem tekstu: CRD)¹ utvrđuje se kako DČ moraju osigurati očuvanje neovisnosti nadležnih tijela, što uključuje i zaposlenike i upravljačka tijela.

Očuvanje neovisnosti nacionalnog nadzornog tijela bi se ostvarilo kroz:

- očuvanje neovisnosti i objektivnosti u postupanju nacionalnih nadležnih tijela, zaposlenika i članova upravljačkog tijela, bez traženja upute ili bez utjecaja institucija nad kojima se obavlja supervizija, vlada DČ ili ostalih tijela (osim Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (European Banking Authority, dalje u tekstu: EBA), Jedinstvenog nadzornog mehanizama (Single Supervisory Mechanism, dalje u tekstu: SSM) i Jedinstvenog sanacijskog mehanizma (Single Resolution Mechanism, dalje u tekstu: SRM))

- osiguranje da nacionalno nadležno tijelo ima potrebne aranžmane za sprječavanje sukoba interesa njegovih zaposlenika i članova upravljačkih tijela, donoseći pravila proporcionalna njihovoj ulozi i odgovornosti te zabranjujući im najmanje sljedeće aktivnosti:

1. trgovanje financijskim instrumentima grupe koja se nadzire i
2. nakon kraja zaposlenja u nacionalnom nadzornom tijelu zaposlenje/ugovor s institucijom koju su direktno nadzirali (i grupom) prethodne dvije godine ili društvom koje je pružalo usluge toj instituciji prethodne dvije godine.

EBA je dužna izraditi odgovarajuće smjernice, uzimajući u obzir najbolju međunarodnu praksu.

Nadzorne ovlasti i procesi

CRD sadrži minimalni skup nadzornih ovlasti koje moraju biti dostupne nadležnim tijelima diljem EU. Međutim, određene nadzorne ovlasti nisu uspostavljene u pojedinim DČ, što dovodi do neravnopravnih uvjeta i potencijalno do regulatorne arbitraže. Stoga Prijedlog direktive proširuje popis nadzornih ovlasti dostupnih u CRD-u kako bi se obuhvatile aktivnosti poput stjecanja značajnog udjela u financijskom ili nefinancijskom subjektu od strane kreditne institucije (novo Poglavlje 3. u sadašnjoj Glavi III.), prijenosa značajne imovine ili obveza (novo Poglavlje 4.) te pripajanja/spajanja i razdvajanja/odvajanja (novo Poglavlje 5). Ove nadzorne ovlasti osigurat će da nadležna tijela budu unaprijed obaviještena o planiranim aktivnostima odnosno da imaju na raspolaganju sve potrebne informacije za provođenje bonitetne procjene tih aktivnosti te da se, u slučaju potrebe, mogu usprotiviti dovršetku predmetnih aktivnosti.

Za sva spajanja i podjele predviđeno je prethodno odobrenje nadležnog tijela, osim za unutar grupne operacije. Nadležna bi tijela druge aktivnosti (među ostalim, stjecanje udjela i prijenose imovine i obveza), ako se smatraju značajnima, trebala procijeniti postupkom prešutnog odobrenja (tzv. šutnja administracije).

Kad uključeni subjekt ima poslovni nastan u različitim DČ, aktivnosti mogu zahtijevati višestruke obavijesti i procjene različitih nadležnih tijela, što podrazumijeva učinkovitu suradnju između tih tijela. Prijedlogom direktive se preciziraju pravila za suradnju među

¹ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ Tekst značajan za EGP

nadležnim tijelima, posebice pitanje rane obavijesti, nesmetane razmjene informacija, koordinacije u procjeni i sl.

Procjena sposobnosti i primjerenosti (eng. *Fit and proper assessment*)

Ovo područje je jedno od najmanje usklađenih na razini EU-a, stoga su izmjene i dopune CRD-a nužne kako bi se osigurao dosljedniji i učinkovitiji nadzor nad procesom imenovanja članova uprave i nositelja ključnih funkcija. Dosadašnji postupci procjena zasnivali su se na smjernicama EBA-e i Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA), a sada se predlaže uvođenje novih odredbi kako bi se razjasnila uloga banaka i nadležnih tijela u postupcima procjene članova uprave, uključujući i rokove za provođenje procjene te kako bi se utvrdili minimalni zahtjevi za nositelje ključnih funkcija. Prijedlog direktive predviđa provođenje *ex ante* procjene članova uprave i nositelja ključnih funkcija isključivo za velike kreditne institucije. U slučaju obnove mandata postojećih članova uprave nije predviđena nova procjena, već isključivo dostava obavijesti u roku od 15 dana prije obnove mandata.

Pojašnjenje međusobnog odnosa između izjave da kreditna institucija propada ili je vjerojatno da će propasti (eng. *failing or likely to fail - FOLTF*) i ukidanja odobrenja

Novom odredbom (izmjena članka 18. CRD-a) se pojašnjava da kada nadležno tijelo ili sanacijsko tijelo utvrdi da kreditna institucija propada ili je vjerojatno da će propasti, to je tijelo ovlašteno ukinuti odobrenje za rad takvoj kreditnoj instituciji.

Okolišni, društveni i upravljački rizici (*Environmental, Social and Governmental Risks*, u daljnjem tekstu: **ESG rizici)**

Izmjenama članaka 73. i 74. CRD-a ESG rizici se uključuju u strategije i procese kreditne institucije za procjenu potreba za internim kapitalom, kao i u odgovarajuće strukture unutarnjeg upravljanja.

Prema izmjenama članka 76. CRD-a upravljačko tijelo bi najmanje svake dvije godine revidiralo strategije i politike vezane uz ESG rizike i izrađivalo konkretne planove za rješavanje neusklađenosti njihovog poslovnog modela i strategije s relevantnim ciljevima politike EU-a.

Prijedlog direktive, između ostalog, uvodi:

- zahtjeve za identifikaciju, mjerenje, upravljanje i nadziranje ESG rizika primjenom načela proporcionalnosti,
- kratkoročnu, srednjoročnu i dugoročnu dimenziju upravljanja ESG rizicima i
- obvezu testiranja otpornosti na stres po standardima koje će donijeti EBA i ostala europska nadzorna tijela.

Novim člankom 87.a uvodi se dimenzija održivosti u bonitetni okvir kako bi se osiguralo bolje upravljanje ESG rizicima i potaknula bolja raspodjela sredstava među održivim projektima. Također, omogućuje se da nadležna tijela preispitaju usklađenost kreditnih institucija s relevantnim ciljevima politike EU-a ili širim tranzicijskim kretanjima koji se odnose na ESG čimbenike i upravljanje ESG rizicima, a što nadležnim tijelima omogućuje rješavanje problema povezanih s financijskom stabilnošću nastalih zbog neadekvatnog

upravljanja ovim rizicima. Kako bi se olakšao postupak nadzorne provjere i ocjene izloženosti i upravljanje ESG rizicima, od nadležnih tijela se zahtijeva da procijene adekvatnost izloženosti ESG rizicima, kao i aranžmane, strategije, procese i mehanizme za upravljanje ESG rizicima.

Preispitivanje režima administrativnih sankcija

Prijedlogom direktive zahtijeva se od DČ da uspostave periodične novčane kazne čiji je cilj osigurati da kreditne institucije brzo poštuju bonitetna pravila. Osim toga, pravi se jasna razlika između periodičnih i upravnih kazni. Popis prekršaja koji podliježu upravnim kaznama i sankcijama dopunjen je bonitetnim zahtjevima koji trenutno nedostaju na popisu te je pojašnjena definicija ukupnog godišnjeg neto prihoda. Uvode se proceduralne zaštite za učinkovitu primjenu sankcija kako bi se spriječilo akumuliranje upravnih i kaznenih postupaka i kazni za istu povredu.

Zahtjevi za podružnice iz trećih zemalja

Prijedlog direktive uvodi nove zahtjeve za podružnice iz trećih zemalja. Na osnivanje podružnica iz trećih zemalja primjenjuje se jasan postupak za izdavanje odobrenja za rad i minimalnih zahtjeva koji moraju uključivati aranžmane o suradnji i informiranju zahvaljujući kojima nadležna tijela raspolažu dovoljnim informacijama o matičnom društvu iz treće zemlje koje osniva podružnicu iz treće zemlje te mogu surađivati s nadzornim tijelom matičnog društva. Nacionalno nadležno tijelo će imati ovlast zahtijevati preustroj podružnice u društvu kćeri zbog sistemskog značaja ili pružanja usluga u drugoj DČ. Nadalje, procjenjivat će sistemsku važnost podružnice - ako podružnica raspolaže imovinom u iznosu jednakom ili većem od 30 milijardi eura, nadležna tijela moraju redovito procjenjivati predstavljaju li takve podružnice razinu rizika za financijsku stabilnost dotične DČ i EU-a.

S ciljem primjene načela proporcionalnosti, a posebno kako bi se izbjeglo bilo kakvo nepotrebno dodatno administrativno opterećenje za male podružnice, opseg i razina bonitetnih zahtjeva prilagođeni su kako bi se napravila razlika između podružnica 1. i 2. kategorije. Prva kategorija obuhvaća veće podružnice (tj. one koje u DČ drže imovinu jednaku ili veću od 5 milijardi eura, podružnice ovlaštene za primanje depozita stanovništva i podružnice koje se smatraju nekvalificiranim²). Druga kategorija uključuje sve podružnice iz trećih zemalja koji nisu klasificirane kao kategorija 1.

Uvode se minimalni regulatorni zahtjevi prema kojima podružnice iz trećih zemalja trebaju održavati minimalnu razinu kapitala te ispunjavati minimalni likvidnosni zahtjev.

- minimalni kapital: za podružnice kategorije 1 iznosi minimalno 10 milijuna eura ili 1% ukupnih obveza, a za podružnice kategorije 2 iznosi minimalno 5 milijuna eura,

² Smatra se da je podružnica iz treće zemlje „kvalificirana” ako ima sjedište uprave u državi koja: i.) ima nadzorni i regulatorni okvir za banke i zahtjeve u pogledu povjerljivosti koji su ocijenjeni istovjetnima onima u EU i ii.) koja nije uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojim mehanizmima sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma.

- minimalni likvidnosni zahtjev: podružnice iz trećih zemalja u svakom trenutku trebaju održavati volumen neopterećene i likvidne imovine dovoljan za pokriće odljeva likvidnosti tijekom minimalnog razdoblja od 30 dana. Podružnice kategorije 1 trebaju ispunjavati zahtjeve za likvidnosnu pokrivenost iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61³. Likvidna sredstva trebaju biti položena na računu kreditne institucije ili središnje banke (ako je to dozvoljeno zakonom) u predmetnoj DČ, a koji je dostupan sanacijskim tijelima u slučaju insolventnosti ili sanacije.

Podružnice iz trećih zemalja će biti dužne redovito izvještavati svoja nadležna tijela o njihovoj usklađenosti s propisanim zahtjevima i financijskim informacijama u vezi s računovodstvenom imovinom i obvezama.

Nadležna tijela bit će dužna provoditi redovite provjere usklađenosti podružnica iz trećih zemalja s regulatornim zahtjevima, između ostalog i u svrhu borbe protiv pranja novca te poduzimati nadzorne mjere kako bi osigurale ili ponovno uspostavile usklađenost s tim zahtjevima. Nadležna tijela podružnica kategorije 1 bit će dužna uključiti se u relevantne kolegije nadzornih tijela.

Nadzorno ocjenjivanje pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva u odnosu na referentne vrijednosti

Trenutni regulatorni okvir propisuje usporedbu rezultata modela naprednih pristupa za kreditni rizik i tržišne rizike.

Prijedlogom direktive se pristupima obuhvaćenima nadzornim ocjenjivanjem dodaju dvije vrste pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva, i to:

- alternativni standardizirani pristup za tržišne rizike s obzirom na to da institucije određene parametre mogu modelirati u okviru tog pristupa i
- pristupi izrade modela koji se primjenjuju za izračun očekivanih gubitaka od kreditnog rizika na temelju Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 9 (dalje u tekstu: MSFI 9) i u skladu s nacionalnim računovodstvenim standardima.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Kao odgovor na veliku financijsku krizu iz 2008. EU je proveo znatne reforme bonitetnog okvira koji se primjenjuje na banke s ciljem povećanja otpornosti bankarskog sektora i sprečavanja ponavljanja slične krize. Reforme su se uglavnom temeljile na međunarodnim standardima koje je 2010. donio Bazelski odbor za nadzor banaka (*Basel Committee on Banking Supervision*, u daljnjem tekstu: Bazelski odbor). Predmetni standardi su opće poznati pod nazivima standardi Basel III, reforma Basel III odnosno okvir Basel III. Basel III temelji se na pravilima prethodnog okvira (tzv. Basel II), a njegov je cilj unaprijediti regulativu, nadzor i upravljanje rizicima bankarskog sektora. Mjerama se nastoji poboljšati sposobnost bankarskog sektora da apsorbira šokove koji proizlaze iz financijskih i gospodarskih poteškoća, unaprijediti upravljanje rizicima i upravljanje bankama općenito te poboljšati transparentnost poslovanja banaka i njihovih objava.

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost kreditnih institucija (Tekst značajan za EGP)

Međunarodni standardi koje je donio Bazelski odbor dobili su na dodatnoj važnosti zbog sve veće razine globalizacije i povezanosti bankovnog sektora. Visoka globalizacija bankovnog sektora olakšava međunarodnu trgovinu i ulaganja, ali istovremeno rezultira nastankom vrlo složenih financijskih rizika. Ako ne bi postojali međunarodni, globalno primjenjivi standardi, banke bi mogle preusmjeriti svoje aktivnosti u države s blažim regulatornim i nadzornim režimom (odnosno otvorile bi se mogućnosti za pojavu tzv. regulatorne arbitraže). Također bi se pojavila „regulatorna utrka“ za privlačenje što veće količine bankovnih poslova, uz istovremeno povećanje rizika za nastanak globalne financijske nestabilnosti. Međunarodna koordinacija po pitanju globalnih standarda u velikoj mjeri ograničava takvu rizičnu konkurenciju među bankama te ima ključnu ulogu u održavanju globalne financijske stabilnosti. Primjena jedinstvenih globalnih pravila ujedno olakšava poslovanje međunarodno aktivnim bankama – među kojima je značajan broj upravo iz područja EU-a – jer im se jamči primjena sličnih pravila u najvažnijim financijskim središtima u svijetu. Stoga je upravo EU bila jedan od najvećih zagovaratelja međunarodne koordinacije po pitanju bankovne regulative.

Prvi set poslije-kriznih reformi iz okvira Basel III u EU je prenesen kroz dva koraka:

1. usvajanjem Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o kapitalnim zahtjevima (*Capital Requirements Regulation*, dalje u tekstu: CRR)⁴ i četvrte verzije Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća o kapitalnim zahtjevima (*Capital Requirements Directive*, dalje u tekstu: CRD)⁵ u lipnju 2013., te
2. usvajanjem Uredbe (EU) 2019/876⁶, također poznate kao CRR II i Direktive (EU) 2019/878, također poznate kao CRD V⁷.

Kriza izazvana pandemijom bolesti COVID-19 pokazala je da je bankarski sektor EU-a postao znatno otporniji na ekonomske šokove i da je dočekao ovu krizu na osjetno stabilnijim osnovama u usporedbi s krizom iz 2008. Međutim, iako se ukupna razina kapitala u bankarskom sustavu EU-a sada u prosjeku smatra zadovoljavajućom, neki od problema koji su identificirani nakon velike financijske krize ostali su neriješeni.

⁴Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP)

⁵Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (Tekst značajan za EGP)

⁶ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP.)

⁷ Direktiva (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, financijskih holdinga, mješovitih financijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlasti te mjera za očuvanje kapitala (Tekst značajan za EGP.)

Europska komisija (dalje u tekstu: EK) je 27. listopada 2021. objavila nacrt prijedloga izmjene CRR-a, CRD-a i Direktive 2014/59/EU (BRRD)⁸ kojim se dovršava primjena okvira Basela III u EU te kojima se nastoji doprinijeti da kreditne institucije budu otpornije na potencijalne buduće gospodarske šokove, istodobno doprinoseći oporavku EU-a od pandemije bolesti COVID-19 i prelasku na klimatsku neutralnost.

Predloženi zakonodavni paket se sastoji od sljedećih zakonodavnih prijedloga:

- Prijedloga direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemljama te okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te izmjeni Direktive 2014/59/EU,
- Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditne vrijednosti, operativni rizik, tržišni rizik i donje granice,
- Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 i Direktive 2014/59/EU u pogledu bonitetnog tretmana grupa globalnih sistemski važnih institucija sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja i metodologije za neizravni upis instrumenata prihvatljivih za ispunjenje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze.

Zakonodavni prijedlozi imaju dva opća cilja, a to su: doprinos financijskoj stabilnosti i doprinos stabilnom financiranju gospodarstva u kontekstu oporavka nakon krize COVID-19, odnosno četiri specifična cilja:

1. jačanje kapitalnog okvira koji se temelji na riziku, bez značajnih povećanja ukupnih kapitalnih zahtjeva,
2. jače fokusiranje na okolišne, socijalne i upravljačke rizike u bonitetnom okviru,
3. daljnje usklađivanje nadzornih ovlasti i instrumenata i
4. smanjenje administrativnih troškova institucija u vezi s javnom objavom i poboljšanje pristupa bonitetnim podacima institucija.

Osim provedbe završnih elemenata Basela III, potreba za reformom proizlazi i iz Komunikacije EK o ostvarivanju klimatskih ciljeva EU do 2030.⁹ i Komunikacije o europskom zelenom planu¹⁰ u kojima je jasno utvrđena predanost u preobrazbi gospodarstva EU-a u održivo gospodarstvo. S obzirom na potrebu povećanja privatnih ulaganja, jasno je da će banke imati ključnu ulogu u financiranju tranzicije na održivije gospodarstvo, stoga je važna izgradnja usklađenog financijskog sustava koji podupire održiva rješenja. Ova tranzicija će uključivati rizike za kreditne institucije kojima će trebati pravilno upravljati kako bi se rizici za financijsku stabilnost sveli na najmanju moguću mjeru.

⁸ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP)

⁹ Komunikacija EK Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija spremni za 55 %: ostvarivanje klimatskog cilja EU-a za 2030. na putu ka klimatskoj neutralnosti

¹⁰ Komunikacija EK Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija Europski zeleni plan

Prijedlog direktive predviđa usklađivanje nadzornih instrumenata i njihove primjene. Naime, dok zakonodavstvo EU-a osigurava minimalnu razinu usklađenosti, nadzorni instrumenti i postupci uvelike se razlikuju između DČ što onemogućava jedinstveni nadzorni mehanizam da učinkovito obavlja svoje nadzorne funkcije.

Prijedlogom direktive se nastoji centralizirati objavljivanje bonitetnih informacija kako bi se poboljšao pristup bonitetnim podacima i povećala usporedivost u cijelom bankarskom sektoru. Centralizacijom objava u jedinstvenoj pristupnoj točki (EBA) nastoji se smanjiti administrativno opterećenje institucija.

Jedan od ciljeva je i pružanje čvrstog okvira za skupine trećih zemalja koje pružaju bankarske usluge u EU-a uspostavljanjem minimalnih standarda za podružnice iz trećih zemalja (autorizacija i bonitetni zahtjevi, supervizorska suradnja i postupanje sa značajnim podružnicama). Naime, nepostojanje zajedničkog bonitetnog, upravljačkog i detaljnog nadzornog izvješćivanja te nedovoljna razmjena informacija između nadležnih tijela predstavlja veliki nedostatak koji stvara rizike za financijsku stabilnost i integritet tržišta EU-a te utječe na ravnopravnost uvjeta među grupama iz trećih zemalja koje djeluju u različitim DČ. Prijedlog direktive također rješava problem nekonzistentnosti između bonitetnog i sanacijskog okvira.

Status dokumenta:

U raspravi u Vijeću.

Stajalište RH – ključni elementi:

RH načelno podržava Prijedlog direktive koji je dio zakonodavnog paketa kojim se dovršava provedba reformi iz okvira Basel III koju je pokrenuo Bazelski odbor nakon velike financijske krize.

Predložene izmjene i dopune bi trebale dodatno ujednačiti primjenu bonitetnih zahtjeva, konvergenciju nadzornih praksi i osigurati jednake uvjete na cijelom unutarnjem tržištu za bankarske usluge, a što je važno i u kontekstu pune suradnje i povjerenja unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma kojem je i RH pristupila kao država članica sudionica bankovne unije od srpnja 2020.

Vezano uz Prijedlog direktive RH zastupa sljedeća stajališta:

- RH se slaže s izmjenom vezano uz očuvanje neovisnosti i objektivnosti u postupanju nacionalnog nadležnog tijela;
- vezano uz uvođenje odredbi koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa zaposlenika i članova upravljačkih tijela RH ne podržava uvođenje ovih odredbi zbog mogućih nejasnoća u pogledu konačnog sadržaja smjernica EBA-e za koje nije definiran rok donošenja. Postojeća nacionalna pravila vezana uz sprječavanje sukoba interesa usklađena

su s lokalnim tržištem rada, a predloženi rok od dvije godine koji se odnosi na zabranu zapošljavanja u nadziranim institucijama i društvima povezanim s nadziranim institucijama se u tom kontekstu čini predugačkim. S obzirom na nedorečenost izričaja u Prijedlogu direktive, predlaže se da se izričaj preciznije definira te da se predmetno pitanje regulira kroz propis razine 1 (Prijedlog direktive), a ne kroz propis razine 3 (Smjernice EBA-e). Posebice se predlaže preciziranje primjene odredbi o sprječavanju sukoba interesa odnosno da se iste ne primjenjuju na pružatelje usluga koje nisu povezane s osnovnom djelatnošću (npr. usluge marketinga, čišćenja, nabavke potrošnog materijala itd.);

- vezano uz procjenu sposobnosti i primjerenosti upravljačkog tijela, RH ne podržava uvođenje odredbi kojima bi se umanjila kvaliteta dosadašnjih zahtjeva/postupanja nacionalnog nadležnog tijela odnosno preporuča se zadržavanje *ex-ante* procjene za sve kreditne institucije, a ne samo za velike kreditne institucije;
- vezano uz ukidanje obveze ponovne procjene sposobnosti i primjerenosti nositelja članova uprave pri obnovi mandata, RH podržava ukidanje ponovne procjene postojećih članova uprave, a koja bi značajno umanjila angažman supervizorskih resursa;
- vezano uz obvezno uvođenje procjene sposobnosti i primjerenosti nositelja ključnih funkcija, RH ne podržava uvođenje ove odredbe, jer bi obveza značajno opteretila trenutne supervizorske resurse;
- RH je načelno suglasna s izmjenama u svezi novih ovlasti za odobrenjem nacionalnog nadležnog tijela. Međutim, RH ne podržava prijedlog šutnje administracije kod sljedećih odobrenja: kod licenciranja stjecanja ili prodaje kvalificiranog udjela u financijskim/nefinancijskim subjektima, kod licenciranja značajnih transfera imovine i obveza te kod pripajanja/spajanja i razdvajanja/odvajanja kod unutar grupnih aktivnosti;
- nadalje, predlaže se oprez kod uvođenja odredbe za modele koji se koriste za izračun očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9, jer se ovim uključivanjem daje ovlast nacionalnom nadležnom tijelu da nalaže supervizorske mjere za provođenje računovodstvenih pravila.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Kod odredbi koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa zaposlenika i članova upravljačkih tijela postoji nejasnoća o konačnom sadržaju predviđene smjernice EBA-e, a za koju nije predviđen rok donošenja. Pri tom je potrebno uzeti u obzir da su nacionalna pravila usklađena s lokalnim tržištem rada te se predložena zabrana zapošljavanja u nadziranim institucijama i društvima povezanim s nadziranim institucijama od dvije godine čini predugačka. S obzirom na nedorečenost izričaja u Prijedlogu direktive, predlaže se da se izričaj preciznije definira te da se predmetno pitanje regulira kroz propis razine 1 (Prijedlog direktive), a ne kroz propis razine 3 (Smjernice EBA-e).

Kod procjene sposobnosti i primjerenosti upravljačkog tijela preporuča se zadržavanje *ex-ante* procijene za sve kreditne institucije, a ne samo za velike kreditne institucije budući da bi predloženi način mogao umanjiti kvalitetu dosadašnjih zahtjeva/postupanja nadzornog tijela

Nadalje, obvezno uvođenje procjene sposobnosti i primjerenosti nositelja ključnih funkcija moglo bi značajno opteretiti trenutne supervizorske resurse, a indirektno se već procjenjuju u

sklopu postupka nadzorne provjere i ocjene kreditnih institucija (SREP) za korporativno upravljanje.

Sporno pitanje za RH je prijedlog šutnje administracije kod licenciranja stjecanja ili prodaje kvalificiranog udjela u financijskim/nefinancijskim subjektima, licenciranja značajnih transfera imovine i obveza te kod pripajanja/spajanja i razdvajanja/odvajanja kod unutargrupnih aktivnosti.

Kod supervizorske usporedbe korištenih modela za izračun kapitalnih zahtjeva preporuča se oprez kod uvođenja odredbe za modele koji se koriste za izračun očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9, jer se ovim uključivanjem daju ovlasti nadležnom tijelu da nalaže supervizorske mjere za provođenje računovodstvenih pravila.

Stajališta DČ, EK i Predsjedništva Vijeća EU-a:

Za vrijeme SI PRES-a Prijedlog direktive se raspravljao na dva sastanka održana 3. studenog 2021. i 3. prosinca 2021. SI PRES je zaključio kako oko određenih pitanja postoji podrška prijedlogu, međutim oko određenih pitanja stavovi se razlikuju te je potrebna daljnja rasprava. FR PRES je pozvano nastaviti rad na paketu i nadograđivati postignuti napredak.

Na sastancima je manji broj DČ istaknuo preliminarne komentare uz obrazloženje da je paket opsežan, relativno nedavno objavljen te da još uvijek analiziraju prijedlog. Komentari su se prvenstveno odnosili na ESG rizike, nadzor bonitetno relevantnih transakcija i procjenu sposobnosti i primjerenosti.

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK i Predsjedništvo Vijeća EU-a:

Na prvom sastanku održanom 3. studenog 2021. najviše su kritizirani prijedlozi odredbi vezani uz sposobnost i primjerenost (DE, AT, IT, FR), kao i prijedlozi vezani uz neovisnost supervizora (PL). LU je istaknuo da je predloženi okvir za podružnice iz trećih zemalja previše zahtjevan. PT je rekao da su prijedlozi EK korak u pravom smjeru.

Na drugom sastanku održanom 3. prosinca 2021. raspravljalo se o ESG rizicima i nadzornim ovlastima i procesima, odnosno nadzoru bonitetno relevantnih transakcija i procjeni sposobnosti i primjerenosti. Podržano je uključivanje ESG rizika u interne procese upravljanja i politike, kao i u nadzorne preglede. Međutim, DČ su izrazile neka pitanja ili zabrinutost u pogledu definicija, usklađenja ciljeva, pristupa zasnovanog na rizicima.

IT, BE, LU, DE i FI su zatražile pojašnjenje teksta, posebno u pogledu političkih ciljeva i usklađenja ciljeva za kreditne institucije s ciljevima EU-a te pojašnjenje o načinu na koji bi ih kreditne institucije trebale uključiti.

DK, PT, EE, AT i FI su naglasili da bi bilo bolje zamijeniti ESG rizike s trenutačnim definicijama u pogledu održivih rizika (Uredba o transparentnosti transakcija financiranja

vrijednosnih papira i ponovne uporabe, odnosno SFTR Uredba)¹¹. **DE** je naglasila da bi iz javne objave trebalo izuzeti male i srednje banke. **NL, DE, EE, SE i CZ** su zatražile da supervizorski okvir bude zasnovan na rizičnosti, a **MT** je naglasila da ESG zahtjevi imaju značajan učinak na upravljanje svim rizicima.

Po pitanju procjene sposobnosti i primjerenosti stavovi DČ značajno su se razlikovali. Pojedine DČ se slažu s prijedlogom EK, dok se druge DČ protive prijedlogu tvrdeći, između ostalog, da treba uzeti u obzir nacionalne specifičnosti u drugim pravnim područjima. **BE, NL, IE, ES, PT, IT, FI, PL, LU, CZ i BG** su podržali *ex ante* procjenu za velike institucije i ne žele da se umanju kvaliteta već postojećih postupaka u DČ. **DE, AT, EE i DK** žele zadržati postojeći *ex-post* režim za velike institucije. Naglasile su da smatraju da se okvir za procjenu sposobnosti i primjerenosti treba zasnivati na nacionalnim pravilima.

ECB, BE, ES, DK, IT, FI, PL i CZ su istaknuli da podržavaju proširivanje zahtjeva za procjenom na nositelje ključnih funkcija za velike institucije, dok **DE, AT i EE** ne podržavaju.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ, EK i Predsjedništva Vijeća EU-a:
Izraženo u prethodnim cjelinama.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:
Bit će potrebno izmijeniti i dopuniti Zakon o kreditnim institucijama (Narodne novine, br. 159/13., 19/15, 102/15., 15/18., 70/19., 47/20. i 146/20.).

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:
Ne očekuje se utjecaj na proračun Republike Hrvatske.

¹¹ Uredba (EU) 2015/ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) broj 648/2012 (Tekst značajan za EGP)

Bruxelles, 27.10.2021.
COM(2021) 663 final

2021/0341 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te o izmjeni Direktive 2014/59/EU

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 380 final} - {SWD(2021) 320 final} - {SWD(2021) 321 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Predložena izmjena Direktive 2013/36/EU (Direktiva o kapitalnim zahtjevima ili CRD) dio je zakonodavnog paketa koji uključuje i izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013 (Uredba o kapitalnim zahtjevima ili CRR)¹.

Kao odgovor na veliku financijsku krizu iz 2008. i 2009. Unija je provela znatne reforme bonitetnog okvira za banke kako bi se povećala njihovu otpornost, a time i spriječila slične krize u budućnosti. Te su se reforme uglavnom temeljile na međunarodnim standardima koje od 2010. donosi Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS)². Standardi su poznati kao standardi Basel III, reforme Basel III ili okvir Basel III³.

Globalni standardi BCBS-a dobivaju na važnosti zbog sve veće globalizacije i međusobne povezanosti bankarskog sektora. Iako olakšava međunarodnu trgovinu i ulaganja, globalizirani bankarski sektor stvara i složenije financijske rizike. Bez jedinstvenih globalnih standarda banke bi svoju poslovnu djelatnost mogle uspostaviti u jurisdikciji s najblažim regulatornim i nadzornim sustavima. To bi moglo dovesti do regulatorne utrke snižavanjem standarda s ciljem privlačenja banaka, čime bi se istodobno povećao rizik od globalne financijske nestabilnosti. Međunarodnom koordinacijom globalnih standarda uvelike se ograničava takva riskantna tržišna utrka te je ona okosnica financijske stabilnosti u globaliziranom svijetu. Globalnim standardima pojednostavljuje se i poslovanje međunarodnih banaka, među kojima su i brojne banka iz EU-a, jer se njima jamči primjena vrlo sličnih pravila u najvažnijim svjetskim financijskim središtima.

EU je ključni zagovornik međunarodne suradnje u području regulacije bankarstva. Prvi skup postkriznih reformi koje su dio okvira Basel III proveden je u dvije faze:

- u lipnju 2013. donošenjem CRR-a⁴ i CRD-a IV⁵,
- u svibnju 2019. donošenjem Uredbe (EU) 2019/876⁶, poznate i kao CRR II, i Direktive (EU) 2019/878, poznate i kao CRD V⁷.

Dosad provedene reforme bile su usmjerene na povećanje kvalitete i kvantitete regulatornog kapitala koji su banke dužne imati radi pokrića mogućih gubitaka. Nadalje, cilj im je bio smanjiti prekomjernu financijsku polugu banaka, povećati njihovu otpornost na kratkoročne

¹ COM(2021) 664.

² Članovi BCBS-a su središnje banke i tijela za nadzor banaka iz 28 jurisdikcija iz cijelog svijeta. To uključuje Europsku središnju banku, a od država članica EU-a Belgiju, Francusku, Njemačku, Italiju, Luksemburg, Nizozemsku i Španjolsku. Europska komisija i EBA sudjeluju na sastancima BCBS-a kao promatrači.

³ Konsolidirani okvir Basel III dostupan je na <https://www.bis.org/bcbs/publ/d462.htm>.

⁴ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 321, 27.6.2013., str. 6.).

⁵ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁶ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012.

⁷ Direktiva (EU) 2019/878 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu izuzetih subjekata, financijskih holdinga, mješovitih financijskih holdinga, primitaka, nadzornih mjera i ovlasti te mjera za očuvanje kapitala.

likvidnosne šokove, smanjiti njihovo oslanjanje na kratkoročno financiranje i njihov koncentracijski rizik te riješiti probleme s financijskim institucijama koje se smatraju prevelikima da bi propale⁸.

Zbog toga su novim pravilima postroženi kriteriji za priznati regulatorni kapital, povećani minimalni kapitalni zahtjevi i uvedeni novi zahtjevi za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju⁹ (CVA) i izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama¹⁰. Osim toga, uvedeno je nekoliko novih bonitetnih mjera: zahtjev za minimalni omjer financijske poluge, koeficijent tekuće likvidnosti (poznat kao koeficijent likvidnosne pokrivenosti), koeficijent financijske stabilnosti (poznat kao omjer neto stabilnih izvora financiranja), ograničenja velikih izloženosti¹¹ i makrobonitetni zaštitni slojevi kapitala¹².

Zahvaljujući tom prvom skupu reformi provedenih u Uniji¹³ bankarski sektor EU-a postao je znatno otporniji na gospodarske šokove i znatno je stabilnije reagirao na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 u odnosu na veliku financijsku krizu.

Osim toga, nadzorna tijela i zakonodavci su na početku krize uzrokovane bolešću COVID-19 donijeli privremene mjere pomoći. Komisija je u interpretativnoj komunikaciji od 28. travnja 2020. o primjeni računovodstvenih i bonitetnih okvira radi olakšanja bankovnog kreditiranja u EU-u (potpora poduzećima i kućanstvima u vrijeme pandemije bolesti COVID-19)¹⁴ potvrdila fleksibilnost bonitetnih i računovodstvenih pravila, što su istaknula europska nadzorna tijela i međunarodna tijela. Na temelju toga su zakonodavci su u lipnju 2020. donijeli ciljne privremene izmjene posebnih aspekata bonitetnog okvira – tzv. CRR paket „brzog rješenja”¹⁵. Uz odlučne mjere monetarne i fiskalne politike¹⁶, to je pomoglo institucijama da nastave kreditirati kućanstva i poduzeća tijekom pandemije, što je pak pridonijelo ublažavanju gospodarskog šoka¹⁷ uzrokovanog pandemijom.

Iako se ukupna razina kapitala u bankarskom sustavu EU-a sada u prosjeku smatra zadovoljavajućom, neki problemi utvrđeni nakon velike financijske krize još nisu riješeni. Iz analiza koje su proveli Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) i Europska središnja banka (ESB) proizlazi da su kapitalni zahtjevi koje su izračunale institucije s poslovnim nastanom u EU-u primjenom internih modela pokazali znatnu razinu varijabilnosti koja nije bila opravdana razlikama u rizicima temeljne imovine i koja u konačnici narušava pouzdanost i usporedivost njihovih stopa kapitala. Osim toga, nedostatna osjetljivost na rizik kapitalnih zahtjeva izračunanih primjenom standardiziranih pristupa dovodi do nedostatnih ili neopravdano visokih kapitalnih zahtjeva za neke financijske proizvode ili aktivnosti (a time i

⁸ Vidjeti <https://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>.

⁹ CVA je računovodstvena prilagodba cijene izvedenice zbog kreditnog rizika druge ugovorne strane.

¹⁰ To su bile jedine znatne izmjene dijela standarda koji se odnosi na kapitalne zahtjeve zasnovane na riziku koji su uvedeni u prvoj fazi reforme Basel III.

¹¹ Minimalni zahtjev za ograničenja velikih izloženosti već je bio dio zakonodavstva Unije, ali je tek uveden u bazelske standarde.

¹² Konkretnije, zaštitni sloj za očuvanje kapitala (CCB), protuciklički zaštitni sloj kapitala (CCyB), zaštitni sloj za sistemski rizik i zaštitni slojevi kapitala za globalne i ostale sistemski važne banke (GSV odnosno OSV institucije).

¹³ Te prve reforme provedene su i u većini jurisdikcija u cijelom svijetu, što se može primijetiti u osamnaestom izvješću o napretku u donošenju bazelskog regulatornog okvira objavljenom u srpnju 2020. (vidjeti <https://www.bis.org/bcbs/publ/d506.htm>).

¹⁴ Vidjeti https://ec.europa.eu/info/publications/200428-banking-package-communication_en.

¹⁵ Vidjeti <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0873&from=EN>.

¹⁶ ESRB je izradio sveobuhvatan popis takvih mjera, vidjeti „Mjere politike kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19”

¹⁷ ESB je u analizi osjetljivosti bankarskog sektora na pandemiju bolesti COVID-19 objavljenoj u srpnju 2020. pokazao da bi najveće banke europodručja bile dovoljno kapitalizirane da prebrode kratkoročnu duboku recesiju i da bi tek nekolicina banaka imala nedovoljan kapital u slučaju ozbiljnije recesije (vidjeti https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200728_annex~d36d893ca2_en.pdf).

za određene poslovne modele koji se temelje prvenstveno na njima). BCBS je u prosincu 2017. postigao dogovor o konačnom skupu reformi¹⁸ međunarodnih standarda kako bi se ti problemi riješili. U ožujku 2018. ministri financija skupine G20 i guverneri središnjih banaka pozdravili su te reforme i ponovno potvrdili svoju predanost potpunoj, pravovremenoj i dosljednoj provedbi. Komisija je 2019. najavila da namjerava podnijeti zakonodavni prijedlog za uvođenje tih reformi u bonitetni okvir EU-a¹⁹.

Zbog pandemije bolesti COVID-19 odgođen je pripremni rad na tom prijedlogu na temelju odluke BCBS-a od 26. ožujka 2020. da se prethodno dogovoreni rokovi provedbe za završne elemente reforme Basel III odgode za godinu dana.²⁰

Stoga ova zakonodavna inicijativa ima dva opća cilja: pridonijeti financijskoj stabilnosti i stabilnom financiranju gospodarstva u kontekstu oporavka nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Ti se opći ciljevi mogu raščlaniti na četiri konkretna cilja:

- (1) ojačati okvir za kapitalne zahtjeve zasnovane na riziku bez značajnih povećanja kapitalnih zahtjeva u cjelini;
 - (2) naglasiti fokus na okolišne, socijalne i upravljačke (ESG) rizike u bonitetnom okviru;
 - (3) daljnje usklađivanje nadzornih ovlasti i alata i
 - (4) smanjenje administrativnih troškova banaka povezanih s javnim objavama i poboljšanje pristupa bonitetnim podacima banaka.
- (1) Jačanje okvira za kapital koji se temelji na riziku

Unatoč privremeno stresnim gospodarskim uvjetima, i dalje je potrebno provesti te strukturne reforme. Dovršetak reforme nužan je kako bi se riješila otvorena pitanja, dodatno ojačala financijska stabilnost banaka EU-a radi bolje potpore gospodarskom rastu i jačanju otpornosti na potencijalne buduće krize te radi lakše usporedbe razina kapitala među bankama. Provedba završnih elemenata reforme Basel III potrebna je i kako bi se institucijama pružila potrebna regulatorna sigurnost i dovršila desetogodišnja reforma bonitetnog okvira.

Naposljetku, dovršetkom reforme pokazala bi se predanost EU-a međunarodnoj regulatornoj suradnji i konkretnim mjerama koje su neki njegovi partneri najavili ili su ih već poduzeli radi pravovremene i vjerne provedbe reforme.

- (2) Naglašavanje fokusa na ESG rizike u bonitetnom okviru

Jednako je važan razlog za reformu i tekući rad Komisije povezan s tranzicijom na održivo gospodarstvo. U Komunikaciji Komisije o europskom zelenom planu (EGD)²¹ i Komunikaciji Komisije o ostvarivanju klimatskog cilja EU-a za 2030. („Spremni za 55”)²² jasno je utvrđena obveza Komisije da gospodarstvo EU-a preobrazi u održivo gospodarstvo i istodobno rješava neizbježne posljedice klimatskih promjena. Najavljena je i strategija održivog financiranja,²³ koja se temelji na prethodnim inicijativama i izvješćima, kao što su Akcijski plan o financiranju održivog rasta²⁴ i izvješća Tehničke stručne skupine za održivo financiranje²⁵, ali

¹⁸ Vidjeti <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.htm>

¹⁹ Vidjeti https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_19_6269.

²⁰ Konkretnije, početni datum primjene odgođen je do 1. siječnja 2023., a datum pune primjene završnih elemenata reforme do 1. siječnja 2028.

²¹ Vidjeti <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1588580774040&uri=CELEX%3A52019DC0640>.

²² Vidjeti <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=COM%3A2021%3A550%3AFIN>

²³ Vidjeti COM(2021) 390 final.

²⁴ Vidjeti <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0097>.

²⁵ Vidjeti https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-high-level-expert-group_en.

se njome jačaju naponi Komisije u tom području radi usklađivanja s ambicioznim ciljevima europskog zelenog plana.

Za tranziciju prema Komisijinim ciljevima održivosti potrebni su dosad nezabilježeni financijski naponi za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, obnovu prirodnog kapitala te jačanje otpornosti i šireg društvenog kapitala. No, samo javna financijska sredstva neće biti dovoljna. Potrebno je povećati privatna ulaganja u prelazak na održivo, ugljično neutralno, kružno i pravedno gospodarstvo kako bi se prikupio procijenjeni iznos sredstava potrebnih za ostvarivanje tih ciljeva. Cilj je Komisijine strategije za zeleno financiranje postaviti zeleno i održivo financiranje u središte financijskog sustava. Stoga će posredovanje banaka imati ključnu ulogu u financiranju prelaska na održivije gospodarstvo. Usto, zbog takvog će se prelaska institucije vjerojatno suočiti s rizicima kojima će trebati pravilno upravljati kako bi se minimiziralo narušavanje financijske stabilnosti. Za to je potrebna i važna bonitetna regulativa, što je prepoznato u strategiji EU-a te je istaknuta potreba za boljom integracijom okolišnih, socijalnih i upravljačkih (ESG) rizika u bonitetni okvir EU-a. Postojeći pravni zahtjevi sami po sebi nisu dovoljni da potaknu banke na sustavno i dosljedno upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima.

(3) Dodatno usklađivanje nadzornih ovlasti i instrumenata

Drugo interesno područje je odgovarajuća provedba bonitetnih pravila. U tu svrhu nadzorna tijela moraju imati na raspolaganju potrebne instrumente i ovlasti (npr. ovlasti za izdavanje odobrenja za rad i aktivnosti banaka, procjenu primjerenosti njihova upravljanja ili za sankcioniranje u slučaju povrede pravila). Propisima EU-a osigurava se minimalna usklađenost, ali se nadzorni instrumenti i procedure u državama članicama znatno razlikuju. Zbog takvih regulatornih razlika u definiciji određenih ovlasti nadzornih tijela i instrumenata koji su im dostupni te njihovoj primjeni u državama članicama narušavaju se jednaki uvjeti na unutarnjem tržištu i pobuđuje sumnja u dobro i razborito upravljanje bankama u EU-u i njihov nadzor. Taj je problem osobito ozbiljan u kontekstu bankovne unije. Razlike među 21 pravnim sustavom prepreka su učinkovitom i djelotvornom funkcioniranju jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM). Osim toga, prekogranične grupe banaka za isto bonitetno pitanje moraju provoditi nekoliko različitih postupaka, zbog čega se njihovi administrativni troškovi neopravdano povećavaju.

(4) Smanjenje administrativnih troškova banaka koji se odnose na javno objavljivanje informacija i olakšavanje pristupa bonitetnim podacima banaka.

Ovaj je prijedlog potreban i radi daljnjeg jačanja tržišne discipline. Riječ je o još jednom važnom instrumentu koji ulagateljima omogućuje praćenje poslovanja banaka, za što trebaju imati pristup potrebnim informacijama. Zasad je pristup bonitetnim informacijama otežan pa sudionici na tržištu nemaju informacije o bonitetnom stanju banaka koje su im potrebne, što u konačnici umanjuje djelotvornost bonitetnog okvira za banke i moglo bi dovesti u pitanje otpornost bankarskog sektora, osobito u razdobljima stresa. Zbog toga se prijedlogom nastoji centralizirati objavljivanje bonitetnih informacija kako bi se poboljšao pristup bonitetnim podacima i povećala usporedivost u cijelom sektoru. Centralizacijom objava u jedinstvenoj pristupnoj točki koju je uspostavila EBA nastoji se i smanjiti administrativno opterećenje institucija, posebno malih i jednostavnih.

Još jedan važan problem je nepostojanje robusnog okvira EU-a za grupe iz trećih zemalja koje pružaju bankarske usluge u EU-u, što je dobilo novu dimenziju nakon Brexita. Osnivanje podružnica iz trećih zemalja uglavnom podliježe nacionalnom zakonodavstvu te je tek u vrlo

ograničenoj mjeri usklađeno s CRD-om. U nedavnom izvješću EBA-e²⁶ upućenom institucijama navodi se da trenutačno neujednačeno regulatorno okruženje podružnicama iz trećih zemalja s jedne strane uvelike omogućuje regulatornu i nadzornu arbitražu pri obavljanju njihovih bankarskih aktivnosti, a s druge strane dovodi do nedostatka nadzora i povećanja rizika za financijsku stabilnost EU-a.

Nadzorna tijela često ne raspolažu informacijama i ovlastima koje su im potrebne da na odgovarajući način otklone te rizike. Nepostojanje zajedničkih bonitetnih zahtjeva, zahtjeva o upravljanju i detaljnom nadzornom izvješćivanju te nedovoljna razmjena informacija među tijelima zaduženima za nadzor različitih subjekata/aktivnosti grupe iz treće zemlje rezultira propustima. EU je jedina velika jurisdikcija u kojoj konsolidirajuće nadzorno tijelo nema potpunu sliku o aktivnostima grupa iz trećih zemalja koje posluju preko društava kćeri i podružnica. Ti nedostaci ne samo da stvaraju rizike za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta EU-a, nego utječu i na jednake uvjete za grupe iz trećih zemalja koje posluju u različitim državama članicama i za banke sa sjedištem u EU-u.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Nekoliko elemenata prijedlogâ o izmjeni CRD-a i CRR-a prati mjere poduzete na međunarodnoj razini ili na razini EBA-e, dok su druge prilagodbe bonitetnog okvira postale nužne zbog praktičnog iskustva stečenog nakon prenošenja i primjene CRD-a na nacionalnoj razini, među ostalim u kontekstu jedinstvenog nadzornog mehanizma.

Prijedlogom se uvode izmjene postojećih propisa koji se u potpunosti usklađuju s postojećim politikama u području bonitetne regulative i nadzora banaka. Svrha je revizije CRR-a i CRD-a dovršiti provedbu reforme Basel III u EU-u uvođenjem mjera potrebnih za daljnje jačanje otpornosti bankarskog sektora.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prošlo je gotovo deset godina otkad su europski čelnici država i vlada postigli dogovori o osnivanju bankovne unije; uspostavljena su dva stupa bankovne unije (jedinstveni nadzor i sanacija) na čvrstim temeljima jedinstvenih pravila za sve institucije EU-a.

Cilj je ovog prijedloga osigurati stalna jedinstvena pravila za sve institucije EU-a, neovisno o tome jesu li u bankovnoj uniji. Opći prethodno opisani ciljevi ove inicijative u potpunosti su usklađeni i povezani s temeljnim ciljevima EU-a za promicanje financijske stabilnosti, smanjenje vjerojatnosti i opsega potpore poreznih obveznika u slučaju sanacije institucija te doprinos skladnom i održivom financiranju gospodarske aktivnosti, čime se potiče visoka razina konkurentnosti i zaštite potrošača.

Naposljetku, s obzirom na prepoznavanje ESG rizika te uključivanje ESG elemenata u bonitetni okvir, ovom se inicijativom dopunjuje šira strategija EU-a za održiviji i otporniji financijski sustav.

²⁶ EBA/REP/2021/20. CRD-om je propisano da EBA izvješćuje o regulatornoj arbitraži koja je posljedica postojećih različitih tretmana podružnica iz trećih zemalja. U tom se izvješću razmatraju nacionalni sustavi za podružnice iz trećih zemalja te je potvrđeno da i dalje postoje znatne razlike u nacionalnim tretmanima tih podružnica i stupnju uključenosti nadzornog tijela domaćina.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

U prijedlogu se razmatraju mjere za osnivanje, obavljanje i nadzor poslovanja banaka unutar Unije radi stabilnosti unutarnjeg tržišta. Bankarstvo, jedna od temeljnih sastavnica financijskog sustava Unije, trenutačno osigurava najveći dio financiranja na unutarnjem tržištu. Unija ima jasan mandat za djelovanje u području unutarnjeg tržišta, a odgovarajuća pravna osnova su relevantni članci Ugovora²⁷ na kojima se temelje nadležnosti Unije u tom području.

Predložene izmjene temelje se na istoj pravnoj osnovi kao i zakonodavni akti koji se mijenjaju, tj. na članku 114. UFEU-a kad je riječ o prijedlogu uredbe o izmjeni CRR-a te na članku 53. stavku 1. UFEU-a kad je riječ o prijedlogu direktive o izmjeni CRD-a.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Pravna osnova odnosi se na područje unutarnjeg tržišta, koje se smatra podijeljenom nadležnošću, kako je definirano u članku 4. UFEU-a. Većinu razmatranih mjera čine ažuriranja i izmjene postojećih propisa Unije, stoga se one odnose na područja u kojima Unija već izvršava svoju nadležnost i ne namjerava je prestati izvršavati. Nekoliko mjera (posebno one kojima se izmjenjuje CRD) ima za cilj dodatno usklađivanje kako bi se dosljedno ostvarili ciljevi utvrđeni tom direktivom.

Budući da se predloženim mjerama nastoje dopuniti postojeći propisi Unije, to se može najbolje ostvariti na razini EU-a, a ne različitim nacionalnim inicijativama. Nacionalne mjere kojima se, primjerice, pravila od međunarodne važnosti, kao što je globalni standard Basel III ili bolje upravljanje ESG rizicima, nastoje uvesti u primjenjive propise ne bi bile učinkovite u osiguravanju financijske stabilnosti kao pravila EU-a. Kad je riječ o nadzornim mjerama, objavljivanju informacija i podružnicama iz trećih zemalja, provedbom inicijative samo na nacionalnoj razini mogla bi se smanjiti transparentnost i povećati troškovi arbitraže, što bi moglo dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja i utjecati na tokove kapitala. Osim toga, donošenje nacionalnih mjera bilo bi zahtjevno u pravnom smislu jer su CRR-om već uređena bankarska pitanja, među ostalim ponderi rizika, izvješćivanje i objavljivanje informacija te drugi zahtjevi iz CRR-a.

Stoga se smatra da su izmjene CRR-a i CRD-a najbolje rješenje. Njima se postiže dobra ravnoteža između usklađivanja pravila i održavanja nacionalne fleksibilnosti tamo gdje je ona nužna, a da se pritom ne ometa primjena jedinstvenih pravila. Izmjenama bi se dodatno promicala jedinstvena primjena bonitetnih zahtjeva i konvergencija nadzornih praksi te osigurali jednaki uvjeti na unutarnjem tržištu bankarskih usluga. To je posebno važno u bankarskom sektoru u kojem brojne kreditne institucije posluju na cijelom unutarnjem tržištu EU-a. Da bi se kreditne institucije mogle djelotvorno nadzirati na konsolidiranoj osnovi, ključno je ostvariti punu suradnju i povjerenje unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) te unutar kolegija nadzornih tijela i nadležnih tijela izvan SSM-a. Ti se ciljevi ne bi mogli ostvariti nacionalnim pravilima.

²⁷ Relevantni članci Ugovora kojima se Uniji dodjeljuje pravo donošenja mjera odnose se na slobodu poslovnog nastana (posebno članak 53. UFEU-a), slobodu pružanja usluga (članak 59. UFEU-a) i usklađivanje pravila čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta (članak 114. UFEU-a).

- **Proporcionalnost**

Proporcionalnost je sastavni dio procjene učinka priložene prijedlogu. Predložene izmjene u različitim regulatornim područjima pojedinačno su ocijenjene u odnosu na cilj proporcionalnosti. Osim toga, istaknuto je da su postojeća pravila neproporcionalna u nekoliko područja te su analizirane posebne opcije kako bi se manjim institucijama smanjilo administrativno opterećenje i troškovi usklađivanja.

Na primjer, izmjene kojima se bankama uvode *ex ante* obveze obavješćivanja o događajima koja imaju bonitetni značaj podliježu pragovima značajnosti ispod kojih o događajima nije potrebno obavješćivati. U skladu s novim okvirom za podružnice iz trećih zemalja, male i manje rizične podružnice (podružnice iz trećih zemalja 2. razreda) podliježu usporedivo manje strogim bonitetnim i izvještajnim zahtjevima. Naposljetku, novi zahtjevi za *ex ante* procjenu stručnosti i primjerenosti prilagođeni su samo za primjenu na velike financijske institucije.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se da se mjere za izmjenu CRR-a provedu uredbom, a mjere za izmjenu CRD-a direktivom. Predložene mjere odnose se na postojeće odredbe ugrađene u te pravne instrumente ili ih dalje razvijaju (tj. okvir za izračun kapitalnih zahtjeva koji se temelje na riziku, ovlasti i instrumenti koji su na raspolaganju nadzornim tijelima u cijeloj Uniji).

Neke od predloženih izmjena CRD-a koje utječu na ovlasti sankcioniranja prepustile bi državama članicama određenu fleksibilnost da zadrže drukčija pravila u fazi prenošenja tih izmjena u nacionalno pravo.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je poduzela određene mjere i provela razne inicijative kako bi ocijenila jesu li postojeći bankarski bonitetni okvir u EU-u i provedba preostalih međunarodnih standarda primjereni da osiguraju stabilnost i otpornost bankarskog sustava EU-a na gospodarske šokove i njegovu održivost kao izvora stabilnog financiranja gospodarstva EU-a.

Komisija je prikupila mišljenja dionika o određenim temama u području kreditnog rizika, operativnog rizika, tržišnog rizika, CVA rizika, transakcija financiranja vrijednosnim papirima te u vezi s minimalnom donjom granicom (eng. *output floor*). Osim tih elemenata povezanih s provedbom okvira Basel III, Komisija se savjetovala i o nekim drugim temama kako bi osigurala usklađene i dosljedne nadzorne prakse u cijeloj Uniji i smanjila administrativno opterećenje institucija.

Javnom savjetovanju provedenom od listopada 2019. do početka siječnja 2020.²⁸ prethodilo je prvo preliminarno savjetovanje u proljeće 2018.²⁹, u kojem su se od ciljanih skupina dionika tražila prva stajališta o međunarodnom sporazumu. Rezultati tih dvaju savjetovanja uzeti su u obzir u pripremi zakonodavne inicijative priložene procjeni učinka.

²⁸ Vidjeti https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12015-Alignment-EU-rules-on-capital-requirements-to-international-standards-prudential-requirements-and-market-discipline-public-consultation_hr.

²⁹ Vidjeti https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2018-basel-3-finalisation_en

Sve prethodno navedene inicijative jasno su potvrdile da je potrebno ažurirati i dopuniti postojeća pravila kako bi se i. dodatno smanjili rizici u bankarskom sektoru i ii. institucije dodatno osposobile za usmjeravanje odgovarajućih sredstava u gospodarstvo.

Sažetak savjetovanja nalazi se u Prilogu 2. procjeni učinka.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je uzela u obzir analizu učinka završne provedbe reforme Basel III koju je izradila EBA³⁰, a Komisijine su službe razmotrile i makroekonomsku analizu ESB-a. O tome se detaljnije govori u procjeni učinka i istodobno ažurira prethodna makroekonomska analiza iz prosinca 2019.

- **Procjena učinka³¹**

U procjeni učinka razmotren je niz opcija u četiri ključne dimenzije politike, uz osnovni scenarij prema kojem Unija ne poduzima nikakve mjere: Kao što se vidi iz simulacijske analize i makroekonomskog modeliranja u procjeni učinka, očekuje se da će provedba najpoželjnijih opcija, uzevši u obzir sve predložene mjere, dugoročno (do 2030.) dovesti do ponderiranog prosječnog povećanja minimalnih kapitalnih zahtjeva za banke u EU-u od + 6,4 % do + 8,4 %, nakon predviđenog prijelaznog razdoblja. U srednjoročnom razdoblju (do 2025.) očekuje se povećanje od +0,7 % do +2,7 %.

Prema EBA-inim procjenama, zbog tog bi učinka ograničen broj velikih banaka iz EU-a (10 od 99 banaka u ispitnom uzorku) trebao kolektivno prikupiti dodatni kapital (manje od 27 milijardi EUR za deset banaka) kako bi ispunile nove minimalne kapitalne zahtjeve u skladu s najpoželjnijom opcijom. Usporedbe radi, 99 banaka u uzorku (koje predstavljaju 75 % imovine banaka u EU-u) držalo je na kraju 2019. ukupni iznos regulatornog kapitala od 1 414 milijardi EUR, a njihova ukupna dobit u 2019. iznosila je 99,8 milijardi EUR.

Iako bi banke snosile jednokratne administrativne i operativne troškove provedbe promjena pravila, očekuje se da će se pojednostavnjenjima koja proizlaze iz nekoliko najpoželjnijih opcija (npr. napuštanje pristupa internog modela) periodični troškovi smanjiti u odnosu na postojeće troškove.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Cilj je ove inicijative dovršiti provedbu međunarodnih bonitetnih standarda za banke u Uniji kako je dogovoreno u okviru BCBS-a između 2017. i 2020. Time bi se u Uniji dovršila provedba reforme Basel III, koju je Bazelski odbor pokrenuo nakon velike financijske krize. Tom se reformom temeljito revidirao bonitetni okvir koji je bio na snazi prije i tijekom velike financijske krize, odnosno okvir Basel II (u Uniji taj je okvir proveden Direktivom 2006/48/EZ, tj. izvornim CRD-om). Komisija je u radu na provedbi uzela u obzir rezultate temeljite revizije bonitetnog okvira koju je proveo BCBS te informacije koje su pružili EBA,

³⁰ EBA je u izvješću iz prosinca 2020. navela učinke na isti uzorak od 99 banaka, ali na temelju podataka iz drugog tromjesečja 2018., koji su upotrijebljeni u njezinoj prethodnoj analizi učinka. Ukupno povećanje minimalnih kapitalnih zahtjeva smanjilo se od drugog tromjesečja 2018. do četvrtog tromjesečja 2019. za više od 5 postotnih bodova (tj. s + 24,1 % na + 18,5 %), dok se manjak kapitala u tim bankama smanjio za više od pola (sa 109,5 milijardi EUR na 52,2 milijarde EUR).

³¹ SWD(2021) 321 (RIA). Procjena učinka nije uključivala procjenu prijedloga o podružnicama iz trećih zemalja jer je izvješće EBA-e na kojem se analiza temelji objavljeno 23. lipnja 2021. Procjena učinka prijedloga na temelju izvješća EBA-e uključena je u ovo obrazloženje u odjeljku o podružnicama iz trećih zemalja.

ESB-a i drugi dionici. U očekivanju provedbe konačnih reformi Basel III u EU-u još nije provedena provjera primjerenosti i učinkovitosti u okviru programa REFIT.

- **Temeljna prava**

EU se zalaže za visoke standarde zaštite temeljnih prava i potpisnik je brojnih konvencija o ljudskim pravima. U tom kontekstu prijedlog vjerojatno neće izravno utjecati na ta prava, kako su navedena u glavnim konvencijama UN-a o ljudskim pravima, Povelji Europske unije o temeljnim pravima, koja je sastavni dio Ugovorâ EU-a, te Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Očekuje se da će predložene izmjene početi stupati na snagu najranije u 2023. Izmjene su usko povezane s drugim odredbama CRR-a i CRD-a koje su već na snazi i koje se prate od 2014., odnosno od 2019. kad je riječ mjerama iz paketa mjera za smanjenje rizika.

BCBS i EBA i dalje će prikupljati podatke potrebne za praćenje ključnih parametara (stope kapitala, omjer financijske poluge, mjere likvidnosti). Time će se omogućiti buduća evaluacija učinka novih instrumenata politike. Redoviti postupci nadzorne provjere i ocjene (SREP) te testiranja otpornosti na stres isto će tako pomoći u praćenju učinka novih predloženih mjera na predmetne institucije te u ocjenjivanju primjerenosti fleksibilnosti i proporcionalnosti zbog posebnosti manjih institucija. Osim toga, EBA u suradnji s jedinstvenim nadzornim mehanizmom i nacionalnim nadležnim tijelima razvija integrirani alat za izvješćivanje (EUCLID), koji bi trebao biti koristan instrument za praćenje i procjenu učinka reformi. Naposljetku, Komisija će i dalje sudjelovati u radnim skupinama BCBS-a i zajedničkoj radnoj skupini koju su osnovali Europska središnja banka (ESB) i EBA radi praćenja dinamike kapitalnih i likvidnosnih pozicija institucija na svjetskoj razini i na razini EU-a.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Smatra se da dokumenti s objašnjenjima nisu potrebni.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Neovisnost nadležnih tijela

Nedavni događaji potvrdili su da načelo neovisnosti nadležnih tijela treba odrediti na jasniji i operativniji način. Stoga se mijenja članak 4. kako bi se preciziralo na koji način države članice moraju osigurati neovisnost nadležnih tijela, uključujući njihovo osoblje i upravljačka tijela. Uvode se minimalni zahtjevi za sprečavanje sukoba interesa u nadzornim zadaćama nadležnih tijela, njihovog osoblja i upravljačkih tijela, a EBA je dobila ovlasti za izradu odgovarajućih smjernica, uzimajući u obzir najbolje međunarodne prakse.

Nadzorne ovlasti

Da bi bila učinkovita, bankovna unija treba se temeljiti na konvergenciji nadzornih praksi i, u konačnici, na dovoljnom stupnju usklađenosti različitih nacionalnih pravila kojima se utvrđuju nadzorne mjere. U tom se pogledu određene razlike među državama članicama smatraju veoma štetnima za pravilno funkcioniranje bankovne unije. To se posebno odnosi na nadzorne ovlasti. Iako se u Direktivi o kapitalnim zahtjevima navode minimalne nadzorne ovlasti koje moraju imati nadležna tijela u Uniji, neke od tih ovlasti u mnogim državama članicama već postoje, a u drugima to nije slučaj, što dovodi do nejednakih uvjeta i potencijalno do regulatorne arbitraže. Osim toga, nekim nadležnim tijelima onemogućuje se intervencija u određene transakcije nadziranog subjekta koje mogu dovesti do znatnih bonitetnih problema i/ili problema povezanih s pranjem novca/financiranjem terorizma.

Kako bi se to stanje ispravilo, prijedlogom Komisije proširuje se popis nadzornih ovlasti iz CRD-a koje su dostupne nadležnim tijelima kako bi se obuhvatile operacije kojima kreditne institucije stječu značajan udjel u financijskom ili nefinancijskom subjektu (novo poglavlje 3. trenutačne glave III.), značajan prijenos imovine ili obveza (novo poglavlje 4.) te spajanje odnosno pripajanje ili podjele (novo poglavlje 5.). Tim će se nadzornim ovlastima osigurati da nadležna tijela budu unaprijed obaviještena (članci 27.a, 27.f i 27.j), da imaju na raspolaganju sve informacije potrebne za bonitetnu procjenu tih operacija te da se u konačnici mogu usprotiviti završetku operacija (članci 27.b, 27.g i 27.k) štetnih za bonitetni profil nadziranih subjekata koji te operacije provode.

Nove nadzorne ovlasti zamišljene su tako da budu razmjerne, odnosno tako da se izbjegne nepotrebno dodatno administrativno opterećenje za nadzirane subjekte i nadležna tijela. Prvo, ovlasti koje se odnose na stjecanje kvalificiranih udjela od strane kreditnih institucija i prijenose imovine i obveza primjenjuju se samo u slučaju transakcija koje se smatraju značajnima. Predviđen je mehanizam prešutnog odobrenja, sličan postojećem mehanizmu za stjecanje značajnih udjela u kreditnim institucijama, kako bi se nadziranima subjektima pružila pravna sigurnost i uklonila obveza nadležnih tijela da pokrenu standardni postupak donošenja odluka kada one nisu potrebne. Prethodno odobrenje nadležnih tijela potrebno je za sve operacije samo kad je riječ o spajanjima odnosno pripajanjima i podjelama (osim onima unutar grupe), sve dok to ne dovodi do situacije u kojoj bi novi subjekt koji proizlazi iz spajanja odnosno pripajanja ili podjele trebao zatražiti odobrenje za rad kao kreditna institucija ili odobrenje za financijski holding.

Osim toga, kako bi se osigurala odgovarajuća usklađenost između različitih postupaka procjene koje će možda trebati provesti za jednu operaciju (koji bi mogli uključivati više nadležnih tijela), očekuje se bliska suradnja uključenih nadležnih tijela u okviru zahtjeva za unakrsno obavješćivanje i razmjenu informacija (članci 27.c, 27.h i 27.k). Kako bi se ta suradnja olakšala i osiguralo primjereno pojednostavnjenje postupaka obavješćivanja i procjene te izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje za nadzirane subjekte i nadležna tijela, predloženo je da se EBA-i dodijele određene ovlasti kako bi se dopunio pravni okvir za

te nove nadzorne ovlasti predviđen CRD-om. Te se ovlasti odnose na područja kao što su informacije koje se šalju nadležnim tijelima, postupak procjene, dodatne pojedinosti o relevantnim kriterijima procjene ili suradnja među uključenim nadležnim tijelima.

O tim se izmjenama raspravljalo na posebnim sastancima u okviru Stručne skupine za bankarstvo, plaćanja i osiguranja.

Procjena stručnosti i primjerenosti

Okvir za stručnost i primjerenost jedno je od najneusklađenijih područja u propisima EU-a o nadzoru banaka, stoga su izmjene CRD-a nužne kako bi se osigurao dosljedniji, učinkovitiji i djelotvorniji nadzor članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija. Unatoč naporima regulatora i nadzornih tijela³² da se osigura daljnja konvergencija nadzora, potrebne su zakonodavne izmjene radi poboljšanja nadzora. Postojeći okvir za članove odbora, koji se temelji na nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva o kapitalnim zahtjevima, uglavnom je zasnovan na načelima i stoga ne precizira kada i na koji bi način nadzorna tijela trebala provoditi procjenu stručnosti i primjerenosti. Zbog nepostojanja definicije i okvira u pogledu nositelja ključnih funkcija u CDR-u, neka ih nadzorna tijela nisu pravilno identificirala i stoga nisu proveli procjenu njihove primjerenosti za obavljanje tih dužnosti, dok to druga nadzorna tijela čine na različite načine. Takvo je rascjepkano regulatorno okruženje ozbiljan problem, posebno u bankovnoj uniji. Stoga se, uz kriterije stručnosti i primjerenosti iz članka 91., uvode članci 91.a i 91.b kako bi se pojasnila uloga banaka i nadležnih tijela u provjeri usklađenosti članova uprave, uključujući rokove za takve procjene. Dodaju se članci 91.c i 91.d kako bi se utvrdili minimalni zahtjevi za nositelje ključnih funkcija.

Kako bi se u hitnim situacijama razrješenja ili zamjene članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva u kontekstu primjene mjera rane intervencije ili provedbe sanacijskih mjera od strane nadležnih tijela i sanacijskih tijela osigurala financijska stabilnost, procjenu stručnosti i primjerenosti trebalo bi provesti nakon što te osobe preuzmu svoje dužnosti.

Pojašnjenje međusobnog odnosa izjave o propadanju ili vjerojatnoj propasti i oduzimanja odobrenja za rad

Mijenja se članak 18. kako bi se pojasnilo da ako nadležno tijelo ili sanacijsko tijelo utvrdi da kreditna institucija propada ili da će vjerojatno propasti, ono je ovlašteno oduzeti odobrenje za rad za banke.

U nekim nedavnim slučajevima utvrđena je neoptimalna usklađenost bonitetnog okvira i okvira za sanaciju. Primjerice, u okviru Unije za sanaciju banaka osnova na temelju koje se utvrđuje da kreditna institucija propada ili da će vjerojatno propasti nije samo stvarna nesolventnost ili stvarna nelikvidnost, već i vjerojatna nesolventnost i vjerojatna nelikvidnost. Umjesto toga, nacionalnim zakonima o nesolventnosti obično se propisuje da se postupak u slučaju nesolventnosti pokreće nakon stvarne nesolventnosti i/ili stvarne nelikvidnosti. Neki od elemenata koji su ugrađeni u nacionalni zakonodavni okvir za nesolventnost ne mogu se riješiti izmjenama CRD-a. Predlaže se da se u članku 18. točki (g) pojasni da bi kreditna institucija koja propada ili će vjerojatno propasti, a istodobno ne ispunjava druge uvjete za pokretanje sanacije (postojanje javnog interesa, nepostojanje tržišno usmjerene alternative za

³² Vidjeti <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/joint-esma-and-eba-guidelines-on-the-assessment-of-the-suitability-of-members-of-the-management-body>.

Vidjeti https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.fap_guide_201705_rev_201805.hr.pdf.

rješavanje krize), trebala prekinuti bankarsko poslovanje i da bi se trebala likvidirati u skladu s nacionalnim propisima.

Okolišni, socijalni i upravljački (ESG) rizici

Uvode se nove odredbe i prilagodbe nekoliko članaka CRD-a i CRR-a kako bi se uklonili značajni rizici s kojima će se kreditne institucije suočiti zbog klimatskih promjena i dubokih gospodarskih promjena koje su potrebne za upravljanje tim i drugim ESG rizicima. Odredbe članka 133. o okviru zaštitnog sloja za sistemski rizik već se mogu primjenjivati za rješavanje različitih vrsta sistemskih rizika, među ostalim rizika klimatskih promjena. Relevantna nadležna ili imenovana tijela, ovisno o slučaju, mogu od kreditnih institucija zahtijevati da održavaju zaštitni sloj za sistemski rizik radi uklanjanja rizika koji bi mogli imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u državama članicama ako se uvođenje stope zaštitnog sloja za sistemski rizik smatra učinkovitim i proporcionalnim za ublažavanje rizika. U skladu s člankom 133. stavkom 5. mjere koje u skladu s člankom 133. poduzimaju relevantna nadležna ili imenovana tijela mogu se primijeniti na određene skupine ili podskupine izloženosti, na primjer one koje podliježu fizičkim rizicima i rizicima tranzicije povezanim s klimatskim promjenama. Primjerenost makrobonitetnog okvira za postupanje s takvim rizicima procijenit će se na sveobuhvatan i strukturiran način u reviziji makrobonitetnog okvira 2022.

Izmjenama članaka 73. i 74. CRD-a želi se uvesti obveza uključivanja kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih aspekata ESG rizika u strategije i postupke kreditnih institucija za vrednovanje potreba za internim kapitalom, kao i u odgovarajuće unutarnje upravljanje.

U članak 76. uvršteni su upućivanje na trenutačne i buduće učinke ESG rizika te zahtjev da upravljačko tijelo izradi konkretne planove za uklanjanje tih rizika.

Člankom 87.a CRD-a u bonitetni okvir uvodi se dimenzija održivosti kako bi se osiguralo bolje upravljanje ESG rizicima i potaknula bolja raspodjela bankovnog financiranja održivih projekata, čime se pomaže prelasku na održivije gospodarstvo. Člankom 87.a nadležnim se tijelima omogućuje i da preispitaju usklađenost banaka s relevantnim ciljevima politike Unije ili širim tranzicijskim kretanjima koji se odnose na okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike i upravljanje banaka ESG rizicima u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, što rezultira boljim razumijevanjem tih rizika i nadležnim tijelima omogućuje rješavanje problema financijske stabilnosti koji bi mogli nastati zbog toga što kreditne institucije i dalje podcjenjuju ESG rizike. Kako bi se osigurala dosljedna procjena ESG rizika, člankom 87.a zadužuje se EBA da dodatno odredi kriterije za procjenu ESG rizika, uključujući način za utvrđivanje, mjerenje, nadzor i upravljanje rizicima te način na koji bi kreditne institucije trebale izraditi konkretne planove za postizanje otpornosti na stres i njezino interno testiranje i na dugoročne negativne učinke ESG rizika.

Kad je riječ o postupku nadzorne provjere i ocjene (SREP), EBA je u članku 98. dobila ovlast za izdavanje smjernica o ujednačenom uključivanju ESG rizika u SREP.

S obzirom na važnost koju u procjeni rizika povezanih s okolišem i drugih ESG rizika u postupku provjere i ocjene na temelju članka 97. imaju testiranja otpornosti na stres koja obuhvaćaju buduća razdoblja, mijenja se članak 100. kako bi se EBA-i i drugim europskim nadzornim tijelima omogućilo da razviju dosljedne standarde za metode testiranja otpornosti na stres u odnosu na te rizike, dajući prednost okolišnim rizicima s obzirom na to da se podaci o ESG rizicima i metodologije mijenjaju kako bi obuhvatili ostale čimbenike.

Kako bi se olakšao postupak nadzorne provjere i ocjene kreditnih institucija u pogledu izloženosti i upravljanja ESG rizicima, mijenja se članak 98. kako bi se od nadležnih tijela

moglo zahtijevati da provjere i ocijene adekvatnost izloženosti institucija, kao i aranžmane, strategije, postupke i mehanizme za upravljanje tim rizicima.

Kako bi se nadležnim tijelima olakšalo upravljanje ESG rizicima koji utječu na bonitetno stanje banke u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju te kako bi se uzele u obzir posebnosti tih kategorija rizika, u članku 104. dodaje se konkretna nadzorna ovlast za upravljanje ESG rizicima.

Izravno pružanje bankarskih usluga u EU-u od strane društava iz trećih zemalja

Kreditne institucije podliježu bonitetnim propisima i nadzoru kako bi se smanjio rizik propasti i, ako do nje dođe, kako bi se spriječilo da se njezine posljedice na neuredan način prošire na druge kreditne institucije i sudionike na tržištu te da to rezultira raspadom financijskog sustava (rizik zaraze). Stoga je jedna od glavnih svrha bonitetnih propisa i nadzora zaštita financijske stabilnosti Unije i njezinih država članica.

Uzimajući to u obzir, bitno je spriječiti da područja ili segmenti tržišta ne budu obuhvaćeni područjem primjene ili dosegom sustava bonitetne regulacije i nadzora jer bi se u tom scenariju rizici u tim segmentima mogli bez kontrole nakupiti i proširiti na druge dijelove financijskog sustava s vrlo štetnim posljedicama. To je posebno važno za one dijelove financijskih tržišta na kojima kreditne institucije aktivno posluju.

Financijska kriza 2008.–2009. najnoviji je primjer krize koja jasno pokazuje kako mali tržišni segmenti, ako nisu obuhvaćeni bonitetnom regulacijom i nadzorom, mogu postati izvor znatnih rizika za financijsku stabilnost Unije i njezinih država članica.

Zbog toga pružanje bankarskih usluga u Uniji zahtijeva fizičku prisutnost u državi članici putem podružnice ili pravne osobe jer kreditne institucije samo na taj način podliježu učinkovitim bonitetnim propisima i nadzoru u Uniji. *A sensu contrario*, pružanje bankarskih usluga u Uniji bez podružnice ili pravne osobe s poslovnim nastanom u državi članici pridonosi nastanku takvih tržišnih segmenata koji nisu obuhvaćeni područjem primjene i dosegom bonitetnih propisa i nadzora Unije, gdje se rizici mogu nakupiti bez kontrole i na kraju ugroziti financijsku stabilnost Unije ili njezinih država članica.

Stoga društva iz trećih zemalja moraju osnovati podružnicu u državi članici i za tu podružnicu zatražiti odobrenje za rad u skladu s glavom VI. CRD-a kao uvjet za početak obavljanja bankarskih djelatnosti u toj državi članici. Članak 21.c umeće se u CRD kako bi se izričito utvrdio taj zahtjev.

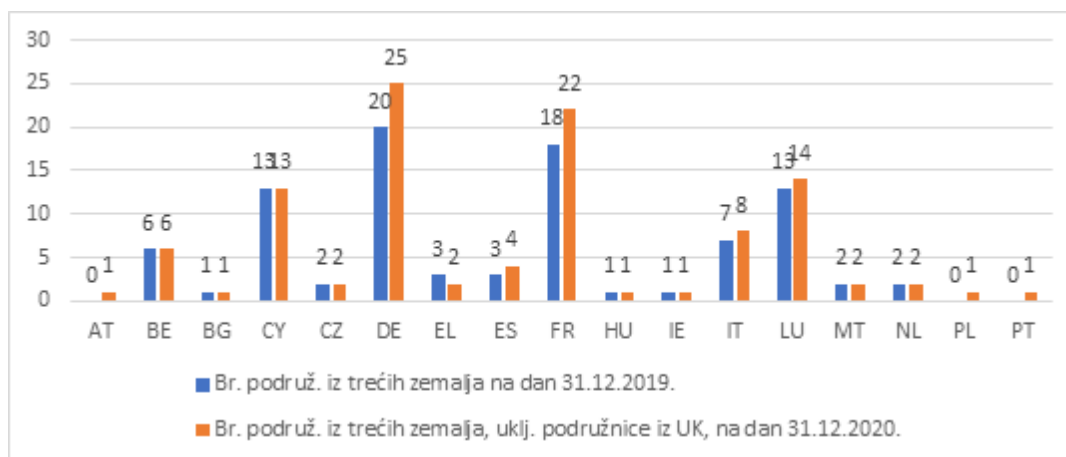
Međutim, taj se zahtjev ne bi trebao primjenjivati na društva iz treće zemlje koja pružaju bankarske usluge klijentima i drugim ugovornim stranama u državi članici obrnutim nuđenjem usluga jer se u tom slučaju predmetni klijent ili protustranka obraćaju društvu u trećoj zemlji kako bi zatražili pružanje usluge.

Podružnice iz trećih zemalja

Pregled podružnica iz trećih zemalja u EU-u³³

U Uniji je 31. prosinca 2020. poslovalo 106 podružnica iz trećih zemalja u 17 država članica. Ukupan iznos njihove ukupne imovine na taj dan iznosio je nešto više od 510 milijardi EUR, od čega je 86 % bilo koncentrirano u samo četirima državama članicama (Belgija, Francuska, Njemačka i Luksemburg).

Čini se da postoji trend sve veće upotrebe podružnica iz trećih zemalja radi pristupa bankarskim tržištima država članica jer se njihov ukupni broj 2020. povećao za 14, a iznos njihove imovine za 120,5 milijardi EUR (odnosu na 2019.).

Izvor: Izvješće EBA-e o podružnicama iz trećih zemalja

Dok je imovina većine podružnica iz trećih zemalja (70 od 106) bila manja od 3 milijarde EUR, dvije su podružnice svaka za sebe imale imovinu veću od 30 milijardi EUR, a imovina svake od sljedećih 14 podružnica iznosila je između 10 milijardi EUR i 30 milijardi EUR (na isti datum prethodne godine bilo je 6 takvih podružnica).

Podružnice iz trećih zemalja s poslovnim nastanom u EU-u na dan 31. prosinca 2020. potječu iz 23 treće zemlje, a najbrojnije su iz Kine (18), Ujedinjene Kraljevine (15), Irana (10), SAD-a (9) i Libanona (9). Nekoliko grupa iz trećih zemalja (23) ima podružnice u nekoliko država članica. Osim toga, neke od tih grupa iz trećih zemalja imaju u EU-u i jedno ili više društava kćeri. Na primjer, 14 grupa iz trećih zemalja ima i podružnice i društvo kćer u istoj državi članici. Od toga 9 grupa iz trećih zemalja u EU-u ima jedno društvo kćer i dvije ili više podružnica. Dvije grupe iz trećih zemalja imaju podružnicu i društvo kćer u nekoliko država članica. Najvećih 15 grupa iz trećih zemalja koje posluju u EU-u drže više od 75 % svoje imovine u EU-u preko podružnica. Utjecaj prisutnosti podružnica iz trećih zemalja u EU-u može se izmjeriti s pomoću sljedeća dva parametra:

- (a) omjer ukupne imovine podružnica iz trećih zemalja po državi članici 31. prosinca 2019. u odnosu na veličinu nacionalnog bankarskog sustava³⁴. Taj je

³³ Ovaj se odjeljak temelji na izvješću EBA-e o tretmanu podružnica iz trećih zemalja u skladu s nacionalnim pravom država članica od 23. lipnja 2021. ([Izvješće o podružnicama iz trećih zemalja.docx \(europa.eu\)](#))

³⁴ Taj se parametar utvrđuje s pomoću podataka CBD2, koji se odnose na podatke koje ESB objavljuje o „Domaćim bankarskim grupama i samostalnim bankama, društvima kćerima pod inozemnom kontrolom (iz EU-a i izvan EU-a) i podružnicama pod inozemnom kontrolom (iz EU-a i izvan EU-a)” za prosinac 2019.

omjer manji od 1 % u 7 država članica, između 1 % i 10 % u šest država članica i veći je od 25 % u jednoj državi članici.

- (b) omjer ukupne imovine podružnica iz trećih zemalja po državi članici 31. prosinca 2019. u odnosu na veličinu nacionalnog BDP-a. Taj je omjer manji od 1 % u 7 država članica, između 1 % i 10 % u šest država članica i veći je od 25 % u jednoj državi članici.

Na temelju dostupnih informacija poslovni modeli podružnica su sljedeći: 50 podružnica iz trećih zemalja su univerzalne banke, a 48 samo veleprodajne banke. Samo 4 podružnice iz trećih zemalja posluju s građanstvom.

Trenutačni izazovi

Kako je navedeno u prethodnom odjeljku, podružnice iz trećih zemalja u EU-u već sad imaju vrlo velik značaj. Često te podružnice zajedno drže vrlo veliku imovinu u odnosu na veličinu BDP-a države članice poslovnog nastana i veličinu bankarskog sektora te države članice. Pojedinačna imovina nekih podružnica iz trećih zemalja premašuje prag prema kojem bi se mogle svrstati u značajne institucije koje su pod izravnim nadzorom Europske središnje banke (ESB) u kontekstu jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM). Međutim, te podružnice ostaju izvan područja primjene SSM-a i ne podliježu nadzornim zahtjevima iz CRD-a jer nisu kreditne institucije kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s poglavljem 1. glave III. te Direktive.

Za razliku od toga, osnivanje podružnica iz trećih zemalja radi pružanja bankarskih usluga³⁵ u EU-u u biti podliježe nacionalnom zakonodavstvu jer su za te podružnice u okviru CRD V nedavno usklađene samo obveze o pružanju bitnih informacija. Na taj način nastaje neujednačeno regulatorno okruženje koje u svakoj državi članici rezultira različitim zahtjevima za podružnice iz trećih zemalja i znatnim izazovima za nadležna tijela u vezi s pravilnim praćenjem rizika koji proizlaze iz aktivnosti tih podružnica u EU-u. Na primjer:

- (a) s obzirom na nepostojanje zajedničkog bonitetnog ili upravljačkog regulatornog okvira za podružnice iz trećih zemalja, neke od njih u određenim državama članicama podliježu samo ograničenim zahtjevima;
- (b) postojeći mehanizmi nadzorne suradnje na razini EU-a ne obuhvaćaju te podružnice, što dovodi do propusta jer te podružnice stvaraju rizike koji se mogu bez prepreka proširiti na druge subjekte grupe ili na tržište. S obzirom na to da ne postoji zahtjev da nadležna tijela razmjenjuju sveobuhvatne informacije o podružnicama iz trećih zemalja, tijela koja nadziru grupu iz treće zemlje u jednoj državi članici nemaju dovoljno informacija o podružnicama iste grupe u drugoj državi članici niti imaju odgovarajuće alate za rješavanje takvih mogućih rizika „prelijevanja”;
- (c) nekoliko grupa iz trećih zemalja koristi se za obavljanje svojih djelatnosti u EU-u složenim pravnim strukturama koje uključuju mješavinu društava kćeri i podružnica ili, ovisno o uslugama koje pružaju, prekogranično poslovanje. Takve složene strukture mogu biti netransparentne i nadležnim tijelima znatno otežati primjeren nadzor s obzirom na različite i nepovezane zahtjeve koji se primjenjuju na svaki od tih subjekata. Na primjer, dvojna funkcija članova uprave može dovesti do sukoba

³⁵ To se odnosi na sve djelatnosti iz Priloga I. CRD-u kada ih obavljaju kreditne institucije, na pružanje investicijskih usluga velikog opsega kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. podtočki (b) i na pružanje osnovnih bankarskih usluga (iz točaka od 1. do 3. i 6., od strane bilo kojeg društva iz treće zemlje).

interesa, a fleksibilno knjiženje i računovodstvo mogu dovesti do prebacivanja rizika s jednog subjekta na drugi;

- (d) iako bi podružnice iz trećih zemalja trebale pružati usluge samo u državama članicama u kojima imaju poslovni nastan³⁶, provedba usklađenosti s tim zahtjevom u trenutačnom je okviru ne samo otežana, nego je gotovo nemoguća zbog sve jačeg trenda digitalizacije financijskih usluga.

Osim toga, podružnice iz trećih zemalja izazivaju zabrinutost u pogledu regulatorne arbitraže. Ako država članica poslovnog nastana uvede niske bonitetne standarde, podružnice iz trećih zemalja mogu grupama iz trećih zemalja u stvarnosti omogućiti snižavanje bankarskih zahtjeva EU-a ako njihovo mjesto uprave podliježe manje strogim bonitetnim ili nadzornim standardima u relevantnoj trećoj zemlji.

Usklađeni okvir za podružnice iz trećih zemalja

S obzirom na znatan utjecaj koji podružnice iz trećih zemalja već imaju na bankarskim tržištima EU-a te postojeće raspršene i nepovezane bonitetne i nadzorne zahtjeve koji se na njih primjenjuju, postoje očiti rizici za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta EU-a, kao i mogućnosti za regulatornu arbitražu koje je potrebno ukloniti novim usklađenim okvirom za podružnice iz trećih zemalja.

Iako zadržavanje statusa quo nije poželjna opcija, primjena svih bonitetnih i nadzornih zahtjeva za kreditne institucije u skladu s CRR-om i CRD-om na podružnice iz trećih zemalja mogla bi biti nerazmjerna jer se time ne bi na odgovarajući način uzele u obzir njihove značajke kojima se razlikuju od kreditnih institucija s mjestom uprave u EU-u i imalo bi znatan štetan učinak na takve podružnice.

Umjesto toga, primjereniji način djelovanja bio bi stvaranje *ad hoc* skupine minimalnih usklađenih zahtjeva koji se temelje na postojećim nacionalnim okvirima država članica koji su trenutačno na snazi i kojima se osiguravaju minimalni standardi i dosljedni zahtjevi u cijeloj Uniji. Tim bi se okvirom pružila potrebna jasnoća, predvidljivost i transparentnost za društva iz trećih zemalja koja žele pružati bankarske usluge putem podružnica u jednoj ili više država članica. Na taj bi se način zahtjevi EU-a za podružnice iz trećih zemalja uskladili s prevladavajućim međunarodnim praksama jer brojne treće zemlje primjenjuju slične ili istovjetne zahtjeve na podružnice stranih banaka koje posluju na njihovu državnom području.

Stoga se mijenja glava VI. CRD-a kako bi se uključile odredbe o sljedećem:

- (a) **odobrenje za rad:** na osnivanje podružnica iz trećih zemalja primjenjuje se jasan postupak za izdavanje odobrenja za rad i minimalnih zahtjeva. Ti zahtjevi moraju uključivati aranžmane o suradnji i informiranju zahvaljujući kojima tijela nadležna za podružnice iz trećih zemalja i. raspoložu dovoljnim informacijama o društvu iz treće zemlje koja je glavno mjesto uprave podružnice (odnosno „glavno društvo” podružnice iz treće zemlje) i ii. mogu surađivati s nadzornim tijelom glavnog društva u mjeri u kojoj je to nužno ili relevantno za učinkovit nadzor podružnice iz treće zemlje u državi članici;

³⁶

U skladu s uvodnom izjavom 19. CRD-a: „Podružnice kreditnih institucija koje su dobile odobrenje za rad u trećim zemljama ne bi trebale imati pravo pružanja usluga prema drugom stavku članka 49. Ugovora ili pravo poslovnog nastana u državama članicama, osim u onima u kojima imaju poslovni nastan”. Podružnica iz treće zemlje može pružati prekogranične investicijske usluge profesionalnim ulagateljima i kvalificiranim nalagodavateljima samo ako usluge pružaju podružnice koje imaju odobrenje za rad u skladu s MiFID-om i u slučaju odluke o jednakovrijednosti u skladu s člankom 47. stavkom 3. MIFIR-a (vidjeti Prilog 3.). Međutim, odluka o jednakovrijednosti nije donesena niti je to predviđeno u bliskoj budućnosti.

- (b) **minimalni regulatorni zahtjevi:** obuhvaćaju obveze podružnica iz trećih zemalja da:
- i. drže minimalni iznos dotacijskog kapitala, izračunan kao postotak obveza za veće i rizičnije podružnice iz trećih zemalja (1. razred) ili fiksni iznos za manje podružnice iz trećih zemalja (2. razred);
 - ii. ispunjavaju likvidnosni zahtjev koji za podružnice iz trećih zemalja 1. razreda mora biti jednak zahtjevu za likvidnosnu pokrivenost koji se primjenjuje na kreditne institucije u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2015/61;
 - iii. ispunjavaju zahtjeve u pogledu unutarnjeg upravljanja i kontrole rizika te da uvedu postupke knjiženja kako bi se pratila imovina i obveze povezane s poslovanjem podružnice iz treće zemlje u državi članici.
- (c) **izvještajni zahtjevi:** podružnice iz trećih zemalja moraju svojim nadležnim tijelima redovito dostavljati i. informacije o svojoj usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u CRD-u i nacionalnom pravu i ii. financijske informacije o svojoj računovodstvenoj imovini i obvezama;
- (d) **nadzor:** nadležna tijela dužna su redovito provjeravati usklađenost podružnica iz trećih zemalja s regulatornim zahtjevima, među ostalim za potrebe sprečavanja pranja novca, te poduzimati nadzorne mjere kako bi se osigurala ili ponovno uspostavila usklađenost s tim zahtjevima. Nadležna tijela podružnica 1. razreda iz trećih zemalja dužna su ih uključiti u kolegij nadzornih tijela relevantne grupe, ako ono već postoji, ili u protivnom osnovati *ad hoc* kolegij za podružnice 1. razreda iz trećih zemalja iste grupe koje posluju u nekoliko država članica.

Radi **proporcionalnosti**, a posebno kako bi se izbjeglo nepotrebno dodatno administrativno opterećenje za male i manje podružnice iz trećih zemalja, opseg i razina bonitetnih zahtjeva prilagođeni su kako bi se razlikovale podružnice iz trećih zemalja 1. i 2. razreda. Prvi razred obuhvaća veće podružnice (tj. one koje drže imovinu jednaku ili veću od 5 milijardi EUR), podružnice ovlaštene za primanje depozita od stanovništva i podružnice koje se smatraju „nekvalificiranima”, a potonje dvije vrste neovisno o njihovoj veličini. Drugi razred obuhvaća sve podružnice iz trećih zemalja koje nisu razvrstane u 1. razred.

Smatra se da je podružnica iz treće zemlje „kvalificirana” ako ima mjesto uprave u zemlji i. koja ima nadzorni i regulatorni okvir za banke i zahtjeve u pogledu povjerljivosti koji su ocijenjeni istovjetnima onima u Uniji i ii.) koja nije uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojim mehanizmima sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Države članice moraju osigurati da njihova nadležna tijela imaju potrebne ovlasti da u posebnim slučajevima od podružnica iz trećih zemalja s poslovnim nastanom na njihovu državnom području mogu zahtijevati podnošenje zahtjeva za odobrenje za rad kao institucija kćeri u skladu s CRD-om (**ovlast da se zahtijeva promjena statusa podružnice u društvo kći**). Ta se ovlast mora moći primijeniti na podružnicu iz treće zemlje koja obavlja transakcije ili posluje s drugim ugovornim stranama u drugim državama članicama u suprotnosti s pravilima unutarnjeg tržišta. Nadalje, ista ovlast mora postojati i za slučajeve kada podružnica iz treće zemlje predstavlja rizik za financijsku stabilnost relevantne države članice ili EU-a, uzimajući u obzir određene pokazatelje sistemskog rizika iz CRD-a koji su detaljnije razrađeni u regulatornim tehničkim standardima.

Ako je računovodstvena vrijednost imovine podružnice iz treće zemlje jednaka ili veća od 30 milijardi EUR, nadležna tijela moraju redovito procjenjivati je li razina rizika takve podružnice za financijsku stabilnost predmetne države članice i EU-a usporediva s razinom

rizika institucija koje su definirane kao „sistemske” u skladu s CRR-om i CRD-om (**procjena sistemske važnosti**). Prag od 30 milijardi EUR izračunava se uzimajući u obzir računovodstvenu imovinu svih podružnica iz treće zemlje koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje u EU-u, u jednoj ili u više država članica, i koja se utvrđuje kao prosjek tijekom tri uzastopne godine ili kao minimalni apsolutni prag koji je dosegnut najmanje u tri godine tijekom razdoblja od pet uzastopnih godina. Za potrebe provedbe procjene sistemske važnosti, nadležna tijela moraju uzeti u obzir pokazatelje sistemskog rizika iz prethodnog stavka. Ako nadležna tijela na temelju tih pokazatelja zaključe da su relevantne podružnice iz trećih zemalja sistemske, mogu zahtijevati da takve podružnice podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja kao institucije kćeri u skladu s CRD-om kako bi nastavile obavljati bankarske djelatnosti u državi članici i EU-u (**zahtjev za promjenu statusa podružnice u društvo kći**). Alternativno, nadležna tijela mogu odlučiti i. zahtijevati od podružnica iz trećih zemalja da restrukturiraju svoje aktivnosti ili imovinu tako da prestanu ispunjavati kriterije za sistemsku važnost ili da ne prijeđu prag od 30 milijardi EUR (**zahtjev za restrukturiranje**), ili ii. uvesti dodatne zahtjeve iz 2. stupa za podružnice grupe iz treće zemlje i institucije kćeri u EU-u (npr. dodatni zahtjevi u pogledu kapitala, likvidnosti, izvješćivanja ili objavljivanja) ako su ti zahtjevi iz 2. stupa primjereni i dostatni za ublažavanje mogućih rizika za financijsku stabilnost (**zahtjevi iz 2. stupa**). Nadležna tijela mogu odlučiti da ne uvedu nijedan od prethodno navedenih zahtjeva za podružnice iz trećih zemalja samo ako mogu dokazati da se rizici koje takve podružnice predstavljaju za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta ne bi znatno povećali bez tih zahtjeva (**odluka o odgodi**). Nadležna tijela dužna su preispitati svoju odluku o odgodi u roku od godinu dana od datuma donošenja odluke.

Procjenu sistemske važnosti podružnica koje pripadaju grupi iz treće zemlje s podružnicama i društvima kćerima u cijeloj Uniji mora voditi i. konsolidirajuće nadzorno tijelo relevantne grupe u Uniji, ako se primjenjuje članak 111. CRD-a; ii. nadležno tijelo koje bi postalo konsolidirajuće nadzorno tijelo predmetne grupe u EU-u u skladu s tim člankom ako bi se predmetne podružnice smatrale institucijama kćerima; ili iii. EBA, ako glavno nadležno tijelo nije započelo procjenu ili ako hipotetsko konsolidirajuće nadzorno tijelo nije određeno u roku od tri mjeseca. Odluka o uvođenju ili odgodi navedenih zahtjeva za podružnice iz trećih zemalja koje se smatraju sistemskima moraju donijeti zajednički glavno nadležno tijelo i tijela nadležna za nadzor podružnica i društava kćeri iste grupe iz treće zemlje.

Nadalje, novim okvirom za podružnice iz trećih zemalja ne zamjenjuju se niti onemogućuju diskrecijska prava kojima države članice trenutačno raspolažu u pogledu uvođenja zahtjeva koji se primjenjuju na sva društva s poslovnim nastanom u određenim trećim zemljama koja na njihovu državnom području namjeravaju obavljati bankarske djelatnosti putem društava kćeri koja imaju odobrenje za rad u skladu s poglavljem 1. glave III. CRD-a.

Učinak novog okvira

Prema prijedlogu novog okvira podružnice iz trećih zemalja koje trenutačno posluju u EU-u trebat će ponovno dobiti odobrenje za rad. Troškovi usklađivanja i troškovi prijelaza povezani s ponovnim dobivanjem odobrenja i operacijama koje su u tijeku znatno bi se snizili sljedećim mjerama:

- (a) nakon 18-mjesečnog razdoblja prenošenja Direktive podružnice iz trećih zemalja imat će prijelazno razdoblje od 12 mjeseci za dobivanje odobrenja za rad i stoga će troškove prijelaza moći raspodijeliti tijekom tog razdoblje;
- (b) zahtjevi za izdavanje odobrenja za rad i bonitetni zahtjevi uglavnom se temelje na postojećim nacionalnim zahtjevima u različitim državama članicama te bi, s obzirom

na to da novi okvir sadržava zahtjeve vrlo slične postojećima, podružnice iz trećih zemalja trebali imati samo ograničene troškove prilagodbe;

- (c) na temelju podataka od 31. prosinca 2020. oko 40 od 106 podružnica iz trećih zemalja kojima je izdano odobrenje za rad u različitim državama članicama bilo bi razvrstano u 2. razred te bi se na njih u skladu s novim okvirom primjenjivali relativno blaži bonitetni zahtjevi i izvještajni zahtjevi;
- (d) na temelju tih podataka, na taj su dan samo tri podružnice iz trećih zemalja imale računovodstvenu imovinu veću od 30 milijardi EUR i stoga bi se na njih primijenila procjena sistemske važnosti.

Iako će se podružnice iz trećih zemalja možda suočiti s dodatnim troškovima radi usklađivanja s novim izvještajnim zahtjevima, ti bi troškovi bili opravdani kako bi se ostvario cilj bolje zaštite financijske stabilnosti i cjelovitosti tržišta.

Revizija režima administrativnih sankcija

Uvode se periodični penali kao novi provedbeni instrument čiji je cilj osigurati da se kreditne institucije brzo usklade s bonitetnim pravilima. Osim toga, postoji jasna razlika između periodičnih penala i administrativnih kazni. Popis povreda koje podliježu administrativnim kaznama i sankcijama dopunjen je bonitetnim zahtjevima koji trenutačno nisu uvršteni na popis povreda koje podliježu sankcijama u skladu s člankom 67. CRD-a. Mijenjaju se članci 66. i 67. CRD-a kako bi se precizirala definicija „*ukupnog godišnjeg neto prihoda*” i odredila upućivanjem na pokazatelj poslovanja iz novog članka 314. CRR-a.

Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u pogledu administrativnih ovlasti, od država članica zahtijeva se da propišu administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere koje se odnose na povrede nacionalnih odredbi kojima se prenose CRD i CRR. Osim toga, uvode se postupovne zaštitne mjere za učinkovitu primjenu kazni, posebno u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih sankcija za istu povredu. U tu je svrhu izmijenjen članak 70. CRD-a kako bi se od država članica zahtijevalo da utvrde pravila o suradnji između nadležnih tijela i pravosudnih tijela u slučajevima udvostručavanja kaznenih i administrativnih postupaka te sankcija za istu povredu. Svrha je tih pravila osigurati dostatnu razinu zaštite fizičkoj ili pravnoj osobi na koju se primjenjuje kumuliranje postupaka u skladu s načelom *ne bis in idem*.

Revizija zahtjeva u okviru 2. stupa

Kako bi se poboljšala unutarnja usklađenost regulatornog okvira, CRD-om V usklađena je priroda regulatornog kapitala koji banke moraju imati kako bi ispunile kapitalne zahtjeve iz 2. stupa s minimalnim sastavom kapitala iz 1. stupa. Odstupajući od općeg pravila iz članka 104.a stavka 4. CRD-a, nadzorna tijela imaju diskrecijsko pravo odlučiti, ovisno o slučaju, o uvođenju kapitalnih zahtjeva iz 2. stupa s većim udjelom osnovnog kapitala ili redovnog osnovnog kapitala. Taj je tretman uveden nedavno tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19. Iako je još prerano za sveobuhvatne zaključke o nedavnom usklađivanju, prvim preispitivanjem potvrđena je korisnost dosljedne primjene standardnog sastava minimalnih (1. stup) i dodatnih (2. stup) kapitalnih zahtjeva.

Prilagodbe uz uvođenje minimalne donje granice

Uvođenje minimalne donje granice u izračun ukupnog iznosa izloženosti rizicima (TREA) kako je utvrđeno u članku 92. CRR-a utjecat će na kapitalne zahtjeve utvrđene u CRD-u, čiji izračun ovisi o TREA-i. Riječ je o sljedećim zahtjevima: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala (CCB), zahtjev za protuciklički zaštitni sloj kapitala (CCyB), zahtjevi za zaštitni sloj

za globalne sistemski važne institucije i ostale sistemski važne institucije (GSV/OSV institucije), zahtjev za zaštitni sloj za sistemski rizik (SyRB) i zahtjev iz 2. stupa specifičan za pojedinu instituciju (P2R) u mjeri u kojoj nadležno tijelo od samog početka primjenjuje pristup kojim se taj zahtjev određuje kao postotak TREA-e³⁷.

Zahtjevi P2R i SyRB mogu se upotrijebiti za utvrđivanje rizika koji su po prirodi slični rizicima koji se utvrđuju s pomoću minimalne donje granice. Stoga postoji mogućnost da bi se određeni rizici (npr. rizik modela³⁸) mogli dvostruko računati nakon početka primjene minimalne donje granice. To je potrebno izbjeći. Preporuka EBA-e o završetku provedbe reforme Basel III uključuje posebnu preporuku o tom pitanju i općenito poziva nadležna i imenovana tijela da ponovno razmotre odgovarajuću razinu P2R-a, odnosno SyRB-a, nakon što počne primjena minimalne donje granice.

S obzirom na navedeno, prijedlogom se mijenjaju članci 104.a i 133. CRD-a, kojima se utvrđuju pravila o P2R-u i SyRB-u, uvođenjem zaštitnih mehanizama kojima je cilj spriječiti neopravdano povećanje zahtjeva P2R i SyRB nakon što primjena minimalne donje granice postane obvezujuća za instituciju³⁹:

- zahtjevi P2R i SyRB bit će „zamrznuti” kako bi se izbjegla automatska (nazivaju se i „aritmetička”) povećanja iznosa regulatornog kapitala na temelju ta dva zahtjeva. Ta se zaštitna mjera opravdava time da je povećanje rizikom ponderirane aktive zbog toga što je institucija postala obvezna primjenjivati minimalnu donju granicu isključivo aritmetičko (ako su svi ostali uvjeti jednaki) i ne odražava stvarno povećanje rizika koje bi opravdalo zahtjev instituciji za dodatni kapital;
- nadležno tijelo institucije morat će preispitati kalibraciju zahtjeva P2R, a nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, morat će preispitati kalibraciju zahtjeva SyRB kako bi se utvrdilo postoji li dvostruko računanje rizika i, ako postoji, ponovno kalibrirati te zahtjeve kako bi se izbjeglo dvostruko računanje;
- ta se dva zahtjeva zamrzavaju do završetka odgovarajućih preispitivanja i objave relevantnih odluka o odgovarajućoj kalibraciji zahtjeva⁴⁰.

Mijenjaju se i članci 104.a i 133. CRD-a kako bi se pojasnilo da se zahtjevi za P2R i SyRB ne mogu upotrijebiti za pokrivanje rizika koji su već u potpunosti pokriveni minimalnom donjom granicom.

Naposljetku, mijenja se članak 131. kako bi se od nadležnih ili imenovanih tijela, ovisno o slučaju, zahtijevalo da preispitaju kalibraciju zahtjeva za zaštitni sloj za OSV instituciju kada ta OSV institucija postane obvezana primjenom minimalne donje granice i time osiguraju da kalibracija i dalje bude primjerena.

³⁷ Umjesto da se P2R na početku odredi kao nominalni iznos koji se zatim izražava kao postotak TREA-e kako bi se uklopio u ukupni kapitalni skup.

³⁸ U tom kontekstu rizik modela trebalo bi shvatiti kao rizik da kapitalni zahtjev izračunan primjenom internih modela ne bude razmjernan riziku svojstvenom izloženosti za koju se izračunava zahtjev.

³⁹ Institucija je dužna primjenjivati minimalnu donju granicu kada je njezina „najniža” TREA, tj. TREA izračunana uzimajući u obzir minimalnu donju granicu (*floored* TREA) viša od TREA-e koja je izračunana ne uzimajući u obzir minimalnu donju granicu (*un-floored* TREA). Za dodatne pojedinosti o funkcioniranju minimalne donje granice vidjeti obrazloženje Uredbe o izmjeni Uredbe o kapitalnim zahtjevima.

⁴⁰ Kad je riječ o zahtjevu P2R, objava je u obliku dopisa koje nadležno tijelo šalje nadziranoj instituciji i sadržava rezultate SREP-a i novog P2R institucije (naravno, ako se ne utvrdi dvostruko računanje, P2R ostaje nepromijenjen). Kad je riječ o zahtjevu SyRB, objava je u obliku nove odluke nadležnog ili imenovanog tijela, ovisno o slučaju, o odgovarajućoj kalibraciji stope ili stopa SyRB-a.

Objavljivanje informacija

Mijenja s članak 106. kako bi se državama članicama omogućilo da nadzornim tijelima daju ovlast da od institucija zahtijevaju dostavu informacija EBA-i u roku. To je u skladu s izmjenama članka 433. i 434. CRR-a, kojima se od EBA-e zahtijeva da centralizira objavljivanje informacija institucija. Osim toga, prijedlogom se nadzorna tijela ovlašćuju da institucijama dopuste korištenje posebnih medija i mjesta za objavljivanje, uz internetske stranice EBA-e. To je u skladu s predloženom izmjenom CRR-a prema kojoj institucije, uz centraliziranu objavu EBA-e, mogu svoje poslovne informacije i dalje objavljivati drugim kanalima.

Nadzorno ocjenjivanje pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva u odnosu na referentne vrijednosti

Mijenja se članak 78. kako bi se pristupima obuhvaćenima nadzornim ocjenjivanjem dodale dvije vrste pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva, i to:

- (a) pristupi izrade modela koji se primjenjuju za izračun očekivanih gubitaka od kreditnog rizika na temelju Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (MSFI) 9 i u skladu s nacionalnim računovodstvenim standardima i
- (b) alternativni standardizirani pristup za tržišni rizik utvrđen u dijelu III. glavi IV. poglavlju 1.a CRR-a s obzirom na to da institucije određene parametre mogu modelirati u okviru tog pristupa.

Budući da pristupe za izračun očekivanih gubitaka od kreditnog rizika mogu upotrebljavati i institucije koje primjenjuju standardizirani pristup za kreditni rizik iz dijela trećeg glave II. poglavlja 2. CRR-a, te su institucije također uključene u opseg postupka nadzornog ocjenjivanja. Međutim, EBA, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti, odlučuje koju od tih institucija treba uključiti.

Članak 78. mijenja se i kako bi se omogućilo smanjenje učestalosti postupaka ocjenjivanja (s godišnje na dvogodišnju) uzimajući u obzir činjenicu da će, nakon provedbe određenog broja postupaka, manja učestalost vjerojatno biti dovoljna za praćenje rezultata dobivenih pristupom institucija. Time će se smanjiti i administrativno opterećenje institucija koje primjenjuju pristupe koji se temelje na referentnim vrijednostima.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2013/36/EU u pogledu nadzornih ovlasti, sankcija, podružnica iz trećih zemalja i okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika te o izmjeni Direktive 2014/59/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke⁴¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Nadležna tijela, njihovo osoblje i članovi njihovih upravljačkih tijela trebali bi biti neovisni o političkom i gospodarskom utjecaju. Rizici od sukoba interesa narušavaju integritet financijskog sustava Unije i štete cilju integrirane bankovne unije i unije tržišta kapitala. Direktivom 2013/36/EU trebalo bi utvrditi detaljnije odredbe za države članice kako bi se osiguralo da nadležna tijela, uključujući njihovo osoblje i upravu, djeluju neovisno i objektivno. U tom bi kontekstu trebalo utvrditi minimalne zahtjeve za sprečavanje sukoba interesa. Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) trebalo bi na temelju najboljih primjera iz međunarodne prakse izdati smjernice o sprečavanju sukoba interesa namijenjene nadležnim tijelima.
- (2) Nadležna tijela trebala bi imati potrebne ovlasti za oduzimanje odobrenja za rad izdanog kreditnoj instituciji ako se utvrdi da ta kreditna institucija propada ili da će vjerojatno propasti i ako istodobno ne ispunjava druge uvjete za sanaciju utvrđene Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴³ ili Uredbom (EU)

⁴¹ SL C , , str. .

⁴² SL C , , str. .

⁴³ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EZ, 2012/30/EZ i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014, str. 190).

br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴. U takvoj bi situaciji kreditnu instituciju trebalo likvidirati u skladu s primjenjivim nacionalnim postupkom u slučaju insolventnosti ili drugim postupcima koji su za te institucije propisani nacionalnim pravom te bi one trebale obustaviti aktivnosti za koje im je izdano odobrenje za rad.

- (3) Da bi pružala bankarske usluge u Uniji, kreditna institucija dužna je prethodno ishoditi odobrenje za rad i biti fizički prisutna kao pravna osoba ili osnivanjem podružnice na njezinu području. Samo se na taj način može provoditi učinkovita bonitetna regulacija i nadzor kreditnih institucija koji su potrebni kako bi se rizik njihove propasti sveo na najmanju moguću mjeru, a ako do njega dođe, kako bi se spriječilo njegovo nekontrolirano širenje i kolaps financijskog sustava (rizik zaraze, npr. navala na banke ili propast banke zbog nerazboritog kreditiranja). Pružanje bankarskih usluga u Uniji bez takve fizičke prisutnosti na financijskim bi tržištima na kojima kreditne institucije intenzivno sudjeluju povećalo prisutnost i raširenost segmenata rizika koji ne podliježu bonitetnoj regulaciji i nadzoru Unije, što bi u konačnici moglo ugroziti financijsku stabilnost Unije ili njezinih pojedinačnih država članica. Financijska kriza 2008.–2009. najnoviji je primjer krize koja jasno pokazuje kako mali tržišni segmenti, ako nisu obuhvaćeni bonitetnom regulacijom i nadzorom, mogu postati izvor znatnih rizika za financijsku stabilnost Unije i njezinih država članica. Stoga je u zakonodavstvu Unije potrebno utvrditi izričit zahtjev da bi društva s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koja žele pružati bankarske usluge u Uniji trebala barem osnovati podružnicu u državi članici i da bi takva podružnica trebala imati odobrenje za rad u skladu sa zakonodavstvom Unije, osim ako to društvo želi pružati bankarske usluge u Uniji preko društva kćeri. Međutim, zahtjev za osnivanje podružnice ne bi se trebao primjenjivati na obrnuto nuđenje usluga jer u tom slučaju klijent pristupa društvu u trećoj zemlji kako bi zatražio pružanje usluge.
- (4) Nadzorna tijela kreditnih institucija trebala bi imati sve potrebne ovlasti koje im omogućuju obavljanje zadaća i koje obuhvaćaju različite poslove koje obavljaju nadzirani subjekti. U tu svrhu i kako bi se stvorili ravnopravniji uvjeti, nadzorna tijela moraju imati na raspolaganju sve nadzorne ovlasti koje će im omogućiti da obuhvate značajne operacije koje mogu poduzeti nadzirani subjekti. Stoga bi Europsku središnju banku i nacionalna nadležna tijela trebalo obavijestiti ako značajna operacija, uključujući stjecanje značajnih udjela u financijskim ili nefinancijskim subjektima od strane nadziranih subjekata, značajnih prijenosa imovine i obveza od nadziranih subjekata ili prema njima te spajanja odnosno pripajanja i podjele, u kojima sudjeluje nadzirani subjekt pobuđuje sumnju u njegov bonitetni profil ili moguće aktivnosti pranja novca i financiranja terorizma. Nadalje, ESB i nacionalna nadležna tijela trebali bi u takvim slučajevima imati ovlasti za intervenciju.
- (5) Kad je riječ o spajanjima odnosno pripajanjima i podjelama, Direktivom (EU) 2017/1132 utvrđena su usklađena pravila i postupci, posebno za prekogranična spajanja odnosno pripajanja i podjele društava kapitala. Stoga bi postupak procjene koji provode nadležna tijela utvrđen u ovoj direktivi trebao biti dopuna Direktivi (EU) 2017/1132 i ne bi smio biti u suprotnosti s nijednom njezinom odredbom. U slučaju prekograničnih spajanja i podjela obuhvaćenih područjem primjene Direktive 2017/1132, obrazloženo mišljenje nadležnog nadzornog tijela trebalo bi biti dio

⁴⁴ Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

procjene usklađenosti sa svim relevantnim uvjetima i pravilnog dovršetka svih postupaka i formalnosti potrebnih za potvrdu koja prethodi spajanju odnosno pripajanju ili podjeli. Stoga bi obrazloženo mišljenje trebalo prenijeti imenovanom nacionalnom tijelu odgovornom za izdavanje potvrde koja prethodi spajanju odnosno pripajanju ili podjeli u skladu s Direktivom 2017/1132.

- (6) Kako bi se osiguralo da nadležna tijela mogu intervenirati prije poduzimanja jedne od tih bitnih radnji, ona bi trebala biti obaviještena *ex ante*. Toj obavijesti trebalo bi priložiti informacije koje su nadležnim tijelima potrebne za procjenu planirane operacije iz perspektive bonitetnog nadzora te sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma. Nadležna bi tijela tu procjenu trebala započeti u trenutku primitka obavijesti sa svim zatraženim informacijama, a u slučaju stjecanja značajnog udjela ili značajnog prijenosa imovine i obveza, ta bi procjena trebala biti vremenski ograničena.
- (7) U slučaju stjecanja kvalificiranog udjela ili značajnog prijenosa imovine ili obveza, rezultat procjene mogao bi potaknuti odluku nadležnog tijela o protivljenju toj operaciji. Ako se nadležna tijela u određenom roku ne usprotive, operacija bi se trebala smatrati odobrenom.
- (8) Kako bi se osigurala proporcionalnost i izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje, te dodatne ovlasti nadležnih tijela trebale bi se primjenjivati samo na operacije koje se smatraju značajnima. Samo bi se operacije koje obuhvaćaju spajanja odnosno pripajanje ili podjele trebale automatski smatrati značajnim operacijama jer se može očekivati da će novoosnovani subjekt imati znatno drugačiji bonitetni profil od subjekata koji su prvotno bili uključeni u spajanje ili podjelu. Isto tako, subjekti koji su započeli spajanja odnosno pripajanja ili podjelu ne bi ih trebali zaključiti prije nego što od nadležnih tijela dobiju prethodno pozitivno mišljenje. Nadležna bi tijela druge operacije (među ostalim, stjecanje udjela i prijenose imovine i obveza), ako se smatraju značajnima, trebala procijeniti postupkom prešutnog odobrenja.
- (9) U nekim situacijama (na primjer, kada su uključeni subjekti s poslovnim nastanom u različitim državama članicama) operacije mogu zahtijevati veći broj obavijesti i procjena različitih nadležnih tijela, što nalaže učinkovitu suradnju tih tijela. Stoga je potrebno utvrditi obveze suradnje, posebno u pogledu ranog uzajamnog obavješćivanja, neometane razmjene informacija i koordinacije procjena.
- (10) Odredbe koje se odnose na stjecanje kvalificiranog udjela u kreditnoj instituciji potrebno je uskladiti s odredbama o stjecanju kvalificiranog udjela od strane institucije, u slučaju da je za istu operaciju potrebno provesti obje procjene. Naime, bez pravilne formulacije te bi odredbe mogle dovesti do nedosljednosti u procjenama koje provode nadležna tijela, a u konačnici i u njihovim odlukama. Stoga je nadležnim tijelima potrebno osigurati slično dodatno vrijeme za potvrdu primitka obavijesti za operacije koje se smatraju složenima.
- (11) EBA bi trebala biti zadužena za izradu regulatornih tehničkih standarda i provedbenih tehničkih standarda kako bi se osigurao odgovarajući okvir za primjenu tih dodatnih nadzornih ovlasti. U tim regulatornim tehničkim standardima i provedbenim tehničkim standardima trebalo bi posebno precizirati informacije koje nadležna tijela trebaju primiti, elemente koje trebaju ocijeniti i suradnju kada je uključeno više nadležnih tijela. Ti su različiti elementi ključni kako bi se osiguralo da se dovoljno usklađenom metodologijom nadzora omogući učinkovito izvršavanje dodatnih ovlasti, uz najmanje povećanje administrativnog opterećenja.

- (12) Ključno je da kreditne institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi ispunjavaju bonitetne zahtjeve kako bi se osigurala njihova sigurnost i stabilnost te očuvala stabilnost financijskog sustava na razini Unije u cjelini i u svakoj državi članici. Stoga bi ESB i nacionalna nadležna tijela trebali imati ovlast za poduzimanje pravodobnih i odlučnih mjera ako te kreditne institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi i njihovi stvarni upravitelji ne postupaju u skladu s bonitetnim zahtjevima ili nadzornim odlukama.
- (13) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u području ovlasti za izricanje sankcija, države članice trebale bi propisati djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere za povrede nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva i povrede Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵. Države članice osobito mogu izreći administrativne kazne ako je predmetna povreda podložna i nacionalnom kaznenom pravu. Te administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere trebale bi ispunjavati određene minimalne zahtjeve, uključujući minimalne ovlasti nadležnih tijela za njihovo izricanje, kriterije koje bi nadležna tijela trebala uzeti u obzir pri njihovoj primjeni, zahtjeve za objavljivanje ili razine administrativnih kazni i periodičnih penala. Države članice trebale bi donijeti posebna pravila i djelotvorne mehanizme za primjenu periodičnih penala.
- (14) Administrativne novčane kazne trebale bi imati odvraćajući učinak kako bi se u budućnosti spriječilo slično ili isto postupanje fizičke ili pravne osobe koja povređuje nacionalne odredbe kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU ili odredbe Uredbe (EU) br. 575/2013. Države članice trebale bi propisati administrativne kazne koje su djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Osim toga, nadležna bi tijela pri određivanju vrste administrativnih kazni ili drugih administrativnih mjera i razine administrativnih novčanih kazni trebala uzeti u obzir sve prethodne kaznene sankcije izrečene istoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je odgovorna za istu povredu. Time se želi osigurati da se težina svih sankcija i drugih administrativnih mjera izrečenih u svrhu kažnjavanja u slučaju kumulacije upravnih i kaznenih postupaka ograniči na ono što je nužno s obzirom na težinu predmetne povrede. Zbog toga je bitno poboljšati suradnju između nadležnih i pravosudnih tijela kad se protiv istih osoba odgovornih za istu povredu vodi više upravnih i kaznenih postupaka. Države članice trebale bi utvrditi posebna pravila i mehanizme za olakšavanje takve suradnje.
- (15) Nadležna tijela trebala bi moći izreći administrativne kazne istoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je odgovorna za iste radnje ili propuste. Međutim, takvom kumulacijom postupaka i kazni za istu povredu trebalo bi nastojati ostvariti različite ciljeve od općeg interesa. Države članice trebale bi utvrditi pravila kojima se osigurava odgovarajuća koordinacija upravnih i kaznenih postupaka. Tim bi se pravilima izricanje kumulativnih kazni dotičnoj fizičkoj ili pravnoj osobi u vezi s istom povredom trebalo ograničiti na ono što je nužno potrebno za ostvarenje tih različitih ciljeva. Osim toga, države članice trebale bi utvrditi pravila kojima se osigurava da se težina svih administrativnih i kaznenih sankcija i drugih mjera izrečenih u slučajevima kumulacije postupaka ograniči na ono što je nužno s obzirom na težinu dotične povrede. Države članice trebale bi osigurati da takva kumulacija postupaka i naknadnih sankcija bude u

⁴⁵ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (*SL L 176, 27.6.2013., str. 1.*).

skladu s načelom *ne bis in idem* te da prava dotične fizičke ili pravne osobe budu propisno zaštićena.

- (16) Administrativne novčane kazne za pravne osobe trebale bi se dosljedno primjenjivati, posebno u pogledu određivanja maksimalnog iznosa administrativnih kazni, pri čemu bi u obzir trebalo uzeti ukupni godišnji neto prihod predmetnog društva. Međutim, postojeća definicija ukupnog godišnjeg neto prihoda iz Direktive 2013/36/EU nije dovoljno sveobuhvatna ni dovoljno jasna i potpuna kako bi se osigurali jednaki uvjeti u primjeni administrativnih novčanih kazni. Stoga je potrebno pojasniti neke elemente postojeće definicije ukupnog godišnjeg neto prihoda kako bi se izbjegle nedosljednosti u tumačenju.
- (17) Osim administrativnih kazni, nadležna tijela trebala bi imati ovlasti za izricanje periodičnih penala kreditnim institucijama, financijskim holdinzima, mješovitim financijskim holdinzima i njihovim stvarnim rukovoditeljima za neispunjavanje obveza iz Direktive 2013/36/EU, Uredbe (EU) br. 575/2013 ili nepoštovanje odluke nadležnog tijela. Te bi mjere izvršenja trebalo uvesti nastavi li se povreda zahtjeva ili nadzorne odluke nadležnog tijela. Nadležna tijela trebala bi moći izreći te mjere bez prethodnog zahtjeva, naloga ili upozorenja stranci koja je počinila povredu. Budući da je svrha periodičnih penala prisiliti fizičke ili pravne osobe na okončanje trajne povrede, njihova primjena ne bi trebala sprečavati nadležna tijela u izricanju naknadnih administrativnih kazni za istu povredu.
- (18) Nužno je odrediti administrativne kazne, periodične penale i druge administrativne mjere kako bi se osigurao najveći mogući opseg djelovanja nakon povrede propisa i pridonijelo sprečavanju budućih povreda, bez obzira na to smatraju li se prema nacionalnom pravu administrativnom kaznom ili drugom administrativnom mjerom. Stoga bi države članice trebale moći predvidjeti dodatne kazne i više iznose administrativnih novčanih kazni.
- (19) Nadležna tijela trebala bi izricati razmjerne i učinkovite periodične penale. U skladu s tim, nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir mogući učinak periodičnih penala na financijsko stanje pravne ili fizičke osobe koja je počinila povredu te nastojati izbjeći da se kaznom uzrokuje nesolventnost pravne ili fizičke osobe koja je počinila povredu ili ozbiljne financijske poteškoće ili da postotkom bude nerazmjerna njezinu ukupnom godišnjem prihodu.
- (20) Ako pravni sustav države članice ne dopušta administrativne kazne predviđene ovom Direktivom, pravila o administrativnim kaznama mogu se primjenjivati tako da sankciju pokrene nadležno tijelo, a izreknu je pravosudna tijela. Stoga je nužno da te države članice osiguraju da primjena tih pravila i kazni ima istovjetan učinak kao i administrativne sankcije koje izriču nadležna tijela. Pri izricanju takvih sankcija pravosudna tijela trebala bi uzeti u obzir preporuku nadležnog tijela koje je pokrenulo sankciju. Izrečene sankcije trebale bi biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.
- (21) Kako bi se osigurale odgovarajuće sankcije za povredu nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU i povredu Uredbe (EU) br. 575/2013, trebalo bi dopuniti popis povreda koja podliježu administrativnim kaznama, periodičnim penalima i drugim administrativnim mjerama. Stoga bi popis povreda u skladu s člankom 67. Direktive 2013/36/EU trebalo izmijeniti.
- (22) Regulacija podružnica koje su osnovala društva iz treće zemlje radi pružanja bankarskih usluga u državi članici podliježe odredbama nacionalnog prava i u vrlo maloj mjeri je usklađena s Direktivom 2013/36/EU. Iako su podružnice iz trećih

zemalja uvelike prisutne na bankarskim tržištima Unije, trenutačno podliježu samo zahtjevima za pružanje bitnih informacija, ali ne i bonitetnim standardima ili sporazumima o suradnji u području nadzora na razini Unije. Zbog nepostojanja ikakvog zajedničkog bonitetnog okvira na podružnice iz trećih zemalja primjenjuju se neusklađeni nacionalni zahtjevi različite razine razboritosti i dosega. Osim toga, nadležnim tijelima nedostaju sveobuhvatne informacije i potrebni nadzorni alati za pravilno praćenje specifičnih rizika koji proizlaze iz poslovanja grupa iz trećih zemalja u jednoj ili više država članica putem podružnica i društava kćeri. Trenutačno za njih ne postoje integrirani nadzorni sustavi i nadležno tijelo odgovorno za nadzor jedne podružnice grupe iz treće zemlje nije obvezno razmjenjivati informacije s nadležnim tijelima koja nadziru druge podružnice ili društva kćeri iste grupe. Takvo rascjepkano regulatorno okruženje stvara rizike za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije koje bi trebalo primjereno riješiti usklađenim okvirom za podružnice iz trećih zemalja. Takav okvir trebao bi obuhvaćati minimalne zajedničke zahtjeve u pogledu odobrenja za rad, bonitetnih standarda, unutarnjeg upravljanja, nadzora i izvješćivanja. Taj skup zahtjeva trebao bi se temeljiti na zahtjevima koje države članice već primjenjuju na podružnice iz trećih zemalja koje posluju na njihovu državnom području, vodeći računa o sličnim ili jednakovrijednim zahtjevima koje treće zemlje primjenjuju na strane podružnice, kako bi se osigurala dosljednost među državama članicama i usklađenost okvira Unije za podružnice iz trećih zemalja s prevladavajućim međunarodnim praksama u tom području.

- (23) Radi proporcionalnosti trebalo bi uzeti u obzir zahtjeve za podružnice iz trećih zemalja u odnosu na rizik tih podružnica za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije i država članica. Podružnice iz trećih zemalja trebalo bi stoga kategorizirati u 1. razred ako se smatraju rizičnijima ili u 2. razred, ako su male i jednostavne i ne predstavljaju značajan rizik za financijsku stabilnost (u skladu s definicijom „malih i jednostavnih institucija” iz Uredbe br. 575/2013). U skladu s tim, trebalo bi smatrati da podružnice iz trećih zemalja čija računovodstvena vrijednost imovine u državi članici iznosi 5 000 000 000 EUR ili više predstavljaju takav veći rizik jer su veće i složenije i njihova bi propast mogla dovesti do znatnog poremećaja tržišta bankarskih usluga ili bankarskog sustava države članice. Rizičnijima bi se trebale smatrati i podružnice iz trećih zemalja koje imaju odobrenje za prihvaćanje depozita stanovništva bez obzira na veličinu, u mjeri u kojoj bi njihova propast utjecala na vrlo osjetljive deponente i mogla uzrokovati gubitak povjerenja u sigurnost i stabilnost bankarskog sustava države članice i zaštitu štednje građana. Stoga bi obje navedene vrste podružnica iz trećih zemalja trebalo kategorizirati u 1. razred.
- (24) U 1. razred bi trebalo razvrstati i podružnice iz trećih zemalja ako društvo u trećoj zemlji koje je njihovo mjesto uprave („glavno društvo”) podliježe regulaciji, nadzoru i provedbi propisa za koje nije utvrđeno da su barem istovjetni Direktivi 2013/36/EU i Uredbi (EU) br. 575/2013 ili ako je relevantna treća zemlja uvrštena na popis visokorizičnih trećih zemalja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶. Te podružnice iz trećih zemalja predstavljaju znatan rizik za financijsku stabilnost Unije i države članice poslovnog nastana jer okviri za regulaciju

⁴⁶ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

banaka ili za sprečavanje pranja novca koji se primjenjuju na njihovo glavno društvo ne obuhvaćaju na odgovarajući način specifične rizike koji proizlaze iz djelatnosti koje podružnica obavlja u državi članici ili rizike za druge ugovorne strane u državi članici povezane s grupom iz treće zemlje odnosno ne omogućuju njihovo odgovarajuće praćenje. Za potrebe utvrđivanja istovjetnosti bonitetnih i nadzornih standarda za banke treće zemlje u odnosu na standarde Unije, Komisija bi trebala moći zatražiti od EBA-e da provede procjenu u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 575/2013. EBA bi trebala osigurati strogu i transparentnu provedbu procjene na temelju pouzdane metodologije. Osim toga, EBA bi se trebala savjetovati i blisko surađivati s nadzornim tijelima trećih zemalja i državnim službama nadležnima za regulaciju banaka te, prema potrebi, sa subjektima privatnog sektora, osigurati im pravedan tretman i omogućiti da u razumnom roku dostave dokumentaciju i svoje izjave. Nadalje, EBA bi trebala osigurati da izvješće izdano u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 575/2013 bude primjereno obrazloženo, da sadržava detaljan opis razmotrenih pitanja i da se dostavi u razumnom roku.

- (25) Nadležna tijela trebala bi imati izričitu ovlast da, ovisno o slučaju, podružnicama iz trećih zemalja nalože da podnesu zahtjev za odobrenje za rad u skladu s glavom III. poglavljem 1. Direktive 2013/36/EU barem ako te podružnice posluju s drugim ugovornim stranama u drugim državama članicama protivno pravilima unutarnjeg tržišta ili ako predstavljaju znatan rizik za financijsku stabilnost Unije odnosno države članice u kojoj imaju poslovni nastan. Nadalje, trebalo bi propisati da nadležna tijela redovito procjenjuju jesu li podružnice iz trećih zemalja čija je računovodstvena imovina jednaka ili veća od 30 000 000 000 EUR sistemski važne. Sve podružnice iz trećih zemalja koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje s poslovnim nastanom u jednoj državi članici ili u Uniji trebale bi zajednički podlijevati takvoj redovitoj procjeni. Tom bi se procjenom, u skladu s posebnim kriterijima, trebalo ispitati predstavljaju li te podružnice sličnu razinu rizika za financijsku stabilnost Unije ili njezinih država članica kao institucije koje se na temelju Direktive 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 575/2013 smatraju „sistemski važnim institucijama”. Ako nadležna tijela utvrde da su podružnice iz trećih zemalja sistemski važne, trebala bi im uvesti zahtjeve primjerene za ublažavanje rizika za financijsku stabilnost. U tu bi svrhu nadležna tijela trebala moći naložiti podružnicama iz trećih zemalja da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao institucije kćeri u skladu s Direktivom 2013/36/EU da bi mogle nastaviti obavljati bankarske djelatnosti u državi članici ili u cijeloj Uniji. Nadalje, nadležna tijela trebala bi moći propisati druge zahtjeve, posebno obvezu restrukturiranja imovine podružnica iz trećih zemalja ili njihova poslovanja u Uniji tako da te podružnice više ne budu sistemski važne odnosno dodatne zahtjeve u pogledu kapitala, likvidnosti, izvješćivanja ili objavljivanja informacija ako bi to bilo dovoljno za rješavanje rizika za financijsku stabilnost. Nadležna tijela trebala bi imati mogućnost da podružnicama iz trećih zemalja koje se smatraju sistemski važnima ne uvedu nijedan od tih zahtjeva samo ako ta tijela mogu dokazati da se rizici koje te podružnice predstavljaju za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije i država članica bez takvih zahtjeva ne bi znatno povećali u razdoblju od najviše godinu dana.
- (26) Kako bi se osigurala dosljednost nadzornih odluka o grupi iz treće zemlje s podružnicama i društvima kćerima u Uniji, trebalo bi odrediti glavno nadležno tijelo za procjenu sistemske važnosti. Ta bi uloga trebala odgovarati konsolidirajućem nadzornom tijelu grupe iz treće zemlje u Uniji, ako se primjenjuje članak 111. Direktive 2013/36/EU, ili nadležnom tijelu koje bi postalo konsolidirajuće nadzorno tijelo u skladu s tim člankom kad bi se podružnice te grupe iz treće zemlje tretirale kao njezina društva kćeri. Ako relevantno konsolidirajuće nadzorno tijelo nije određeno ili

ako glavno nadležno tijelo nije započelo s procjenom sistemske važnosti u roku od tri mjeseca, tu bi procjenu umjesto njih trebala provesti EBA. Glavno nadležno tijelo ili EBA, ovisno o slučaju, trebali bi se savjetovati i u potpunosti surađivati s nadležnim tijelima odgovornima za nadzor društava kćeri i podružnica relevantne grupe iz treće zemlje u Uniji. Glavno nadležno tijelo i ta nadležna tijela trebali bi zajednički donijeti odluku o tome hoće li uvesti zahtjeve podružnicama iz trećih zemalja koje su ocijenjene sistemski važnima. Radi zakonitog postupanja glavno nadležno tijelo ili EBA, ovisno o slučaju, trebali bi osigurati poštovanje prava podružnica iz trećih zemalja na saslušanje i na podnošenje primjedaba tijekom procjene sistemske važnosti.

- (27) Nadležna tijela trebala bi provoditi redovite provjere usklađenosti podružnica iz trećih zemalja s relevantnim zahtjevima iz Direktive 2013/36/EU i poduzimati nadzorne mjere u vezi s tim podružnicama kako bi se osigurala ili ponovno uspostavila usklađenost s tim zahtjevima. Kako bi se olakšao djelotvoran nadzor zahtjeva za podružnice iz trećih zemalja i omogućio sveobuhvatan pregled poslovanja grupa iz trećih zemalja u Uniji, nadležnim tijelima trebalo bi staviti na raspolaganje zajedničke nadzorne i financijske izvještaje na standardiziranim obrascima. EBA bi trebala biti zadužena za izradu nacрта provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju ti obrasci, a Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje tog nacрта provedbenih tehničkih standarda. Osim toga, potrebno je uspostaviti odgovarajuće mehanizme suradnje nadležnih tijela kako bi se osiguralo da sve djelatnosti grupa iz trećih zemalja koje u Uniji posluju preko podružnica iz trećih zemalja podliježu sveobuhvatnom nadzoru, spriječilo izbjegavanje zahtjeva koji se na te grupe primjenjuju na temelju prava Unije i na najmanju moguću mjeru sveli potencijalni rizici za financijsku stabilnost Unije. Podružnice 1. razreda iz trećih zemalja trebale bi osobito biti obuhvaćene djelokrugom kolegija nadzornih tijela grupa iz trećih zemalja u Uniji. Ako takav kolegij već ne postoji, nadležna tijela trebala bi osnovati *ad hoc* kolegij za sve podružnice 1. razreda iz treće zemlje koje pripadaju istoj grupi ako ona posluje u nekoliko država članica.
- (28) Okvir Unije za podružnice iz trećih zemalja trebao bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje postojeće diskrecijsko pravo država članica da od društava iz određenih trećih zemalja općenito zahtijevaju da bankarske djelatnosti na njihovu državnom području obavljaju isključivo preko institucija kćeri koje imaju odobrenje za rad u skladu s glavom III. poglavljem 1. Direktive 2013/36/EU. Taj se zahtjev može odnositi na treće zemlje koje primjenjuju bonitetne i nadzorne standarde za banke koji nisu istovjetni standardima iz nacionalnog prava države članice ili na treće zemlje u čijim su režimima za sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma prisutni strateški nedostaci.
- (29) Nakon uvođenja MSFI-ja 9 1. siječnja 2018. rezultat izračuna očekivanih kreditnih gubitaka, koji se temelji na pristupima izrade modela, izravno utječe na iznos regulatornog kapitala i regulatorne omjere institucija. Ti pristupi izrade modela osnova su i za izračun očekivanih kreditnih gubitaka ako institucije primjenjuju nacionalne računovodstvene okvire. Stoga je važno da nadležna tijela i EBA imaju jasan uvid u učinak tih izračuna na raspon vrijednosti rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za slične izloženosti. U tu bi svrhu postupak ocjenjivanja trebao obuhvaćati i te pristupe izrade modela. S obzirom na to da institucije koje izračunavaju kapitalne zahtjeve u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik mogu primjenjivati i modele za izračun očekivanih kreditnih gubitaka u okviru MSFI-ja 9, te bi institucije

također trebale biti uključene u postupak ocjenjivanja, vodeći računa o načelu proporcionalnosti.

- (30) Uredbom (EU) 2019/876⁴⁷ izmijenjena je Uredba (EU) br. 575/2013 uvođenjem revidiranog okvira za tržišni rizik koji je izradio Bazelski odbor za nadzor banaka. Alternativni standardizirani pristup koji je dio tog novog okvira omogućuje institucijama da modeliraju određene parametre koji se primjenjuju za izračun rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Stoga je važno da nadležna tijela i EBA imaju jasan uvid u raspon vrijednosti rizikom ponderirane imovine i kapitalnih zahtjeva za slične izloženosti ne samo u skladu s alternativnim pristupom na temelju internih modela, nego i u skladu s alternativnim standardiziranim pristupom. Stoga bi postupak ocjenjivanja tržišnog rizika trebao obuhvatiti revidirane standardizirane pristupe i pristupe internih modela.
- (31) Globalna tranzicija prema održivom gospodarstvu, kako je utvrđeno u Pariškom sporazumu⁴⁸, kojeg je Unija potpisnica, i Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. zahtijevat će temeljitu socioekonomsku preobrazbu i ovisit će o mobilizaciji znatnih financijskih sredstava iz javnog i privatnog sektora. Europskim zelenim planom⁴⁹ Unija se obvezala da će do 2050. postati klimatski neutralna. Financijski je sustav važan za potporu toj tranziciji, koja se ne odnosi samo na utvrđivanje i potporu budućim prilikama koje će proizići iz tranzicije, nego i na pravilno upravljanje rizicima koji bi pritom mogli nastati.
- (32) Dosad nezabilježen opseg tranzicije prema održivom, klimatski neutralnom i kružnom gospodarstvu znatno će utjecati na financijski sustav. Mreža središnjih banaka i nadzornih tijela za ekologizaciju financijskog sustava⁵⁰ potvrdila je 2018. da su klimatski rizici izvor financijskog rizika. U obnovljenoj strategiji Komisije za održivo financiranje⁵¹ naglašava se da ESG rizici te rizici od fizičkih posljedica klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i posebno znatnog uništavanja ekosustava predstavljaju dosad nezabilježen izazov za naša gospodarstva i stabilnost financijskog sustava. Ti su rizici posebni zbog svoje usmjerenosti na budućnost i karakterističnih učinaka u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju.
- (33) Zbog svoje dugoročnosti i temeljitosti tranzicija prema održivom, klimatski neutralnom i kružnom gospodarstvu dovest će do znatnih promjena u poslovnim modelima institucija. Odgovarajuća prilagodba financijskog sektora, a posebno kreditnih institucija, nužna je kako bi se u gospodarstvu Unije ostvario cilj nulte neto stope emisija stakleničkih plinova do 2050., uz istodobnu kontrolu inherentnih rizika.

⁴⁷ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

⁴⁸ Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

⁴⁹ COM(2019) 640 final.

⁵⁰ Osnovana na sastanku na vrhu pod nazivom „Jedan planet” održanom u Parizu 12. prosinca 2017. skupina je središnjih banaka i nadzornih tijela koji dobrovoljno žele razmjenjivati najbolje primjere iz prakse i doprinostiti razvoju upravljanja rizicima u području okoliša i klime u financijskom sektoru te mobilizirati uobičajene financijske kanale za potporu tranziciji prema održivom gospodarstvu.

⁵¹ COM(2021) 390 final, 6.7.2021.

Stoga bi nadležnim tijelima trebalo omogućiti da taj proces procijene i interveniraju u slučajevima kada institucije klimatskim rizicima, kao i rizicima koji proizlaze iz uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti, upravljaju na način kojim se ugrožava stabilnost pojedinačnih institucija ili ukupna financijska stabilnost. Nadležna tijela također bi trebala pratiti i imati ovlasti za djelovanje u slučaju neusklađenosti poslovnih modela i strategija institucija s relevantnim ciljevima politike Unije i širim trendovima tranzicije prema održivom gospodarstvu, zbog čega nastaju rizici za njihove poslovne modele i strategije ili za financijsku stabilnost. Klimatske i, općenitije, okolišne rizike trebalo bi razmatrati zajedno sa socijalnim i upravljačkim rizicima u okviru jedne kategorije rizika kako bi se omogućila sveobuhvatna i koordinirana integracija tih čimbenika koji su često međusobno povezani. ESG rizici usko su povezani s pojmom održivosti jer su okolišni, socijalni i upravljački čimbenici tri glavna stupa održivosti.

- (34) Kako bi se održala odgovarajuća otpornost na negativne učinke ESG čimbenika, institucije s poslovnim nastanom u Uniji trebaju moći sustavno utvrđivati i mjeriti ESG rizike i upravljati njima, a njihova nadzorna tijela trebaju procjenjivati rizike na razini pojedinačne institucije, kao i na sistemskoj razini, dajući prednost okolišnim čimbenicima, a s razvojem metodologija i alata za procjenu prijeći na druge čimbenike održivosti. Institucije bi trebale procjenjivati usklađenost svojih portfelja s ambicijom Unije da postane klimatski neutralna do 2050. i spriječi degradaciju okoliša i gubitak bioraznolikosti. Institucije bi trebale utvrditi posebne planove za kratkoročno, srednjoročno i dugoročno otklanjanje rizika koji proizlaze iz neusklađenosti njihova poslovnog modela i strategije s relevantnim ciljevima politike Unije, uključenima u Pariški sporazum, paket „Spremni za 55 %”⁵² [i Globalni okvir za biološku raznolikost nakon 2020.]. Institucijama bi trebalo uvesti zahtjev za robusne sustave upravljanja i interne procese za upravljanje ESG rizicima i za uspostavu strategija koje su odobrila njihova upravljačka tijela, a kojima se ne uzima u obzir samo trenutačni učinak ESG čimbenika usmjeren na budućnost. Jedan od ključnih pokretača promjena unutar svake institucije bit će i znanje i informiranost o ESG čimbenicima svih članova upravljačkog tijela te interno raspoređivanje kapitala institucija radi upravljanja ESG rizicima. Posebnosti ESG rizika te njihova relativna novost znače da se njihovo poznavanje, mjerenje i upravljanje mogu znatno razlikovati među institucijama. Kako bi se osigurala konvergencija u cijeloj Uniji i ujednačeno razumijevanje ESG rizika, bonitetna regulativa trebala bi sadržavati odgovarajuće definicije i minimalne standarde za procjenu tih rizika. Kako bi se ostvario taj cilj, u Uredbi (EU) br. 575/2013 utvrđene su definicije, a EBA je ovlaštena odrediti minimalni skup referentnih metodologija za procjenu utjecaja ESG rizika na financijsku stabilnost institucija, dajući prednost okolišnim čimbenicima. S obzirom na to da usmjerenost ESG rizika na budućnost znači da su analiza scenarija i testiranje otpornosti na stres, zajedno s planovima za uklanjanje tih rizika, posebno korisni alati za procjenu, EBA bi trebala imati ovlasti i za izradu jedinstvenih kriterija za sadržaj planova za uklanjanje tih rizika te za utvrđivanje scenarija i primjenu metoda testiranja otpornosti na stres. Okolišni rizici, uključujući rizike koji proizlaze iz degradacije okoliša i gubitka bioraznolikosti, a posebno rizici klimatskih promjena, trebali bi imati prioritet

⁵² Komunikacija Komisije COM(2021) 568 final, 14.7.2021., koja obuhvaća sljedeće prijedloge Komisije: COM(2021) 562 final, COM(2021) 561 final, COM(2021) 564 final, COM(2021) 563 final, COM(2021) 556 final, COM(2021) 559 final, COM(2021) 558 final, COM(2021) 557 final, COM(2021) 554 final, COM(2021) 555 final, COM(2021) 552 final.

s obzirom na njihovu hitnost i posebnu važnost analize scenarija i testiranja otpornosti na stres u njihovoj procjeni.

- (35) ESG rizici mogu imati dalekosežne posljedice za stabilnost pojedinačnih institucija i financijskog sustava u cjelini. Stoga bi nadležna tijela te rizike trebala dosljedno uključivati u svoje relevantne nadzorne aktivnosti, među ostalim u postupak nadzorne procjene i preispitivanja te u testiranje otpornosti na stres od tih rizika. Europska komisija Instrumentom za tehničku potporu pruža potporu nacionalnim nadležnim tijelima pri izradi i primjeni metodologija testiranja otpornosti na stres i spremna je nastaviti pružati tehničku potporu u tom području. Međutim, metodologije testiranja otpornosti na stres od ESG rizika dosad su se uglavnom primjenjivale preliminarno. Kako bi se testiranje otpornosti na stres od ESG rizika čvrsto i dosljedno uključilo u nadzor, EBA, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) trebali bi zajednički izraditi smjernice kojima bi osigurali dosljedno stajalište i zajedničke metodologije za testiranje otpornosti na stres od ESG rizika. To bi testiranje trebalo započeti s klimatskim i okolišnim čimbenicima, a kad se prikupi više podataka o ESG rizicima i budu dostupne metodologije za potporu razvoju dodatnih alata za procjenu njihova kvantitativnog učinka na financijske rizike, nadležna tijela trebala bi u svojim procjenama adekvatnosti kreditnih institucija sve više procjenjivati učinak tih rizika. Kako bi se osigurala konvergencija nadzornih praksi, EBA bi trebala izdati smjernice o ujednačenom uključivanju ESG rizika u postupak nadzorne provjere i ocjene (SREP).
- (36) Odredbe članka 133. Direktive 2013/36/EU o okviru zaštitnog sloja za sistemski rizik već se mogu primjenjivati za otklanjanje različitih vrsta sistemskih rizika, uključujući rizike klimatskih promjena. Ako relevantna nadležna ili imenovana tijela, ovisno o slučaju, smatraju da bi rizici klimatskih promjena mogli imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u državama članicama, trebala bi za te rizike uvesti stopu zaštitnog sloja za sistemski rizik smatraju li da bi se uvođenjem takve stope ti rizici učinkovito i proporcionalno ublažili.
- (37) Procjena primjerenosti članova upravljačkog tijela može se provesti tek nakon što protekne znatno vrijeme od njihova imenovanja, a uopće se ne provodi za nositelje ključnih funkcija. Zbog toga su članovi upravljačkog tijela koji ne ispunjavaju kriterije primjerenosti mogli svoje dužnosti obnašati dulje vrijeme, što je problematično, osobito za velike institucije. Osim toga, prekogranične institucije suočene su s velikim razlikama među nacionalnim pravilima i postupcima, što sadašnji sustav čini neučinkovitim. Postojanje različitih zahtjeva u pogledu procjene primjerenosti u Uniji posebno je važno pitanje u kontekstu bankovne unije. Stoga je važno osigurati skup pravila na razini Unije kojima bi se uspostavio dosljedan i predvidljiv okvir za stručnost i primjerenost. Time će se potaknuti konvergencija nadzora, omogućiti jačanje povjerenja među nadležnim tijelima i pružiti veća pravna sigurnost institucijama. Čvrst okvir za stručnost i primjerenost namijenjen procjeni primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija važan je čimbenik primjerenosti upravljanja institucijama i njihovim rizicima.
- (38) Svrha je procjene primjerenosti članova upravljačkih tijela osigurati da su ti članovi kvalificirani za svoju ulogu i ugledne osobe. S obzirom na to da imaju primarnu odgovornost u procjeni primjerenosti svakog člana upravljačkog tijela, institucije bi trebale provesti procjenu primjerenosti, a zatim bi je nadležna tijela, prije ili nakon što član upravljačkog tijela preuzme dužnost, trebala potvrditi. Međutim, zbog rizika velikih institucija, osobito zbog mogućih učinaka širenja zaraze, članovi upravljačkog

tijela koji nisu primjereni za tu funkciju ne bi trebali utjecati na rad takvih velikih institucija s mogućim ozbiljnim štetnim posljedicama. Stoga je primjereno da nadležna tijela, osim u iznimnim okolnostima, procijene primjerenost članova upravljačkog tijela velikih institucija prije nego što ti članovi preuzmu svoje dužnosti.

- (39) Znatan utjecaj na dobro i razborito upravljanje institucijom na svakodnevnoj razini imaju ne samo članovi upravljačkog tijela, nego i nositelji ključnih funkcija. Budući da u Direktivi 2013/36/EU nositelji ključnih funkcija zasad nisu definirani, prakse se razlikuju među državama članicama Unije, što otežava djelotvoran i učinkovit nadzor i onemogućuje jednake uvjete. Stoga je potrebno definirati nositelje ključnih funkcija. Osim toga, procjena primjerenosti nositelja ključnih funkcija trebala bi biti prvenstveno zadaća institucija. Međutim, zbog rizika koje predstavljaju aktivnosti velikih institucija, nadležna tijela trebala bi procijeniti primjerenost voditelja funkcija unutarnje kontrole i glavnog financijskog službenika u takvim velikim institucijama prije nego što te osobe preuzmu svoje dužnosti.
- (40) Kako bi se institucijama osigurala pravna sigurnost i predvidljivost, potrebno je uspostaviti učinkovit i pravodoban postupak kojim bi nadležna tijela potvrdila primjerenost članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija. Tim bi se postupkom nadležnim tijelima trebalo omogućiti da prema potrebi zatraže dodatne informacije, ali i osigurati da nadležna tijela procjene primjerenosti mogu provesti u propisanom roku. Institucije bi, sa svoje strane, nadležnim tijelima trebale dostaviti točne i potpune informacije u određenom roku te brzo i u dobroj vjeri odgovoriti na zahtjeve nadležnih tijela za dodatne informacije.
- (41) S obzirom na važnost procjene primjerenosti za razborito i dobro upravljanje institucijama, nadležnim su tijelima potrebni novi alati za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija kao što su izjave o odgovornosti i raspodjela dužnosti. Tim novim alatima poduprijet će se i rad nadležnih tijela na preispitivanju sustava upravljanja institucija u okviru postupka nadzorne provjere i ocjene. Neovisno o općoj odgovornosti upravljačkog tijela kao kolegija, trebalo bi propisati da institucije sastavljaju pojedinačne izjave i popis kojim se pojašnjava raspodjela dužnosti članova upravljačkog tijela, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija. Njihove konkretne dužnosti nisu uvijek jasno ili dosljedno utvrđene i moguće su situacije u kojima se dvije ili više zadaća preklapa ili su određena područja zaduženja zanemarena jer nisu jasno u nadležnosti jedne osobe. Opseg zaduženja svakog pojedinca trebalo bi jasno definirati i za sva područje zaduženja jasno utvrditi nadležnosti. Na taj bi se način trebala osigurati dodatna odgovornost članova upravljačkog tijela, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija.
- (42) Kako bi se očuvala financijska stabilnost, nadležna tijela trebala bi moći brzo donositi i provoditi odluke. U kontekstu mjera rane intervencije ili sanacijske mjere nadležna i sanacijska tijela mogu odlučiti da je primjereno razriješiti dužnosti ili zamijeniti članove upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva. Kako bi se to omogućilo, nadležna tijela trebala bi provesti procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela ili nositelja ključnih funkcija nakon što preuzmu svoje dužnosti.
- (43) Nakon što minimalna donja granica iz Uredbe (EU) br. 575/2013 postane obvezujuća, a svi drugi uvjeti ostanu jednaki, nominalni iznos dodatnog kapitalnog zahtjeva institucije koji nadležno tijelo institucije odredi u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2013/36/EU radi uklanjanja rizika koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge zbog toga se ne bi trebao odmah povećati. U tom bi slučaju

nadležno tijelo trebalo preispitati dodatni kapitalni zahtjev institucije i posebno procijeniti obuhvaća li i u kojoj mjeri takav zahtjev rizik modela koji proizlazi iz primjene internih modela od strane institucije. Ako je to slučaj, trebalo bi smatrati da se dodatni kapitalni zahtjev institucije preklapa s rizicima na koje se odnosi minimalna donja granica u kapitalnom zahtjevu institucije i stoga bi nadležno tijelo taj zahtjev trebalo smanjiti koliko je potrebno da se uklone takva preklapanja sve dok je institucija obvezna primjenjivati minimalnu donju granicu.

- (44) Slično tome, nakon što institucija postane dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, nominalni iznos njezina redovnog osnovnog kapitala koji se zahtijeva u okviru zaštitnog sloja za sistemski rizik ne bi se trebao povećati ako nije došlo do povećanja makrobonitetnih ili sistemskih rizika povezanih s tom institucijom. U takvim bi slučajevima nadležno ili imenovano tijelo institucije, ovisno o slučaju, trebalo preispitati kalibraciju stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik te osigurati da su te stope i dalje primjerene i da se rizici koji su već pokriveni ne obračunavaju dvaput samo zbog toga što je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu. Općenito, nadležna i imenovana tijela, ovisno o slučaju, ne bi trebala uvoditi zahtjeve za zaštitni sloj za sistemski rizik za rizike koji su već u potpunosti obuhvaćeni minimalnom donjom granicom.
- (45) Osim toga, kada institucija koja je uvrštena u „ostale sistemski važne institucije” bude dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, njezino nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, trebalo bi preispitati kalibraciju zahtjeva za zaštitni sloj za OSV instituciju i osigurati njezinu primjerenost.
- (46) Kako bi se omogućila pravodobna i učinkovita aktivacija zaštitnog sloja za sistemski rizik, potrebno je pojasniti primjenu relevantnih odredaba te pojednostavniti i uskladiti primjenjive postupke. Imenovanim tijelima u svim državama članicama trebalo bi omogućiti da odrede zaštitni sloj za sistemski rizik kako bi se omogućilo priznavanje stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koje su odredila tijela u drugim državama članicama te kako bi se osiguralo da su ta tijela ovlaštena za pravodobno i učinkovito uklanjanje sistemskih rizika. Da bi se priznala stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica, trebala bi biti potrebna samo obavijest tijela o priznavanju te stope. Kako bi se izbjegli nepotrebni postupci za izdavanje odobrenja za rad u slučajevima u kojima odluka o utvrđivanju stope zaštitnog sloja dovodi do smanjenja prethodno utvrđene stope ili ne dovodi do njihovih promjena, potrebno je uskladiti postupak iz članka 131. stavka 15. Direktive 2013/36/EU s postupkom iz članka 133. stavka 9. te direktive. Postupke utvrđene u članku 133. stavku 11. te direktive trebalo bi pojasniti i bolje uskladiti s postupcima koji se prema potrebi primjenjuju na druge stope zaštitnog sloja za sistemski rizik.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2013/36/EU

Direktiva 2013/36/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 3. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) umeće se sljedeća točka 8.a:

„(8.a) „upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji” znači upravljačko tijelo koje stvarno upravlja institucijom i uključuje osobe koje upravljaju poslovanjem institucije;”;

- (b) točka 9. zamjenjuje se sljedećim:
- „(9) „više rukovodstvo” znači fizičke osobe koje obavljaju izvršne funkcije unutar institucije i izravno su odgovorne upravljačkom tijelu institucije, ali nisu članovi tog tijela, te koje su odgovorne za svakodnevno upravljanje institucijom pod vodstvom upravljačkog tijela institucije;”;
- (c) umeću se sljedeće točke od 9.a do 9.d:
- „(9.a) „nositelji ključnih funkcija” znači osobe koje imaju znatan utjecaj na upravljanje institucijom, ali nisu članovi upravljačkog tijela, uključujući voditelje funkcija unutarnje kontrole i glavnog financijskog službenika ako nisu članovi upravljačkog tijela;
- (9.b) „glavni financijski službenik” znači osoba odgovorna za upravljanje financijskim sredstvima, financijsko planiranje i financijsko izvještavanje institucije;
- (9.c) „voditelji funkcija unutarnje kontrole” znači osobe na najvišoj hijerarhijskoj razini zadužene za stvarno upravljanje svakodnevnim radom neovisnih funkcija upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i interne revizije institucije;
- (9.d) „funkcije unutarnje kontrole” znači funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije;”;
- (d) točka 11. zamjenjuje se sljedećim:
- „(11) „rizik modela” znači rizik modela kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52.b Uredbe (EU) br. 575/2013;”
- (e) umeće se sljedeća točka 29.a:
- „(29.a) „samostalna institucija u EU-u” znači samostalna institucija u EU-u kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 33.a Uredbe (EU) br. 575/2013;”;
- (f) umeće se sljedeća točka 47.a:
- „(47.a) „priznati kapital” znači priznati kapital kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 71. Uredbe (EU) br. 575/2013;”
- (g) dodaju se sljedeće točke od 66. do 69.:
- „(66) „velika institucija” znači institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 146. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (67) „relevantno društvo kći” znači značajno društvo kći kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 135. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili veliko društvo kći kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 147. te Uredbe;
- (68) „periodični penali” znači dnevni penali čiji je cilj okončati trajnu povredu i prisiliti pravne ili fizičke osobe da ponovno ispunjavaju svoje obveze iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (69) „okolišni, socijalni i upravljački rizik” znači okolišni, socijalni i upravljački rizik kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 52.d ili u Uredbi (EU) br. 575/2013;”;
- (2) U članku 4. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju stručnost, resurse, operativni kapacitet, ovlasti i neovisnost koji su potrebni za obavljanje funkcija koje se odnose na bonitetni nadzor, istrage i ovlasti za izricanje periodičnih penala te kazni navedenih u ovoj Direktivi i u Uredbi (EU) br. 575/2013.

Radi očuvanja neovisnosti nadležnih tijela pri izvršavanju njihovih ovlasti, država članica poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da ta nadležna tijela, uključujući njihovo osoblje i članove njihovih upravljačkih tijela, mogu djelovati neovisno i objektivno, ne tražeći i ne primajući upute te da nisu podložni utjecaju nadziranih institucija, vlade države članice ili tijela Unije ili bilo kojeg drugog javnog ili privatnog tijela. Tim mjerama ne dovode se u pitanje prava i obveze nadležnih tijela koji proizlaze iz članstva u Europskom sustavu financijskog nadzora na temelju Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010.^{*1}, jedinstvenom nadzornom mehanizmu na temelju Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013.^{*2} i Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014.^{*3} i Jedinstvenom sanacijskom odboru na temelju Uredbe (EU) br. 1024/2013* Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014.^{*4}

Države članice posebno osiguravaju da nadležna tijela imaju sve potrebne mehanizme za sprečavanje sukoba interesa svojeg osoblja i članova upravljačkih tijela. U tu svrhu države članice utvrđuju pravila razmjerna ulozi i odgovornostima tog osoblja i članova upravljačkih tijela te im zabranjuju najmanje sljedeće:

- (a) trgovanje financijskim instrumentima koje izdaju institucije koje nadležna tijela nadziru, njihova izravna ili neizravna matična društva, društva kćeri ili povezana društva ili na njih upućuju;
- (b) nakon prestanka radnog odnosa u nadležnom tijelu, zaposliti se ili prihvatiti ugovor o pružanju profesionalnih usluga s bilo kojim od sljedećih subjekata:
 - i. institucijama koje su izravno nadzirali, uključujući njihova izravna ili neizravna matična društva, društva kćeri ili povezana društva, najmanje dvije godine prije datuma preuzimanja nove dužnosti;
 - ii. društvima koja pružaju usluge bilo kojem društvu iz točke i. koje je bilo izravno nadzirano, najmanje dvije godine prije datuma preuzimanja nove dužnosti, osim ako im je izričito zabranjeno sudjelovanje u pružanju tih usluga dok je navedena zabrana na snazi.

Članovi osoblja i upravljačkih tijela na koje se odnose zabrane iz trećeg podstavka točke (b) imaju pravo na odgovarajuću naknadu za nemogućnost preuzimanja posla na koji se zabrana odnosi.

EBA izdaje smjernice upućene nadležnim tijelima u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o sprečavanju sukoba interesa i neovisnosti nadležnih tijela, uzimajući u obzir najbolje primjere iz međunarodne prakse, radi proporcionalne primjene ovog članka.”;

^{*1} Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

*2 Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

*3 Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinственog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1.).

*4 Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

(3) u članku 18. dodaje se sljedeća točka (g):

„(g) ispunjava sve sljedeće uvjete:

- i. utvrđeno je da propada ili da će vjerojatno propasti u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2014/59/EU ili u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 806/2014;
- ii. sanacijsko tijelo smatra da je u odnosu na tu kreditnu instituciju ispunjen uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (b) Direktive 2014/59/EU ili iz članka 18. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 806/2014;
- iii. sanacijsko tijelo smatra da u odnosu na tu kreditnu instituciju nije ispunjen uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (c) Direktive 2014/59/EU ili iz članka 18. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 806/2014.”;

(4) članak 21.a mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Matični financijski holdinzi u državi članici, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a i matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a dužni su zatražiti odobrenje za rad u skladu s ovim člankom. Drugi financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi dužni su zatražiti odobrenje za rad u skladu s ovim člankom ako je za njih usklađenost s ovom Direktivom ili Uredbom (EU) br. 575/2013 propisana na potkonsolidiranoj osnovi.

Nadležna tijela preispituju matična društva institucije ili matična društva subjekta koji zatraže odobrenje za rad u skladu s člankom 8. kako bi otkrila postoji li društvo koje ispunjava kriterije da bi se smatralo matičnim financijskim holdingom u državi članici, matičnim mješovitim financijskim holdingom u državi članici, matičnim financijskim holdingom iz EU-a ili matičnim mješovitim financijskim holdingom iz EU-a.

Za potrebe drugog podstavka, ako se matična društva nalaze u državi članici koja nije država članica u kojoj institucija ili subjekt koji traži odobrenje za rad u skladu s člankom 8. ima poslovni nastan, nadležna tijela tih dviju država članica blisko surađuju u provedbi provjere.

Nadležna tijela objavljuju ishod provjere iz drugog podstavka.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

- i. u prvom podstavku, točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
„(b) informacijama o imenovanju najmanje dviju osoba koje stvarno upravljaju financijskim holdingom ili mješovitim financijskim holdingom te usklađenosti sa zahtjevima iz članka 91. stavka 1;”;
- ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
„Ako se financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu odobrenje izdaje u vrijeme provedbe procjene iz članka 22. i članka 27.a, nadležno se tijelo za potrebe tog članka prema potrebi koordinira s konsolidirajućim nadzornim tijelom te, ako nije riječ o istom tijelu, s nadležnim tijelom u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding imaju poslovni nastan. U tom slučaju razdoblje procjene iz članka 22. stavka 3. drugog podstavka i članka 27.a stavka 6. suspendira se na razdoblje dulje od 20 radnih dana do dovršetka postupka iz ovog članka.”;

- (5) u članku 21.b stavku 6. dodaju se sljedeći drugi i treći podstavak:

„EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju jedinstveni formati, definicije i informatička rješenja koja se u Uniji primjenjuju za izvješćivanje o informacijama iz prvog podstavka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz drugog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

- (6) umeće se sljedeći novi članak 21.c:

Članak 21.c

Zahtjev za osnivanje podružnice radi pružanja bankarskih usluga društvima iz trećih zemalja i iznimka za obrnuto pružanje usluga

1. Države članice propisuju da društva s poslovnim nastanom u trećoj zemlji iz članka 47. stavaka 1. i 2. na njihovu državnom području osnivaju podružnicu i podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s glavom VI. kako bi započela ili nastavila obavljati djelatnosti iz stavka 1. tog članka u relevantnoj državi članici.

2. Ako mali ulagatelj, kvalificirani nalogodavatelj ili profesionalni ulagatelj u smislu odjeljaka I. i II. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU koji ima poslovni nastan ili se nalazi u Uniji na vlastitu inicijativu pristupi društvu s poslovnim nastanom u trećoj zemlji radi pružanja bilo koje usluge ili djelatnosti iz članka 47. stavka 1., zahtjev iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na pružanje relevantne usluge ili aktivnosti toj osobi, uključujući odnos koji je konkretno povezan s pružanjem te usluge ili aktivnosti. Ne dovodeći u pitanje unutargrupne odnose, ako društvo iz treće zemlje, među ostalim posredstvom subjekta koji djeluje u njegovo ime ili koji je u bliskoj vezi s takvim društvom iz treće zemlje ili koje druge osobe koja djeluje u ime tog društva, traži klijente ili potencijalne klijente u Uniji, to se ne smatra pružanjem usluga isključivo na inicijativu klijenta.

3. Inicijativa klijenta ili druge ugovorne strane iz stavka 2. ne daje društvu iz treće zemlje pravo da nudi druge kategorije proizvoda, aktivnosti ili usluga osim onih koje su klijent ili druga ugovorna strana zatražili, osim preko podružnice iz treće zemlje osnovane u državi članici.”;

(7) U glavi III. dodaju se sljedeća poglavlja III. i IV.:

„POGLAVLJE 3.

Stjecanje ili prodaja kvalificiranog udjela

„Članak 27.a

Obavješćivanje o predloženom stjecanju i njegova procjena

1. Države članice propisuju da sve institucije, matični financijski holdinzi u državi članici, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a i matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a ili drugi financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi koji su dužni zatražiti odobrenje za rad u skladu s člankom 21.a stavkom 1. na potkonsolidiranoj osnovi („stjecatelj”) obavijeste svoje nadležno tijelo ako namjeravaju steći, izravno ili neizravno, kvalificirani udjel koji premašuje 15 % priznatog kapitala stjecatelja (dalje u tekstu: „predloženo stjecanje”), navodeći veličinu planiranog udjela i relevantne informacije, kako je propisano člankom 27.b stavkom 5.

2. Nadležna tijela promptno potvrđuju primitak obavijesti iz stavka 1. ili svih dodatnih informacija iz stavka 5., a u svakom slučaju u roku od dva radna dana od primitka te obavijesti.

Odstupajući od stavka 2. ovog članka i članka 22. stavka 2., ako nadležna tijela smatraju da je predloženo stjecanje iz stavka 1. ovog članka ili iz članka 22. stavka 1. složeno, promptno potvrđuju primitak obavijesti o svim dodatnim informacijama, a u svakom slučaju u roku od deset radnih dana od primitka te obavijesti.

3. Nadležna tijela imaju rok od 60 radnih dana od datuma pisane potvrde o primitku obavijesti i primitka svih dokumenata, uključujući one za koje je država članica propisala da se prilažu obavijesti u skladu s člankom 27.b stavkom 4. („razdoblje procjene”), za provedbu procjene predviđene u članku 27.b stavku 1. („procjena”).

Ako se predloženo stjecanje sastoji od kvalificiranog udjela u kreditnoj instituciji kako je navedeno u članku 22. stavku 1., stjecatelj i dalje podliježe obvezi obavješćivanja i procjeni u skladu s tim člankom.

4. Nadležna tijela obavještavaju predloženog stjecatelja o datumu isteka razdoblja procjene u trenutku primitka potvrde iz stavka 3.

5. Nadležna tijela za vrijeme razdoblja procjene mogu, ako je to potrebno, no najkasnije pedesetog radnog dana razdoblja procjene, zatražiti dodatne informacije potrebne za dovršetak takve procjene. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku, uz navođenje potrebnih dodatnih informacija.

6. Razdoblje procjene prekida se od datuma zahtjeva nadležnih tijela za dodatne informacije do datuma primitka stjecateljeva odgovora u kojem je dostavio sve zatražene informacije. Taj prekid ne smije biti dulji od 20 radnih dana. Nadležna tijela mogu prema vlastitom nahođenju zatražiti dopunu ili pojašnjenje informacija, ali se razdoblje procjene zbog toga ne prekida.

7. Nadležna tijela mogu produljiti prekid iz drugog podstavka stavka 6. na 30 radnih dana u sljedećim slučajevima:

- (a) preuzeti subjekt ima sjedište ili je reguliran u trećoj zemlji;
- (b) za provedbu procjene iz članka 27.b stavka 1. ove Direktive potrebna je razmjena informacija s tijelima odgovornima za nadzor obveznika iz članka 2. stavka 1. točaka 1. i 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća^{*5}.

8. Ako se financijskom holdingu ili mješovitom financijskom holdingu na temelju članka 21.a odobrenje izdaje u vrijeme provedbe procjene iz ovog članka, nadležno tijelo se za potrebe tog članka prema potrebi koordinira s konsolidirajućim nadzornim tijelom te, ako nije riječ o istom tijelu, s nadležnim tijelom u državi članici u kojoj financijski holding ili mješoviti financijski holding imaju poslovni nastan. U tom slučaju razdoblje procjene prekida se na najviše 20 radnih dana do dovršetka postupka iz članka 21.a.

9. Ako se nadležna tijela odluče usprotiviti predloženom stjecanju, dužna su u roku od dva radna dana od završetka procjene, a prije isteka razdoblja procjene, obavijestiti stjecatelja pisanim putem i navesti razloge za takvu odluku. Ovisno o nacionalnom pravu, odgovarajuća izjava o razlozima za odluku o protivljenju predloženom stjecanju može se na zahtjev stjecatelja staviti na raspolaganje javnosti. Nepostojanje nacionalnih odredaba o odgovarajućoj izjavi o razlozima za odluku o protivljenju predloženom stjecanju ne sprečava države članice da nadležnom tijelu dopuste objavu tih informacija i ako stjecatelj ne podnese zahtjev.

10. Ako se nadležna tijela pismeno ne usprotive predloženom stjecanju u razdoblju procjene, ono se smatra odobrenim.

11. Nadležna tijela mogu odrediti krajnji rok za dovršetak predloženog stjecanja i prema potrebi ga produžiti.

12. Države članice ne smiju propisivati zahtjeve za obavješćivanje nadležnih tijela o izravnim i neizravnim stjecanjima kapitala, kao ni zahtjeve za odobravanje takvih stjecanja koji su stroži od onih navedenih u članku 89. Uredbe (EU) br. 575/2013.

^{*5} Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

Članak 27.b

Kriteriji procjene

1. Nadležna tijela obrađuju obavijest o predloženom stjecanju iz članka 27.a stavka 1. i informacije iz članka 27.a stavka 5. i pritom procjenjuju dobro i razborito upravljanje stjecatelja nakon stjecanja, a posebno rizike kojima je stjecatelj izložen ili bi mogao biti izložen, na temelju sljedećih kriterija:

- (a) dovoljno dobar ugled i dostatno znanje, vještine i iskustvo, kako je utvrđeno u članku 91. stavku 1., svakog novog člana upravljačkog tijela stjecatelja koji se imenuje nakon predloženog stjecanja;

- (b) sposobnost stjecatelja da poštuje i nastavi ispunjavati bonitetne zahtjeve iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013 te, prema potrebi, drugih akata prava Unije;
- (c) postoje li u vezi s predloženim stjecanjem opravdani razlozi za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma ili pokušaj pranja novca ili financiranja terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 ili za sumnju da bi planirano stjecanje moglo povećati te rizike.

2. Za potrebe procjene kriterija iz stavka 1. točke (c) i kriterija iz članka 23. stavka 1. točke (e) nadležna se tijela u okviru provjera savjetuju s tijelima nadležnima za nadzor društava u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

3. Nadležna tijela mogu se usprotiviti predloženom stjecanju samo ako za to postoje opravdani razlozi na temelju kriterija iz stavka 1. ili ako su informacije koje dostavi predloženi stjecatelj nepotpune, unatoč tome što je zahtjev podnesen u skladu s člankom 27.a.

Za potrebe ovog stavka i članka 23. stavka 2. i u vezi s kriterijem iz stavka 1. točke (c) pisani prigovor tijela nadležnih za nadzor društava u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 prihvatljiv je razlog za protivljenje.

4. Države članice ne određuju prethodne uvjete u odnosu na razinu udjela koji se mora steći i ne dopuštaju svojim nadležnim tijelima da analiziraju predloženo stjecanje u smislu gospodarskih potreba tržišta.

5. Države članice objavljuju popis informacija potrebnih za ocjenu. Te se informacije dostavljaju nadležnim tijelima u trenutku dostave obavijesti iz članka 27.a stavka 1. Informacije bi trebale biti proporcionalne i primjerene vrsti subjekta koji se stječe. Države članice ne smiju zahtijevati informacije koje nisu važne za bonitetnu procjenu u skladu s ovim člankom.

6. Ne dovodeći u pitanje članak 27.a stavke od 2. do 7., ako je nadležno tijelo obaviješteno o dva ili više prijedloga za stjecanje kvalificiranih udjela u istom subjektu, ono prema stjecateljima postupa nediskriminacijski.

7. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje:

- (a) minimalni popis informacija koje je potrebno dostaviti nadležnim tijelima u trenutku dostave obavijesti iz članka 23. stavka 1., članka 27.a stavka 1., članka 27.f stavka 1. i članka 27.k stavka 1.;
- (b) zajednička metodologija ocjene kriterija utvrđenih u ovom članku, članku 27.g i članku 27.i;
- (c) postupak obavješćivanja i bonitetne procjene propisan člancima 27.a, 27.f i 27.k.

Za potrebe prvog podstavka EBA uzima u obzir Direktivu (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća^{*6}.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*6 Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst).

Članak 27.c

Suradnja nadležnih tijela

1. Relevantna nadležna tijela međusobno se savjetuju pri provedbi procjene iz članka 27.b ako je preuzeti subjekt jedno od sljedećeg:

- (a) kreditna institucija, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/65/EZ („društvo za upravljanje UCITS-om”) kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem posluje predloženi stjecatelj;
- (b) matično društvo kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, investicijskog društva ili društva za upravljanje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/65/EZ („društvo za upravljanje UCITS-om) kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem posluje predloženi stjecatelj;
- (c) pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om kojoj je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže.

Nadležna tijela međusobno, bez nepotrebne odgode, razmjenjuju sve informacije koje su neophodne ili relevantne za procjenu. U tu svrhu nadležna tijela jedna drugima na zahtjev ili na vlastitu inicijativu priopćavaju sve informacije relevantne za procjenu.

2. Nadležna tijela nastoje uskladiti svoje procjene i osigurati dosljednost svojih odluka. U tu se svrhu u odluci nadležnog tijela stjecatelja navode stajališta ili zadržke nadležnog tijela koje je izdalo odobrenje za rad kreditnoj instituciji na koju se stjecanje odnosi, a koju kontrolira matično društvo.

3. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zajednički postupci, obrasci i predlošci za proces savjetovanja između relevantnih nadležnih tijela, kao što je navedeno u ovom članku.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.d

Obavijest u slučaju prodaje

Države članice propisuju da institucije, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a i matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a te financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi obavješćuju nadležna tijela ako namjeravaju izravno ili neizravno otuđiti kvalificirani udjel koji premašuje 15 % priznatog kapitala stjecatelja. Nadležna tijela obavješćuju se unaprijed pisanim putem, uz navođenje veličine dotičnog udjela.

Članak 27.e

Obveze obavješćivanja i kazne

Ako stjecatelj obavijest o predloženom stjecanju ne dostavi unaprijed u skladu s člankom 27.a stavkom 1. ili stekne kvalificirani udjel iz tog članka unatoč protivljenju nadležnih tijela, države članice propisuju da ta nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere. Te mjere, u skladu s člancima od 65. do 72., mogu uključivati sudske zabrane, periodične penale i kazne članovima upravljačkog tijela i višeg rukovodstva. Ako je kvalificirani udjel stečen unatoč protivljenju nadležnih tijela, države članice, ne dovodeći u pitanje moguće kazne, određuju privremenu suspenziju odgovarajućih glasačkih prava ili ništavnost glasovanja.

POGLAVLJE 4.

Značajni prijenosi imovine i obveza

Članak 27.f

Obavješćivanje i procjena značajnih prijenosa imovine i obveza

1. Države članice propisuju da institucije, matični financijski holdinzi u državi članici, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a, matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a ili drugi financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi koji su dužni zatražiti odobrenje za rad u skladu s člankom 21.a stavkom 1. na potkonsolidiranoj osnovi obavještavaju svoje nadležno tijelo o svim značajnim prijenosima imovine ili obveza koje namjeravaju izvršiti prodajom ili drugom vrstom transakcije („planirana operacija”). U obavijesti se navodi opseg planirane operacije i podaci iz članka 27.g stavka 5.

Ako planirana operacija uključuje samo institucije iz iste grupe, prvi podstavak primjenjuje se i na te se institucije.

Za potrebe prvog i drugog podstavka, svaka institucija uključena u istu planiranu operaciju pojedinačno podliježe obvezi obavješćivanja iz tih podstavaka.

2. Za potrebe stavka 1.:

- (a) planirana operacija smatra se značajnom za instituciju ako je jednaka najmanje 10 % njezine ukupne imovine ili obveza, a ako se planirana operacija provodi između subjekata iste grupe, planirana operacija smatra se značajnom za instituciju ako je jednaka najmanje 15 % njezine ukupne imovine ili obveza;
- (b) prijenosi neprihodonosne imovine ili prijenosi imovine radi uključivanja u skup za pokriće u smislu članka 3. stavka 3. Direktive (EU) 2019/2162 Europskog parlamenta i Vijeća^{*7}, ili onih koji će biti sekuritizirani, ne uzimaju se u obzir pri izračunu postotka iz točke (a);
- (c) prijenosi imovine ili obveza u kontekstu primjene instrumenata sanacije, sanacijskih ovlasti i mehanizama predviđenih u glavi IV. Direktive 2014/59/EU ne uzimaju se u obzir za izračun postotka iz točke (a).

3. Nadležna tijela brzo, a u svakom slučaju u roku od dva radna dana od primitka, pismeno potvrđuju predloženom stjecatelju primitak obavijesti iz stavka 1. ili dodatnih informacija iz stavka 6.

4. Od datuma pisane potvrde o primitku obavijesti i dokumenata, uključujući one za koje je država članica propisala da se prilažu obavijesti u skladu s člankom 27.g

stavkom 5., nadležna tijela imaju najviše 60 radnih dana za provedbu procjene predviđene člankom 27.g stavkom 1. („razdoblje procjene”).

5. Nadležna tijela obavješćuju instituciju o datumu isteka razdoblja procjene u potvrdi o primitku.

6. Nadležna tijela mogu u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja procjene zatražiti dodatne informacije potrebne za dovršetak procjene, a najkasnije pedesetog radnog dana razdoblja procjene. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku, uz navođenje potrebnih dodatnih informacija.

7. Razdoblje procjene prekida se od datuma zahtjeva nadležnih tijela za informacije do datuma primitka odgovora u kojem je dostavila sve zatražene informacije. Taj prekid ne smije biti dulji od 20 radnih dana. Nadležna tijela mogu prema vlastitom nahođenju zatražiti dopunu ili pojašnjenje informacija, ali se razdoblje procjene zbog toga ne prekida.

8. Ako se nadležna tijela odluče usprotiviti planiranoj operaciji, o tome u pisanom obliku obavješćuju instituciju i obrazlažu svoju odluku u roku od dva radna dana od dovršetka procjene, a najkasnije do datuma isteka razdoblja procjene. Ovisno o nacionalnom pravu, odgovarajuća izjava o razlozima za odluku može se na zahtjev institucije staviti na raspolaganje javnosti. Nepostojanje nacionalnih odredaba o odgovarajućoj izjavi o razlozima za odluku o protivljenju predloženom stjecanju ne sprečava države članice da nadležnom tijelu dopuste objavu tih informacija i ako institucija ne podnese zahtjev.

9. Ako se nadležna tijela pismeno ne usprotive planiranoj operaciji u razdoblju procjene, ona se smatra odobrenom.

10. Nadležna tijela mogu odrediti krajnji rok za dovršetak planirane operacije i prema potrebi ga produžiti.

11. Države članice ne smiju propisivati zahtjeve za obavješćivanje nadležnih tijela, kao ni zahtjeve za odobravanje koji su stroži od onih utvrđenih u članku 27.f.

*7 Direktiva (EU) 2019/2162 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izdavanju pokrivenih obveznica i javnom nadzoru pokrivenih obveznica i izmjeni direktiva 2009/65/EZ i 2014/59/EU (SL L 328, 18.12.2019., str. 29.).

Članak 27.g **Kriteriji procjene**

1. Nadležna tijela obrađuju obavijest iz članka 27.f stavka 1. i informacije iz članka 27.f stavka 6. i pritom procjenjuju planiranu operaciju na temelju sljedećih kriterija:

- (a) sposobnost institucije da poštuje i nastavi ispunjavati bonitetne zahtjeve iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013 te, prema potrebi, drugih akata prava Unije.
- (b) postoje li u vezi s planiranom operacijom opravdani razlozi za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma ili pokušaj pranja novca ili financiranja terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 ili za sumnju da bi predloženo stjecanje moglo povećati te rizike.

2. Za potrebe procjene kriterija iz stavka 1. točke (b) nadležna se tijela u okviru provjera savjetuju s tijelima nadležnima za nadzor društava u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

3. Nadležna tijela mogu se usprotiviti planiranoj operaciji samo ako nisu ispunjeni kriteriji iz stavka 1. ili ako su informacije koje je dostavila institucija nepotpune, unatoč tome što je zahtjev podnesen u skladu s člankom 27.f.

U vezi s kriterijem iz stavka 1. točke (b), pisani prigovor nadležnih tijela u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 prihvatljiv je razlog za protivljenje.

4. Države članice ne propisuju određenu razinu ili iznos planirane operacije i ne dopuštaju svojim nadležnim tijelima da analiziraju predloženo stjecanje u smislu gospodarskih potreba tržišta.

5. Države članice objavljuju popis informacija potrebnih za provedbu procjene iz stavka 1. Te se informacije dostavljaju nadležnim tijelima u trenutku dostave obavijesti iz članka 27.f stavka 1. Države članice ne propisuju informacije koje nisu važne za bonitetnu procjenu planirane operacije.

Članak 27.h

Suradnja nadležnih tijela

1. Relevantna nadležna tijela međusobno se savjetuju pri provedbi procjene iz članka 27.b ako su sudionici planirane operacije jedno od sljedećeg:

- (a) kreditna institucija, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/65/EZ („društvo za upravljanje UCITS-om”) kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se predlaže stjecanje;
- (b) matično društvo kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, investicijskog društva ili društva za upravljanje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/65/EZ („društvo za upravljanje UCITS-om) kojem je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se predlaže stjecanje;
- (c) pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže.

2. Nadležna tijela međusobno, bez nepotrebne odgode, razmjenjuju sve informacije koje su neophodne ili relevantne za procjenu. U tu svrhu nadležna tijela jedna drugima na zahtjev ili na vlastitu inicijativu priopćavaju sve informacije relevantne za procjenu.

3. Nadležna tijela nastoje uskladiti svoje procjene i osigurati dosljednost svojih odluka te u svojim odlukama navode stajališta ili zadržke nadležnog tijela koje nadzire druge subjekte uključene u planiranu operaciju.

4. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zajednički postupci, obrasci i predlošci za proces savjetovanja između relevantnih nadležnih tijela, kao što je navedeno u ovom članku.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.i

Obveze obavješćivanja i kazne

Države članice propisuju da nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere ako institucije unaprijed ne dostave obavijest o planiranoj operaciji u skladu s člankom 27.f stavkom 1. ili su provele planiranu operaciju iz tog članka unatoč protivljenju nadležnih tijela. Te mjere, u skladu s člancima od 65. do 72., mogu uključivati sudske zabrane, periodične penale i kazne članovima upravljačkog tijela i višeg rukovodstva.

POGLAVLJE 5.

Spajanja odnosno pripajanja i podjele

Članak 27.j

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „spajanje odnosno pripajanje” znači jedna od sljedećih operacija kojom:
- i. prestaju, bez postupka likvidacije, jedno ili više društava prijenosom sve svoje imovine i obveza ili njihova dijela na drugo postojeće društvo, u zamjenu za izdavanje njihovim članovima vrijednosnih papira ili dionica koji predstavljaju kapital tog drugog društva i, prema potrebi, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti (osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom) ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;
 - ii. prestaju, bez postupka likvidacije, jedno ili više društava prijenosom sve svoje imovine i obveza ili njihova dijela na drugo postojeće trgovačko društvo, društvo preuzimatelj, bez izdavanja novih dionica društva preuzimatelja, pod uvjetom da jedna osoba izravno ili neizravno drži sve dionice društava koja se spajaju ili da članovi društava koja se spajaju drže svoje vrijednosne papire i dionice u istom omjeru u svim društvima koja se spajaju;
 - iii. prestaju, bez postupka likvidacije, dva ili više društava prijenosom sve svoje imovine i obveza ili njihova dijela na društvo koje osnivaju u zamjenu za izdavanje njihovim članovima vrijednosnih papira ili dionica koji predstavljaju kapital tog novog društva i, prema potrebi isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti (osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom) ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;

- iv. prestaje, bez postupka likvidacije, društvo prijenosom sve svoje imovine i obveza ili njihova dijela na društvo koje drži sve vrijednosne papire ili dionice koji predstavljaju njegov kapital.
- (b) „podjela” znači jedna od sljedećih operacija kojom:
- i. nestaje, bez postupka likvidacije, društvo prijenosom sve svoje imovine i obveza na više društava u zamjenu za dodjelu dioničarima društva koje se razdvaja dionica u društvima koja zbog podjele primaju uplate i, prema potrebi, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti (osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom) ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;
 - ii. nestaje, bez postupka likvidacije, društvo prijenosom sve svoje imovine i obveza na više novoosnovanih društava u zamjenu za dodjelu dioničarima društva koje se razdvaja dionica u društvima preuzimateljima i, prema potrebi, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti (osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom) ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;
 - iii. se kombiniraju operacije opisane u podtočkama i. i ii.;
 - iv. društvo koje se razdvaja dio svoje imovine i obveza prenosi na jedno ili više društava preuzimatelja u zamjenu za izdavanje dioničarima društva koje se razdvaja dionica u društvima preuzimateljima, u društvu koje se razdvaja ili i u društvima preuzimateljima i u društvu koje se razdvaja i, prema potrebi, isplatu u gotovini iznosa koji ne prelazi 10 % nominalne vrijednosti (osim ako je drukčije propisano primjenjivim nacionalnim pravom) ili, ako nominalna vrijednost ne postoji, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira ili dionica;
 - v. društvo koje se razdvaja dio svoje imovine i obveza prenosi na jedno ili više društava preuzimatelja u zamjenu za izdavanje društvu koje se razdvaja vrijednosnih papira ili dionica u društvima preuzimateljima.

Članak 27.k

Obavješćivanje o predloženom spajanju odnosno pripajanju ili podjeli i njihova procjena

1. Države članice propisuju da institucije, matični financijski holdinzi u državi članici, matični mješoviti financijski holdinzi u državi članici, matični financijski holdinzi iz EU-a, matični mješoviti financijski holdinzi iz EU-a ili financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi koji su dužni zatražiti odobrenje za rad u skladu s člankom 21.a stavkom 1. na potkonsolidiranoj osnovi („financijski dionici”) koji provode spajanje odnosno pripajanje ili podjelu („predložena operacija”) prije završetka predložene operacije obavijeste nadležna tijela koja će biti odgovorna za subjekte koji nastanu iz predložene operacije, navodeći relevantne informacije u skladu s člankom 27.1 stavkom 4.

Za potrebe prvog podstavka, ESB se smatra nadležnim tijelom koje treba obavijestiti i koje je zaduženo za procjenu ako subjekt koji nastane iz predložene operacije na konsolidiranoj osnovi zadovoljava bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) i. ukupna vrijednost njegove imovine premašuje 30 milijardi EUR;
- (b) omjer između njegove ukupne imovine i BDP-a države članice sudionice premašuje 20 %, osim ako je ukupna vrijednost njegove imovine manja od 5 milijardi EUR.

Za potrebe prvog podstavka, ako je predložena operacija podjela, nadležno tijelo koje treba obavijestiti i koje je zaduženo za procjenu jest nadležno tijelo zaduženo za nadzor subjekta koji provodi predloženu operaciju.

2. Nadležna tijela promptno potvrđuju primitak obavijesti iz stavka 1. ili dodatnih informacija dostavljenih u skladu sa stavkom 3., a u svakom slučaju u roku od 10 radnih dana od primitka obavijesti odnosno dodatnih informacija.

Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, nadležna tijela imaju na raspolaganju najviše 60 radnih dana od dana pismene potvrde o primitku obavijesti i svih dokumenata za koje je država članica propisala da se prilažu obavijesti u skladu s člankom 27.1 stavkom 5. („razdoblje procjene”) radi provedbe procjene iz članka 27.1 stavka 1.

Nadležno tijelo obavještava financijske dionike o datumu isteka razdoblja procjene u potvrdi o primitku.

3. Nadležna tijela mogu zatražiti dodatne informacije koje su im potrebne za dovršetak procjene. Taj se zahtjev podnosi u pisanom obliku, uz navođenje potrebnih dodatnih informacija.

Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, nadležna tijela mogu zatražiti dodatne informacije najkasnije pedesetog radnog dana razdoblja procjene.

Razdoblje procjene prekida se od datuma zahtjeva nadležnih tijela za dodatne informacije do primitka odgovora u kojem su financijski dionici dostavili sve zatražene informacije. Taj prekid ne smije biti dulji od 20 radnih dana. Nadležna tijela mogu prema vlastitom nahođenju zatražiti dopunu ili pojašnjenje dostavljenih informacija, ali se razdoblje procjene zbog toga ne prekida.

4. Odstupajući od stavka 3. trećeg podstavka, nadležna tijela mogu produljiti prekid iz tog stavka na najviše 30 radnih dana u sljedećim slučajevima:

- (a) preuzeti subjekt ima sjedište ili je reguliran u trećoj zemlji;
- (b) za provedbu procjene iz članka 27.1 stavka 1. ove Direktive potrebna je razmjena informacija s tijelima odgovornima za nadzor obveznika iz članka 2. stavka 1. točaka 1. i 2. Direktive (EU) 2015/849.

5. Predložene operacije ne mogu se završiti prije nego što nadležna tijela daju pozitivno mišljenje.

6. Nadležna tijela u roku od dva radna dana od dovršetka svoje procjene financijskim dionicima pisanim putem izdaju obrazloženo pozitivno ili negativno mišljenje. Ovisno o nacionalnom pravu, odgovarajuća izjava o razlozima za mišljenje može se na zahtjev financijskih dionika staviti na raspolaganje javnosti. To ne sprečava državu članicu da nadležnom tijelu dopusti objavljivanje takvih informacija ako financijski dionici ne podnesu takav zahtjev.

Financijski dionici obrazloženo mišljenje koje su izdala njihova nadležna tijela u skladu s prvim podstavkom dostavljaju tijelima koja su u skladu s nacionalnim pravom zadužena za nadzor predložene operacije.

7. Ako predložena operacija uključuje samo financijske dionike iz iste grupe, a nadležna se tijela u roku za procjenu ne usprotive predloženoj operaciji u pisanom obliku, mišljenje se smatra pozitivnim.

8. Pozitivno mišljenje koje je izdalo nadležno tijelo može biti vremenski ograničeno.

9. Države članice ne propisuju zahtjeve za obavješćivanje i odobravanje iz ovog poglavlja koji su stroži od ovdje navedenih zahtjeva.

10. Ovim poglavljem ne dovodi se u pitanje primjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004*⁸ i Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća.

11. Procjena na temelju članka 27.k stavka 1. ne provodi se ako je za predloženu operaciju potrebno odobrenje u skladu s člankom 8. ili odobrenje u skladu s člankom 21.a.

*⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ-a o koncentracijama).

Članak 27.l

Kriteriji procjene

1. Nadležna tijela u postupku procjene obavijesti iz članka 27.k stavka 1. i informacija iz članka 27.k stavka 3. u skladu sa sljedećim kriterijima procjenjuju predloženu operaciju kako bi osigurala stabilnost bonitetnog profila financijskih dionika nakon dovršetka predložene operacije, a posebno rizika kojima je financijski dionik izložen ili bi mogao biti izložen tijekom predložene operacije i rizika kojima bi financijski dionik koji nastane iz predložene operacije mogao biti izložen:

- (a) ugled subjekata uključenih u predloženu operaciju;
- (b) dovoljno dobar ugled i dostatno znanje, vještine i iskustvo, kako je utvrđeno u članku 91. stavku 1., svakog člana upravljačkog tijela koje će voditi poslovanje financijskog dionika koji nastane iz predložene operacije;
- (c) financijsko stanje subjekata koji sudjeluju u predloženoj operaciji, posebno s obzirom na vrstu poslova koji se obavljaju i koji se planiraju u financijskom dioniku koji nastane iz predložene operacije;
- (d) sposobnost subjekta koji nastane iz predložene operacije da poštuje i nastavi ispunjavati bonitetne zahtjeve iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013 te, prema potrebi, drugih akata prava Unije, a posebno direktiva 2002/87/EZ i 2009/110/EZ;
- (e) je li plan provedbe predložene operacije realističan, utemeljen i učinkovit iz bonitetne perspektive;
- (f) postoje li u vezi s predloženom operacijom opravdani razlozi za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma ili pokušaj pranja novca ili financiranja terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 ili za sumnju da bi predložena operacija mogla povećati te rizike.

Plan provedbe iz točke (d) do završetka predložene operacije podliježe odgovarajućem praćenju nadležnog tijela.

2. Za potrebe procjene kriterija iz stavka 1. točke (f) nadležna se tijela u okviru provjera savjetuju s tijelima nadležnima za nadzor društava u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

3. Nadležna tijela mogu izdati negativno mišljenje o predloženoj operaciji samo ako nisu ispunjeni kriteriji iz stavka 1. ili ako su informacije koje dostavi financijski dionik nepotpune, unatoč tome što je zahtjev podnesen u skladu s člankom 27.k.

S obzirom na kriterij utvrđen u stavku 1. točki (f), pisani prigovor tijela nadležnih za nadzor društava u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 prihvatljiv je razlog za negativno mišljenje.

4. Države članice ne dopuštaju svojim nadležnim tijelima da analiziraju predloženu operaciju u smislu gospodarskih potreba tržišta.

5. Države članice objavljuju popis informacija potrebnih za provođenje procjene iz članka 27.k stavka 1. i koje se moraju dostaviti nadležnim tijelima u vrijeme dostave obavijesti iz tog članka. Zatražene informacije proporcionalne su i primjerene predloženoj operaciji. Države članice ne propisuju informacije koje nisu važne za bonitetnu procjenu.

Članak 27.m

Suradnja nadležnih tijela

1. Relevantna nadležna tijela međusobno se savjetuju pri provedbi procjene iz članka 27.1 ako su sudionici predložene operacije, osim financijskog dionika, jedno od sljedećeg:

- (a) kreditna institucija, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2009/65/EZ („društvo za upravljanje UCITS-om”) kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže;
- (b) matično društvo kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za reosiguranje, investicijskog društva ili društva za upravljanje UCITS-om kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže;
- (c) pravna osoba koja kontrolira kreditnu instituciju, društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, investicijsko društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om kojima je odobrenje za rad izdano u drugoj državi članici ili u sektoru različitom od onog u kojem se stjecanje predlaže.

2. Nadležna tijela međusobno, bez nepotrebne odgode, razmjenjuju sve informacije koje su relevantne za procjenu. U tom pogledu nadležna tijela na zahtjev dostavljaju jedna drugima sve relevantne informacije i priopćavaju na vlastitu inicijativu sve nužne informacije. U odluci nadležnog tijela financijskog dionika navode se stajališta ili zadržke nadležnog tijela koje nadzire jedan ili više prethodno navedenih subjekata koji su uključeni u predloženu operaciju.

3. Nadležna tijela nastoje uskladiti svoje procjene i osigurati dosljednost svojih mišljenja te u svojim mišljenjima navode stajališta ili zadržke nadležnog tijela koje nadzire druge financijske dionike.

4. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju zajednički postupci, obrasci i predlošci za proces savjetovanja između relevantnih nadležnih tijela, kao što je navedeno u ovom članku.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.n

Obveze obavješćivanja i kazne

Države članice propisuju da nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere ako financijski dionici unaprijed ne dostave obavijest o predloženoj operaciji u skladu s člankom 27.k stavkom 1. ili su predloženu operaciju iz tog članka proveli bez prethodnog pozitivnog mišljenja nadležnih tijela. Te mjere, u skladu s člancima od 65. do 72., mogu uključivati sudske zabrane, periodične penale i kazne članovima upravljačkog tijela i višeg rukovodstva financijskih dionika ili subjekta koji nastane iz predložene operacije.”;

(8) glava VI. zamjenjuje se sljedećim:

„Glava VI. BONITETNI NADZOR PODRUŽNICA IZ TREĆIH ZEMALJA I ODNOSI S TREĆIM ZEMLJAMA”

POGLAVLJE 1.

Bonitetni nadzor podružnica iz trećih zemalja

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

Članak 47.

Područje primjene i definicija

1. U ovom se poglavlju utvrđuju pravila o obavljanju sljedećih djelatnosti u državi članici:

- (a) bilo koja djelatnost iz Priloga I. ovoj Direktivi koju obavlja društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji;
- (b) djelatnosti iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 575/2013 koje obavlja društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koje ispunjava bilo koji od kriterija iz podtočaka od i. do iii. te točke.

2. Odstupajući od stavka 1., ako društvo u trećoj zemlji nije kreditna institucija ili društvo koje ispunjava kriterije iz stavka 1. točke (b), to društvo pri obavljanju bilo koje od djelatnosti iz točaka 4. i 5. i točaka od 7. do 15. Priloga I. ovoj Direktivi u državi članici podliježe odredbama glave II. poglavlja IV. Direktive 2014/65/EU.

3. Za potrebe ove glave, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „podružnica iz treće zemlje” znači podružnice koje su u državi članici osnovali:
 - i. društvo s mjestom uprave u trećoj zemlji za potrebe obavljanja bilo koje djelatnosti iz stavka 1.;
 - ii. kreditna institucija s mjestom uprave u trećoj zemlji;
- (b) „glavno društvo” znači društvo s mjestom uprave u trećoj zemlji koje je osnovalo podružnicu iz treće zemlje u državi članici i, ovisno o slučaju, njegova posrednička i krajnja matična društva.

Članak 48.

Zabrana diskriminacije

Države članice na podružnice iz trećih zemalja koje počinju ili nastavljaju obavljati svoju djelatnost ne primjenjuju odredbe koje dovode do povoljnijeg tretmana od onog koji se primjenjuje na podružnice institucija s mjestom uprave u drugoj državi članici Europske unije.

Članak 48.a

Razvrstavanje podružnica iz trećih zemalja

1. Države članice razvrstavaju podružnice iz trećih zemalja u 1. razred ako te podružnice ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) ukupna računovodstvena vrijednost imovine podružnice iz treće zemlje u državi članici iznosi 5 milijardi EUR ili više, kako je iskazano u godišnjem izvještajnom razdoblju koje neposredno prethodi tekućem u skladu s odjeljkom II. pododjeljkom 4.;
- (b) odobrene djelatnosti podružnice iz treće zemlje uključuju primanje depozita i ostalih povratnih sredstava od fizičkih osoba te malih i srednjih poduzetnika;
- (c) podružnica iz treće zemlje ne smatra se kvalificiranom podružnicom iz treće zemlje u skladu s člankom 48.b.

2. Države članice podružnice iz trećih zemalja koje ne ispunjavaju bilo koji od uvjeta iz stavka 1. razvrstavaju u 2. razred.

3. Nadležna tijela ažuriraju klasifikaciju podružnica iz trećih zemalja na sljedeći način:

- (a) ako podružnica 1. razreda iz treće zemlje prestane ispunjavati uvjete iz stavka 1., ona se automatski smatra podružnicom 2. razreda;
- (b) ako podružnica 2. razreda iz treće zemlje počne ispunjavati jedan od uvjeta iz stavka 1., ona se smatra podružnicom 1. razreda tek nakon razdoblja od tri mjeseca od datuma na koji je počela ispunjavati te uvjete.

Članaka 48.b

Uvjeti za „kvalificirane podružnice iz trećih zemalja”

1. Ako su ispunjeni sljedeći uvjeti u vezi s podružnicom iz treće zemlje, ta se podružnica za potrebe ove glave smatra „kvalificiranom podružnicom iz treće zemlje”:

- (a) glavno društvo podružnice iz treće zemlje ima poslovni nastan u zemlji koja primjenjuje bonitetne standarde i nadzor u skladu s bankarskim regulatornim okvirom te treće zemlje koji su barem istovjetni onima iz ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (b) nadzorna tijela glavnog društva podružnice iz treće zemlje podliježu zahtjevima povjerljivosti koji su barem istovjetni zahtjevima utvrđenima u glavi VII. poglavlju 1. odjeljku II. ove Direktive;
- (c) zemlja u kojoj glavno društvo podružnice iz treće zemlje ima poslovni nastan nije navedena kao visokorizična treća zemlja sa strateškim nedostacima u svojem režimu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, u skladu s člankom 9. Direktive (EU) 2015/849;

2. Komisija može provedbenim aktima donijeti odluke o tome jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. točkama (a) i (b) ovog članka u odnosu na bankarski regulatorni okvir treće zemlje. U tu svrhu Komisija poštuje postupak ispitivanja iz članka 464. stavka 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.

3. Prije donošenja odluke iz stavka 2. Komisija može zatražiti pomoć EBA-e u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 1093/2010 radi provedbe procjene bankarskog regulatornog okvira predmetne treće zemlje i zahtjeva u pogledu povjerljivosti te izdavanja izvješća o usklađenosti tog okvira s uvjetima iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka. EBA objavljuje ishod svoje procjene na svojim internetskim stranicama.

4. EBA vodi javni registar trećih zemalja i tijela trećih zemalja koja ispunjavaju uvjete iz stavka 1.

5. Po primitku zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad u skladu s člankom 48.c nadležna tijela primjenjuju uvjete iz stavka 1. ovog članka i iz članka 48.a radi razvrstavanja podružnica iz treće zemlje u 1. razred ili 2. razred. Ako relevantna treća zemlja nije upisana u registar iz stavka 4. ovog članka, nadležno tijelo dužno je od Komisije zatražiti da ocijeni bankovni regulatorni okvir predmetne treće zemlje i zahtjeve u pogledu povjerljivosti za potrebe stavka 2. ovog članka, ako je ispunjen uvjet iz stavka 1. točke (c) ovog članka. Nadležno tijelo klasificira podružnicu iz treće zemlje kao podružnicu 1. razreda do donošenja odluke Komisije u skladu sa stavkom 2 ovog članka.

ODJELJAK II.

ZAHTEVI ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA RAD I REGULATORNI ZAHTEVI

PODODJELJAK 1.

ZAHTEVI ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA RAD

Članak 48.c

Uvjeti za izdavanje odobrenja za rad podružnicama iz trećih zemalja

1. Države članice propisuju da društva iz trećih zemalja osnivaju podružnicu na njihovu državnom području prije početka obavljanja djelatnosti iz članka 47. stavka 1. Osnivanje podružnice iz treće zemlje podliježe izdavanju prethodnog odobrenja za rad u skladu s ovim poglavljem.

2. Države članice propisuju da se uz zahtjeve za izdavanje odobrenja za rad podružnicama iz trećih zemalja dostavi program poslovanja u kojem se navode predviđeno poslovanje, planirane djelatnosti iz članka 47. stavka 1. te ustroj i kontrole rizika podružnice u predmetnoj državi članici u skladu s člankom 48.h.

3. Podružnice iz trećih zemalja dobivaju odobrenje za rad samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) podružnica iz treće zemlje ispunjava minimalne regulatorne zahtjeve iz pododjeljka 2.;
- (b) djelatnosti za koje je glavno društvo zatražilo odobrenje za rad u državi članici obuhvaćene su odobrenjem za rad koje to glavno društvo ima u trećoj zemlji poslovnog nastana i podliježe nadzoru u toj trećoj zemlji;
- (c) nadzorno tijelo glavnog društva u trećoj zemlji obaviješteno je o zahtjevu za osnivanje podružnice u državi članici i dostavljeni su mu popratni dokumenti iz stavka 2.;
- (d) u odobrenju za rad utvrđeno je da podružnica iz treće zemlje može obavljati djelatnosti za koje joj je izdano odobrenje samo u državi članici poslovnog nastana i izričito joj se zabranjuje da te djelatnosti nudi ili obavlja u drugim državama članicama na prekograničnoj osnovi;
- (e) nadležno tijelo za potrebe obavljanja svojih nadzornih funkcija može dobiti pristup svim potrebnim informacijama od nadzornih tijela glavnog društva podružnice iz treće zemlje i učinkovito koordinirati svoje nadzorne aktivnosti s nadzornim aktivnostima nadzornih tijela treće zemlje, posebno u razdobljima krize ili financijskih poteškoća koje utječu na glavno društvo, njegovu grupu ili financijski sustav treće zemlje;
- (f) ne postoje opravdani razlozi za sumnju da bi se podružnica iz treće zemlje mogla koristiti za počinjenje ili olakšavanje pranja novca u smislu članka 1. točke 3. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili financiranja terorizma kako je definirano u članku 1. točki 5. te direktive.

Za potrebe točke (e) ovog stavka nadležna tijela nastoje primjenjivati modele administrativnih sporazuma koje je izradila EBA u skladu s člankom 33. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. Da bi procijenila je li ispunjen uvjet iz stavka 3. točke (f), nadležna tijela savjetuju se s tijelom odgovornim za nadzor sprečavanja pranja novca u državi članici u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 i ne započinju postupak izdavanja odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje prije nego što dobiju pisanu potvrdu da je taj uvjet ispunjen.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće:

- (a) informacije koje treba dostaviti nadležnim tijelima u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje, uključujući program rada, ustroj i sustave upravljanja iz stavka 2.;
- (b) postupak izdavanja odobrenja za rad podružnice iz treće zemlje, kao i standardne obrasce i predloške za dostavu informacija iz točke (a) ovog stavka;
- (c) uvjeti za izdavanje odobrenja za rad iz stavka 3.

EBA te nacрте regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 6 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 48.d

Uvjeti za odbijanje ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje

1. Države članice predviđaju barem sljedeće uvjete za odbijanje ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje:

- (a) podružnica iz treće zemlje ne ispunjava zahtjeve za odobrenje za rad utvrđene u članku 48.c ili u nacionalnom pravu;
- (b) glavno društvo podružnice iz treće zemlje ili njezina grupa ne ispunjavaju bonitetne zahtjeve koji se na njih primjenjuju u skladu s pravom treće zemlje ili postoje opravdani razlozi za sumnju da te zahtjeve ne ispunjavaju ili da će ih prekršiti u sljedećih 12 mjeseci.

Za potrebe točke (b) ovog stavka podružnice iz trećih zemalja odmah obavješćuju svoja nadležna tijela o okolnostima navedenima u toj točki.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., nadležna tijela mogu oduzeti odobrenje za rad izdano podružnici iz treće zemlje ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

- (a) podružnica iz treće zemlje nije počela poslovati u roku od 12 mjeseci, izričito je odbila odobrenje za rad ili nije poslovala više od 6 mjeseci, osim ako je predmetna država članica propisala istek odobrenja za rad u takvim slučajevima;
- (b) podružnici iz treće zemlje izdano je odobrenje za rad na temelju lažnih izjava ili na drugi nepravilan način;
- (c) podružnica iz treće zemlje više ne ispunjava dodatne uvjete ili zahtjeve na temelju kojih je odobrenje za rad izdano;
- (d) ne može se pouzdati u to da će podružnica iz treće zemlje moći ispunjavati svoje obveze prema vjerovnicima, a posebno ako više ne pruža sigurnost za imovinu koju su joj povjerali njezini deponenti;
- (e) na podružnicu iz treće zemlje primjenjuju se drugi slučajevi u kojima nacionalno pravo propisuje oduzimanje odobrenja za rad;
- (f) podružnica iz treće zemlje povrijedila je jednu od odredaba članka 67. stavka 1.;
- (g) postoje opravdani razlozi za sumnju da je u vezi s podružnicom iz treće zemlje, njezinim glavnim društvom ili njezinom grupom počinjeno ili pokušano pranje novca ili financiranje terorizma ili da postoji povećani rizik od počinjenja ili pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma u vezi s podružnicom iz treće zemlje, njezinim glavnim društvom ili njezinom grupom.

3. Da bi procijenila je li ispunjen uvjet iz stavka 2. točke (c), nadležna tijela savjetuju se s tijelom odgovornim za nadzor sprečavanja pranja novca u državi članici u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

- (a) uvjeti utvrđeni u stavcima 1. i 2. za odbijanje ili oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje;
- (b) postupak oduzimanja odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje;
- (c) sadržaj i postupak obavješćivanja nadležnih tijela iz zadnjeg podstavka stavka 1. ovog članka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

PODODJELJAK 2.

MINIMALNI REGULATORNI ZAHTJEVI

Članak 48.e

Zahtjev za dotacijski kapital

1. Ne dovodeći u pitanje druge primjenjive kapitalne zahtjeve u skladu s nacionalnim pravom, države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja stalno održavaju minimalni iznos dotacijskog kapitala koji je barem jednak:

- (a) za podružnice 1. razreda iz trećih zemalja, 1 % prosječnih obveza podružnice kako su iskazane za tri godišnja izvještajna razdoblja koja neposredno prethode tekućem u skladu s pododjeljkom 4., uz primjenu minimalnog iznosa od 10 milijuna EUR;
- (b) za podružnice 2. razreda iz trećih zemalja, 5 milijuna EUR.

2. Podružnice iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjev za minimalni dotacijski kapital iz stavka 1. jednim od sljedećih oblika imovine:

- (a) gotovinom ili instrumentima koji se mogu smatrati gotovinom ;
- (b) dužničkim vrijednosnim papirima koje su izdale središnje države ili središnje banke država članica Unije; ili
- (c) bilo kojim drugim instrumentom koji je dostupan podružnici iz treće zemlje neograničeno i trenutačno za pokriće rizika ili gubitaka čim nastanu.

3. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja instrumente dotacijskog kapitala iz stavka 2. polože na založni račun u kreditnoj instituciji u državi članici u kojoj je podružnica dobila odobrenje za rad ili, ako je to dopušteno nacionalnim pravom, u središnjoj banci predmetne države članice. Instrumenti dotacijskog kapitala položeni na založni račun zalažu se ili ustupaju kao jamstvo u korist sanacijskog tijela kako bi se osigurala potraživanja vjerovnika podružnice iz treće zemlje. Države članice utvrđuju pravila za davanje ovlasti sanacijskom tijelu da djeluje u fiducijarnom svojstvu u korist tih vjerovnika za potrebe ovog članka i članka 48.g.

4. EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 kojima se određuje zahtjev iz stavka 2. točke (c) ovog članka u vezi s instrumentima koji su dostupni neograničeno i trenutačno za pokriće rizika ili gubitaka čim nastanu. EBA te smjernice izdaje do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Članak 48.f
Likvidnosni zahtjevi

1. Ne dovodeći u pitanje druge primjenjive likvidnosne zahtjeve u skladu s nacionalnim pravom, države članice propisuju barem da podružnice iz trećih zemalja stalno drže količinu neopterećene i likvidne imovine dovoljnu za pokrivanje likvidnosnih odljeva najmanje 30 dana.
2. Za potrebe stavka 1. države članice propisuju da podružnice 1. razreda iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjev za likvidnosnu pokrivenost utvrđen u dijelu šestom glavi I. Uredbe (EU) br. 575/2013 i Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/61^{*9}.
3. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja likvidnu imovinu koju drže radi usklađivanja s ovim člankom polože na založni račun u kreditnoj instituciji u državi članici u kojoj je podružnica dobila odobrenje za rad ili, ako je to dopušteno nacionalnim pravom, u središnjoj banci predmetne države članice. Likvidna imovina položena na založni račun zalaže se ili ustupa kao jamstvo u korist sanacijskog tijela kako bi se osigurala potraživanja vjerovnika podružnice iz treće zemlje. Države članice utvrđuju pravila za davanje ovlasti sanacijskom tijelu da djeluje u fiducijarnom svojstvu u korist tih vjerovnika za potrebe ovog članka i članka 48.g.
4. Nadležna tijela mogu kvalificirane podružnice iz trećih zemalja osloboditi od likvidnosnog zahtjeva iz ovog članka.

^{*9} Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 od 10. listopada 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za likvidnosnu pokrivenost kreditnih institucija (SL L 11, 17.1.2015., str. 1.).

Članak 48.g
Insolventnost i sanacija podružnica iz trećih zemalja

1. Države članice osiguravaju da sanacijska tijela, u slučaju insolventnosti ili sanacije podružnice iz treće zemlje u skladu s člankom 96. Direktive 2014/59/EU, imaju pravne ovlasti za prisilnu naplatu založnog prava na likvidnoj imovini i instrumentima dotacijskog kapitala koji se drže na založnim računima u skladu s člankom 48.e stavkom 3. i člankom 48.f stavkom 3. ove Direktive. Nakon prisilne naplate založnog prava sanacijska tijela pri postupanju s tom likvidnom imovinom i instrumentima dotacijskog kapitala uzimaju u obzir postojeća nacionalna pravila, kao i nadzorne i sudske ovlasti, te osiguravaju odgovarajuću koordinaciju s nacionalnim upravnim ili pravosudnim tijelima, u skladu s nacionalnim stečajnim pravom i prema potrebi s načelima utvrđenima u članku 96. Direktive 2014/59/EU.
2. Sa svim viškovima likvidne imovine ili instrumenata dotacijskog kapitala koji se drže na založnom računu i ne iskoriste u skladu sa stavkom 1. postupa se u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

Članak 48.h
Unutarnje upravljanje i kontrola rizika

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja imenuju najmanje dvije osobe koje stvarno upravljaju njihovim poslovanjem u državi članici, podložno prethodnom odobrenju nadležnih tijela. Te osobe imaju dobar ugled, dostatno znanje, vještine i iskustvo te posvećuju dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti.

2. Države članice propisuju da podružnice 1. razreda iz treće zemlje postupaju u skladu s člancima 74. i 75. i člankom 76. stavkom 5. Nadležna tijela mogu zatražiti od podružnica iz trećih zemalja da imenuju lokalni upravljački odbor kako bi se osiguralo odgovarajuće upravljanje podružnicom.

3. Države članice propisuju da podružnice 2. razreda iz trećih zemalja ispunjavaju uvjete iz članka 74. i 75. te da raspolažu funkcijama unutarnje kontrole kako je predviđeno člankom 76. stavkom 5. prvim, drugim i trećim podstavkom.

Ovisno o veličini, unutarnjoj organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti djelatnosti podružnica 2. razreda iz trećih zemalja, nadležna tijela od tih podružnica mogu zatražiti da imenuju voditelje funkcija unutarnje kontrole kako je predviđeno člankom 76. stavkom 5. četvrtim i petim podstavkom.

4. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja uspostavljaju linije izvješćivanja upravljačkom tijelu glavnog društva koje obuhvaćaju sve značajne rizike i politike upravljanja rizicima i njihove izmjene te da uspostavljaju odgovarajuće informatičke sustave i kontrole radi usklađenosti s tim politikama.

5. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja prate i upravljaju svojim aranžmanima o eksternalizaciji poslovnih procesa te da osiguravaju da njihova nadležna tijela imaju potpun pristup svim informacijama koje su im potrebne za obavljanje njihove nadzorne funkcije.

6. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja koje sudjeluju u naizmjeničnom operacijama ili operacijama unutar grupe imaju odgovarajuće resurse za utvrđivanje i pravilno upravljanje kreditnim rizikom druge ugovorne strane ako se značajni rizici povezani s računovodstvenom imovinom podružnice iz treće zemlje prenesu na drugu ugovornu stranu.

7. Ako su ključne ili važne funkcije delegirane glavnom društvu, nadležna tijela zadužena za nadzor podružnica iz trećih zemalja imaju pristup svim informacijama koje su im potrebne za ispunjavanje njihove nadzorne funkcije.

8. Nadležna tijela periodično traže da neovisna treća strana procijeni provedbu i stalnu usklađenost sa zahtjevima iz ovog članka te da nadležnom tijelu dostavi izvješće o svojim nalazima i zaključcima.

9. EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o primjeni sustava, procesa i mehanizama iz članka 74. stavka 1. na podružnice iz trećih zemalja, uzimajući u obzir članak 74. stavak 2., te o primjeni članka 75. i članka 76. stavka 5. na podružnice iz trećih zemalja, do [Ured za publikacije: unijeti datum = 6 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Članak 48.i

Zahtjevi za vođenje poslovnih knjiga

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja vode poslovne knjige koje im omogućuju praćenje i vođenje sveobuhvatne i točne evidencije sveukupne imovine i obveza povezanih s djelatnostima podružnice iz treće zemlje u državi članici i samostalno upravljanje tom imovinom i obvezama unutar podružnice. Poslovne knjige pružaju dovoljno informacija o rizicima koji proizlaze iz poslovanje te podružnice iz treće zemlje i o tome kako se tim rizicima upravlja.

2. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja razvijaju postupke vođenja poslovnih knjiga iz stavka 1. za potrebe utvrđene u tom stavku. Ti se postupci dokumentiraju i potvrđuje ih odgovarajuće upravljačko tijelo glavnog

društva podružnice iz treće zemlje. U dokumentaciji iz ovog stavka jasno se obrazlažu postupci za vođenje poslovnih knjiga i utvrđuje način za usklađivanje tih postupaka s poslovnom strategijom podružnice iz treće zemlje.

3. Nadležna tijela traže da neovisna treća strana redovito priprema obrazloženo mišljenje o provedbi i stalnoj usklađenosti sa zahtjevima iz ovog članka te da nadležnom tijelu dostavlja pisano izvješće o svojim nalazima i zaključcima.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju postupci vođenja poslovnih knjiga koje podružnice iz trećih zemalja primjenjuju za potrebe ovog članka, posebno u pogledu:

- (a) metodologije koju podružnica iz treće zemlje primjenjuje za utvrđivanje i vođenje sveobuhvatne i precizne evidencije imovine i obveza povezanih s djelatnostima podružnice iz treće zemlje u državi članici; i
- (b) posebnog tretmana za utvrđivanje i vođenje evidencije imovine i obveza koje nastaju u podružnici iz treće zemlje i koje su evidentirane ili se drže u drugim podružnicama ili društvima kćerima iste grupe u ime ili u korist podružnice iz treće zemlje u kojoj su nastale.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 6 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

PODODJELJAK 3.

OVLAŠTENJE ZA ZAHTJEV ZA ODOBRENJE ZA RAD U SKLADU S GLAVOM III. I ZAHTJEVI ZA SISTEMSKE PODRUŽNICE

Članak 48.j

Ovlaštenje za zahtjev o osnivanju društva kćeri

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlasti zahtijevati od podružnica iz trećih zemalja da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u skladu s glavom III. poglavljem 1., barem u sljedećim slučajevima:

- (a) podružnica iz treće zemlje obavljala je ili obavlja međusobno povezane djelatnosti s drugim podružnicama iz treće zemlje ili društvima kćerima iste grupe ili jednu od djelatnosti iz članka 47. stavka 1. s klijentima ili drugim ugovornim stranama u drugim državama članicama protivno pravilima unutarnjeg tržišta; ili
- (b) podružnica iz treće zemlje ispunjava pokazatelje sistemske važnosti iz članka 131. stavka 3. i predstavlja znatan rizik za financijsku stabilnost Unije ili države članice u kojoj ima poslovni nastan.

2. Prije donošenja odluke iz stavka 1. nadležna tijela savjetuju se s nadležnim tijelima država članica u kojima predmetna grupa iz treće zemlje ima druge podružnice iz trećih zemalja i institucije kćeri.

Ako s tom odlukom nisu suglasna, nadležna tijela grupe iz treće zemlje u drugim državama članicama mogu se obratiti EBA-i radi posredovanja u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA donosi odluku u roku od mjesec dana

od upućivanja predmeta, a nadležno tijelo predmetne podružnice iz treće zemlje u tom se razdoblju suzdržava od donošenja odluke.

Nadležno tijelo predmetne podružnice iz treće zemlje donosi odluku iz stavka 1. u skladu s odlukom EBA-e.

3. Prije nego što podružnici iz treće zemlje uputi zahtjev iz ovog članka u skladu sa stavkom 1. točkom (a), nadležno tijelo dužno je od EBA-e zatražiti da izda preporuku u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o tumačenju te točke u vezi s tom podružnicom iz treće zemlje.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju pokazatelji systemske važnosti iz članka 131. stavka 3. u pogledu podružnica iz trećih zemalja za potrebe stavka 1. točke (b) ovog članka i članka 48.k. EBA uzima u obzir sljedeće:

- (a) vrste djelatnosti i usluga koje pruža te operacije koje provodi podružnica iz treće zemlje, a posebno odnose li se te djelatnosti, usluge i operacije podružnice iz treće zemlje na vrlo usku skupinu klijenata ili drugih ugovornih strana;
- (b) složenost strukture, ustroja i poslovnog modela podružnice iz treće zemlje;
- (c) stupanj međusobne povezanosti podružnice iz treće zemlje s financijskim sustavom Unije i države članice poslovnog nastana;
- (d) zamjenjivost djelatnosti, usluga ili operacija ili financijske infrastrukture koje pruža podružnica iz treće zemlje;
- (e) tržišni udio podružnice iz treće zemlje u Uniji i u državama članicama poslovnog nastana u pogledu ukupne bankovne imovine i u odnosu na djelatnosti i usluge koje pruža te njezine operacije;
- (f) vjerojatan učinak koji bi suspenzija ili prestanak operacija ili poslovanja podružnice iz treće zemlje mogao imati na systemsku likvidnost ili platne sustave, sustave poravnjanja i namire u Uniji i u državama članicama poslovnog nastana;
- (g) vjerojatan učinak koji bi suspenzija ili prekid poslovanja podružnice iz trećih zemalja mogli imati na sporazume o financiranju ili usluge unutar grupe koje obuhvaćaju ključne funkcije u Uniji i u državama članicama poslovnog nastana;
- (h) prekogranično poslovanje podružnice iz treće zemlje s njezinim glavnim društvom i drugim ugovornim stranama u ostalim trećim zemljama;
- i. ulogu i važnost podružnice iz treće zemlje za djelatnosti, usluge i operacije grupe iz treće zemlje u Uniji i državi članici poslovnog nastana;
- (j) obujam poslovanja grupe iz treće zemlje preko podružnica iz trećih zemalja u odnosu na poslovanje te iste grupe preko institucija kćeri koje imaju odobrenje za rad u Uniji i državi članici u kojoj podružnice iz treće zemlje imaju poslovni nastan;
- (k) smatra li se podružnica iz treće zemlje kvalificiranom podružnicom iz treće zemlje u skladu s člankom 48.b.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 48k

Procjena sistemske važnosti i zahtjevi za sistemske podružnice iz trećih zemalja

1. Podružnica ili podružnice iz treće zemlje u Uniji koje pripadaju istoj grupi iz treće zemlje podliježu procjeni iz stavka 2. ovog članka ako im je ukupan iznos računovodstvene imovine u Uniji iskazan u skladu s pododjeljkom 4. jednak ili veći od 30 milijardi EUR:

- (a) prosječno za tri godišnja izvještajna razdoblja koja neposredno prethode tekućem razdoblju; ili
- (b) u apsolutnom iznosu, za najmanje tri godišnja izvještajna razdoblja tijekom pet godišnjih izvještajnih razdoblja koja neposredno prethode tekućem razdoblju.

2. Nadležna tijela procjenjuju imaju li podružnice iz trećih zemalja iz stavka 1. sistemsku važnost za Uniju i za države članice poslovnog nastana. U tu svrhu nadležna tijela procjenjuju jesu li te podružnice iz trećih zemalja obuhvaćene pokazateljima sistemske važnosti iz članka 48.j stavka 4. i članka 131. stavka 3.

3. Procjenu sistemske važnosti iz stavka 2. ovog članka provodi jedno od sljedećih tijela:

- (a) ako se na relevantnu grupu iz treće zemlje primjenjuje članak 111., konsolidirajuće nadzorno tijelo te grupe iz treće zemlje u Uniji u skladu s tim člankom;
- (b) ako se na predmetnu grupu iz treće zemlje ne primjenjuje članak 111., nadležno tijelo koje bi postalo konsolidirajuće nadzorno tijelo te grupe iz treće zemlje u Uniji u skladu s tim člankom kad bi se podružnice iz treće zemlje smatrale institucijama kćerima;
- (c) ako grupa iz treće zemlje ima podružnice iz trećih zemalja i institucije kćeri u samo jednoj državi članici, nadležno tijelo te države članice; ili
- (d) EBA, ako tri mjeseca od datuma početka godišnjeg izvještajnog razdoblja koje slijedi neposredno nakon posljednjeg godišnjeg izvještajnog razdoblja koje je dovelo do uvođenja obveze provedbe procjene u skladu sa stavkom 1. ovog članka:
 - i. nijedno od nadležnih tijela iz točaka (a), (b) ili (c) nije započelo procjenu; ili
 - ii. nije određeno nadležno tijelo koje bi trebalo biti konsolidirajuće nadzorno tijelo u skladu s točkom (b).

Nadležna tijela iz točaka (a) i (b) koja djeluju kao „glavno nadležno tijelo” ili EBA, ovisno o slučaju, provode procjenu u punoj suradnji sa svim dotičnim nadležnim tijelima. Dotična nadležna tijela pomažu i dostavljaju svu potrebnu dokumentaciju glavnom nadležnom tijelu ili EBA-i, ovisno o slučaju. U tu svrhu „dotična nadležna tijela” znači sva tijela odgovorna za nadzor podružnica iz trećih zemalja i institucija kćeri relevantne grupe iz treće zemlje u Uniji.

Prije dovršetka procjene systemske važnosti glavno nadležno tijelo, nadležno tijelo iz točke (c) ili EBA, ovisno o slučaju, saslušavaju grupu iz treće zemlje i određuju razumne rokove u kojima ta grupa može dostaviti dokumentaciju i iznijeti svoja stajališta u pisanom obliku.

4. Glavno nadležno tijelo zaključuje procjenu iz stavka 2. i izdaje izvješće najkasnije šest mjeseci od datuma početka godišnjeg izvještajnog razdoblja koje slijedi neposredno nakon posljednjeg godišnjeg izvještajnog razdoblja koje je dovelo do uvođenja obveze provedbe procjene u skladu sa stavkom 1. Ako u skladu sa stavkom 3. procjenu provodi EBA, to razdoblje počinje se računati od datuma na koji je EBA postala odgovorna za provedbu procjene. U izvješću se navodi sljedeće:

- (a) procjena systemske važnosti, s jasnom i detaljnom analizom pokazatelja systemske važnosti iz stavka 2. u odnosu na relevantne podružnice iz trećih zemalja i zaključak vodećeg nadležnog tijela ili EBA-e, ovisno o slučaju;
- (b) ako glavno nadležno tijelo ili EBA, ovisno o slučaju, zaključi da su podružnice iz trećih zemalja systemske, prijedlog nacрта odluke kojom se:
 - i. od podružnica iz trećih zemalja traži da podnesu zahtjev za odobrenje u skladu s glavom III. poglavljem 1.;
 - ii. od podružnica iz trećih zemalja traži da restrukturiraju svoju imovinu ili djelatnosti u Uniji kako više ne bi bile obuhvaćene pokazateljima systemske važnosti u skladu sa stavkom 2. ovog članka;
 - iii. podružnicama iz treće zemlje ili institucijama kćerima grupe iz treće zemlje u Uniji uvode dodatni zahtjevi u skladu s člankom 48.p odnosno glavom VII. poglavljem 2. odjeljkom IV.;
 - iv. ne uvodi nijedan od zahtjeva iz podtočaka od i. do iii. tijekom razdoblje odgode koje nije dulje od 12 mjeseci i uz uvjet provedbe nove procjene podružnica iz trećih zemalja prije datuma isteka tog roka;
- (c) obrazloženje prijedloga nacрта odluke iz točke (b) u kojem se detaljno objašnjava veza između odluke i procjene iz točke (a).

Glavno nadležno tijelo ili EBA, ovisno o slučaju, predlaže odluku iz točke (b) podtočke iv. samo ako može dokazati da nepostojanje zahtjeva za podružnice iz trećih zemalja na temelju ovog članka ne bi dovelo do znatnog povećanja rizika koji te podružnice predstavljaju za financijsku stabilnost i cjelovitost tržišta Unije ili država članica tijekom razdoblja odgode iz te točke.

Prema potrebi, upućivanja na „glavno nadležno tijelo” u ovom članku smatraju se upućivanjima na nadležno tijelo iz stavka 3. točke (c). Ako je to nadležno tijelo odgovorno za izdavanje izvješća iz ovog stavka, odluka iz tog izvješća stupa na snagu na dan priopćenja podružnicama iz trećih zemalja. Nadležno tijelo o toj odluci obavješćuje i EBA-u.

5. Glavno nadležno tijelo ili EBA, ovisno o slučaju, podnosi izvješće iz stavka 5. dotičnim nadležnim tijelima. Glavno nadležno tijelo i dotična nadležna tijela čine sve što je u njihovoj moći kako bi konsenzusom donijeli zajedničku odluku o izvješću i, prema potrebi, nacrtu odluke u roku od tri mjeseca od datuma slanja izvješća.

Ako nadležna tijela nakon isteka tromjesečnog razdoblja iz prvog podstavka ne uspiju postići konsenzus, zajednička odluka donosi se većinom glasova u roku od

mjesec dana neposredno nakon završetka prethodnog tromjesečnog razdoblja. U tu se svrhu glasački udjeli nadležnim tijelima dodjeljuju u skladu sa sljedećim kriterijima:

- (a) uz primjenu točke (b), svako nadležno tijelo, uključujući glavno nadležno tijelo, ima pravo na glasački udio jednak postotku imovine grupe iz treće zemlje pod njegovim nadzorom u odnosu na ukupnu imovinu te grupe u Uniji;
- (b) glasački udio glavnog nadležnog tijela povećava se na 25 % ako mu taj postotak nije dodijeljen u skladu s točkom (a);
- (c) ako je glasački udio glavnog nadležnog tijela povećan na 25 % u skladu s točkom (b), glasački udjeli preostalih nadležnih tijela koji proizlaze iz točke (a) prilagođavaju se na odgovarajući način kao udjeli u preostalih 75 % glasačkih prava.

Za potrebe točke (a) u izračun se uključuje imovina podružnica iz trećih zemalja i imovina društava kćeri koje pripadaju grupi iz treće zemlje.

Nakon donošenja, zajednička odluka stupa na snagu na dan priopćenja podružnicama iz trećih zemalja. Zajednička odluka priopćava se i EBA-i.

6. Podružnice iz trećih zemalja imaju rok od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu odluke u skladu sa stavcima 5. ili 6. da ispune zahtjeve utvrđene u toj odluci.

Ako su podružnice iz trećih zemalja dužne podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao institucije u skladu s glavom III. poglavljem 1., njihovo odobrenje za rad na temelju ove glave ostaje privremeno valjano do isteka roka iz prvog podstavka ovog stavka ili do završetka postupka izdavanja odobrenja za rad kao institucija, ovisno o slučaju. Podružnice iz trećih zemalja od nadležnog tijela mogu zatražiti produljenje tromjesečnog roka iz prvog podstavka ako potrebu za tim produljenjem mogu obrazložiti usklađivanjem sa zahtjevom koji im je određen.

Ako se agregiranjem imovine različitih podružnica dosegne prag iz stavka 1., nadležna tijela mogu odrediti zahtjev iz ovog podstavka za smanjenje imovine do točke u kojoj ukupna preostala imovina u poslovnim knjigama podružnica iz trećih zemalja u Uniji iznosi manje od 30 milijardi EUR.

7. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju pravila za tumačenje članka 111. ove Direktive radi određivanja hipotetskog konsolidirajućeg nadzornog tijela iz stavka 3. točke (b) ovog članka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

PODODJELJAK 4. IZVJEŠTAJNI ZAHTJEVI

Članak 48.1

Regulatorne i financijske informacije i informacije o glavnom društvu

1. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja svojim nadležnim tijelima redovito dostavljaju informacije o sljedećem:

- (a) računovodstvenoj imovini i obvezama u skladu s člankom 48.i, s raščlambom u kojoj se izdvajaju:
 - i. najveća iskazana imovina i obveze razvrstane prema sektoru i vrsti druge ugovorne strane (uključujući posebno izloženosti prema financijskom sektoru);
 - ii. značajne koncentracije izloženosti i izvora financiranja u odnosu na određene vrste drugih ugovornih strana;
 - iii. značajne unutarnje transakcije s glavnim društvom i članovima grupe glavnog društva;
- (b) usklađenosti podružnice iz treće zemlje sa zahtjevima koji se na nju primjenjuju u skladu s ovom Direktivom;
- (c) na *ad hoc* osnovi, sustavima zaštite depozita koji su dostupni deponentima u podružnici treće zemlje u skladu s člankom 15. stavcima 2. i 3. Direktive 2014/49;
- (d) dodatnim regulatornim zahtjevima koje su države članice uvele podružnici iz treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom.

Za potrebe izvješćivanja o računovodstvenoj imovini i obvezama u skladu s točkom (a), podružnice iz trećih zemalja primjenjuju međunarodne računovodstvene standarde donesene u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002^{*10} ili primjenjivim općeprihvaćenim računovodstvenim načelima u državi članici.

2. Države članice propisuju da podružnice iz trećih zemalja svojim nadležnim tijelima dostavljaju sljedeće informacije o svojem glavnom društvu:

- (a) redovito, agregirane informacije o imovini i obvezama koje se drže ili su evidentirane u društvima kćerima i podružnicama iz trećih zemalja u Uniji koje pripadaju grupi predmetnog glavnog društva;
- (b) redovito, informacije o usklađenosti glavnog društva s primjenjivim bonitetnim zahtjevima na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi;
- (c) na *ad hoc* osnovi, informacije o značajnim nadzornim provjerama i procjenama kad se provode nad glavnim društvom i nadzorne odluke koje iz toga proizlaze;
- (d) planove oporavka glavnog društva i konkretne mjere koje bi se mogle poduzeti u vezi s podružnicom iz treće zemlje u skladu s tim planovima te sva naknadna ažuriranja i izmjene tih planova;
- (e) poslovnu strategiju glavnog društva u odnosu na podružnicu iz treće zemlje i sve naknadne izmjene te strategije;
- (f) usluge koje glavno društvo pruža kvalificiranim nalogodavateljima ili profesionalnim ulagateljima u smislu odjeljka 1. Priloga II. Direktivi 2014/65/EU koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji na temelju obrnutog nuđenja usluga u skladu s člankom 21.c ove Direktive.

3. Obveze izvješćivanja utvrđene u ovom članku ne sprečavaju nadležna tijela da uvedu dodatne *ad hoc* izvještajne zahtjeve za podružnice iz trećih zemalja ako nadležno tijelo smatra da su potrebne dodatne informacije kako bi se dobio sveobuhvatan pregled poslovanja, djelatnosti ili financijske stabilnosti podružnice ili

njezina glavnog društva, provjerila usklađenost podružnice i njezina glavnog društva s primjenjivim propisima i osiguralo da podružnica poštuje te propise.

*10 Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

Članak 48.m

Standardni obrasci i predlošci te učestalost izvješćivanja

1. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju jedinstveni formati, definicije, informatička rješenja i učestalost izvješćivanja koji se primjenjuju za potrebe članka 48.1.

Izvještajni zahtjevi iz prvog podstavka razmjerni su razvrstavanju podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili u 2. razred.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 6 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

2. Regulatorne i financijske informacije iz ovog članka dostavljaju se najmanje dvaput godišnje za podružnice 1. razreda iz trećih zemalja i najmanje jednom godišnje za podružnice 2. razreda iz trećih zemalja.

3. Nadležna tijela kvalificirane podružnice iz trećih zemalja mogu djelomično ili u cijelosti izuzeti od zahtjeva za dostavljanje informacija o glavnom društvu iz članka iz stavka 48.1 stavka 3., pod uvjetom da nadležno tijelo može dobiti relevantne informacije izravno od nadzornih tijela relevantne treće zemlje.

ODJELJAK III.

NADZOR

Članak 48.n

Nadzor i plan nadzora podružnica iz trećih zemalja

1. Države članice propisuju da nadležna tijela za potrebe nadzora podružnica iz trećih zemalja ispunjavaju odredbe ovog odjeljka i *mutatis mutandis* glave VII.

2. Nadležna tijela uključuju podružnice iz trećih zemalja u plan nadzora iz članka 99.

Članak 48.o

Nadzorna provjera i ocjena

1. Države članice propisuju da nadležna tijela provjeravaju sustave, strategije, postupke i mehanizme koje provode podružnice iz trećih zemalja kako bi se uskladile s odredbama koje se na njih primjenjuju u skladu s ovom Direktivom i, prema potrebi, sa svim dodatnim regulatornim zahtjevima na temelju nacionalnog prava.

2. Na temelju provjere provedene u skladu sa stavkom 1. nadležna tijela ocjenjuju osiguravaju li sustavi, strategije, postupci i mehanizmi koje provode podružnice iz

trećih zemalja te dotacijski kapital i likvidnost koje one drže, dobro upravljanje i pokrivanje njihovih rizika te održivost te podružnice.

3. Nadležna tijela provode provjeru i ocjenjivanje iz stavaka 1. i 2. u skladu s načelom proporcionalnosti, kako je objavljeno u skladu s člankom 143. stavkom 1. točkom (c). Nadležna tijela posebno utvrđuju učestalost i intenzitet provjere iz stavka 1. koja je razmjerna razvrstavanju podružnice iz trećih zemalja u 1. ili 2. razred i uzimajući u obzir druge relevantne kriterije, kao što su priroda, opseg i složenost djelatnosti podružnica iz trećih zemalja.

4. Ako se provjerom, a posebno ocjenom sustava upravljanja, poslovnog modela ili djelatnosti institucije, nadležnim tijelima pruže opravdani razlozi za sumnju da se u vezi s tom podružnicom iz treće zemlje pranje novca ili financiranje terorizma obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušaja odnosno ako za to postoji povećani rizik, nadležno tijelo odmah o tome obavješćuje EBA-u i tijelo koje nadzire predmetnu podružnicu iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. Ako postoji povećani rizik od pranja novca ili financiranja terorizma, nadležno tijelo i tijelo koje nadzire podružnicu iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 odmah se povezuje s EBA-om i obavješćuje je o njihovoj zajedničkoj procjeni. Nadležno tijelo prema potrebi poduzima mjere u skladu s ovom Direktivom, koje mogu uključivati oduzimanje odobrenja za rad podružnici iz treće zemlje u skladu s člankom 48.d stavkom 2. točkom (g).

5. Nadležna tijela, financijsko-obavještajne jedinice i tijela koja nadziru podružnice iz trećih zemalja usko surađuju u okviru svojih nadležnosti i razmjenjuju informacije koje su relevantne za ovu Direktivu, pod uvjetom da se takvom suradnjom i razmjenom informacija ne zadire u tekuća istraživanja, istrage ili postupke u skladu s kaznenim ili upravnim pravom države članice u kojoj se nalazi nadležno tijelo, financijsko-obavještajna jedinica ili tijelo kojem je povjerena javna dužnost nadzora podružnica iz trećih zemalja. U slučaju neslaganja s usklađivanjem nadzornih aktivnosti na temelju ovog članka EBA može na vlastitu inicijativu pomoći nadležnim tijelima i tijelima zaduženima za nadzor podružnice iz treće zemlje u skladu s Direktivom (EU) 2015/849. U tom slučaju EBA djeluje u skladu s člankom 19. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuje sljedeće:

- (a) zajednički postupci i metodologije za postupak nadzorne provjere i ocjene iz ovog članka te za procjenu postupanja sa značajnim rizicima;
- (b) mehanizmi za suradnju i razmjenu informacija među tijelima iz stavka 5. ovog članka, u kontekstu utvrđivanja ozbiljnih povreda propisa o sprečavanju pranja novca.

Za potrebe točke (a), postupci i metodologije iz te točke utvrđuju se na način razmjeran razvrstavanju podružnica iz trećih zemalja u 1. razred ili 2. razred te drugim odgovarajućim kriterijima kao što su priroda, opseg i složenost njihovih djelatnosti.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 48.p

Nadzorne mjere i nadzorne ovlasti

1. Nadležna tijela propisuju da podružnice iz trećih zemalja u ranoj fazi poduzimaju potrebne mjere kako bi:

- (a) osigurala da podružnice iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjeve koji se na njih primjenjuju u skladu s ovom Direktivom i nacionalnim pravom ili da ponovno uspostave usklađenost s tim zahtjevima; i
- (b) osigurala pokrivenost značajnih rizika kojima su izložene podružnice iz trećih zemalja, dobro i dostatno upravljanje tim podružnicama i njihovu održivost.

2. Ovlasti nadležnih tijela za potrebe stavka 1. uključuju barem ovlasti da od podružnica iz trećih zemalja zatraže da:

- (a) drže dotacijski kapital čiji iznos premašuje minimalne zahtjeve iz članka 48.e ili da se usklade s drugim dodatnim kapitalnim zahtjevima. Sav dodatni dotacijski kapital koji podružnica iz treće zemlje drži u skladu s ovom točkom u skladu je sa zahtjevom iz članka 48.e;
- (b) uz zahtjev iz članka 48.f, ispunjavaju druge posebne likvidnosne zahtjeve. Sva dodatna likvidna imovina koju podružnica u trećoj zemlji drži u skladu s ovom točkom u skladu je sa zahtjevima iz članka 48.f;
- (c) jačaju svoje sustave upravljanje, kontrole rizika ili vođenja poslovnih knjiga;
- (d) suze ili ograniče opseg svojeg poslovanja ili djelatnosti koje obavljaju, kao i drugih ugovornih strana koje u njima sudjeluju;
- (e) smanje rizik svojstven njihovim djelatnostima, proizvodima i sustavima, uključujući eksternalizirane aktivnosti, i da prestanu obavljati ili nuditi te djelatnosti ili proizvode;
- (f) ispunjavaju dodatne izvještajne zahtjeve u skladu s člankom 48.1 stavkom 3. ili da povećaju učestalost redovitog izvješćivanja;
- (g) javno objavljuju informacije.

Članak 48.q

Suradnja nadležnih tijela i kolegija nadzornih tijela

1. Nadležna tijela koja nadziru podružnice iz trećih zemalja i institucije kćeri iste grupe iz treće zemlje blisko surađuju i međusobno razmjenjuju informacije. Nadležna tijela imaju pisane aranžmane o koordinaciji i suradnji u skladu s člankom 115.

2. Za potrebe stavka 1. na podružnice 1. razreda iz trećih zemalja primjenjuje se sveobuhvatni nadzor kolegija nadzornika u skladu s člankom 116., u skladu sa sljedećim zahtjevima:

- (a) ako je u vezi s institucijama kćerima grupe iz treće zemlje osnovan kolegij nadzornih tijela, podružnice 1. razreda iz treće zemlje koje pripadaju istoj grupi obuhvaćene su djelokrugom tog kolegija nadzornih tijela;
- (b) ako grupa iz treće zemlje ima podružnice 1. razreda iz treće zemlje u nekoliko država članica, ali u Uniji nema institucije kćeri na koje se primjenjuje članak 116., osniva se kolegij nadzornih tijela u vezi s tim podružnicama 1. razreda iz trećih zemalja;

(c) ako grupa iz treće zemlje ima podružnice 1. razreda iz treće zemlje u nekoliko država članica ili barem jednu podružnicu 1. razreda iz treće zemlje te jednu ili više institucija kćeri u Uniji na koje se ne primjenjuje članak 116., u vezi s tim podružnicama iz trećih zemalja i institucijama kćerima osniva se kolegij nadzornih tijela.

3. Za potrebe stavka 2. točaka (b) i (c) postoji glavno nadležno tijelo koje ima istu ulogu kao konsolidirajuće nadzorno tijelo u skladu s člankom 116. Glavno nadležno tijelo jest tijelo države članice u kojoj se nalazi najveća podružnica iz treće zemlje prema kriteriju ukupne vrijednosti računovodstvene imovine.

4. Osim zadaća iz članka 116. kolegiji nadzornih tijela:

(a) pripremaju izvješće o ustroju i djelatnostima grupe iz treće zemlje u Uniji i ažuriraju ga jednom godišnje;

(b) razmjenjuje informacije o rezultatima postupka nadzorne provjere i ocjene iz članka 48.o;

(c) nastoje uskladiti primjenu nadzornih mjera i ovlasti iz članka 48.p.

5. Kolegij nadzornika prema potrebi osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju s relevantnim nadzornim tijelima iz trećih zemalja.

6. EBA doprinosi promicanju i praćenju učinkovitog, djelotvornog i dosljednog funkcioniranja kolegija nadzornih tijela iz ovog članka, u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

(a) mehanizmi suradnje i nacrti predložaka sporazuma među nadležnim tijelima za potrebe stavka 1. ovog članka; i

(b) uvjeti za funkcioniranje kolegija nadzornih tijela za potrebe stavaka od 2. do 6. ovog članka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 48.r

Izvješćivanje EBA-e

Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o sljedećem:

(a) o svim odobrenjima za rad koja su izdana podružnicama iz trećih zemalja i svim naknadnim izmjenama tih odobrenja;

(b) o ukupnoj računovodstvenoj imovini i obvezama podružnica iz trećih zemalja koje imaju odobrenje za rad o kojima se redovito izvješćuje;

(c) o nazivu grupe iz treće zemlje kojoj pripada podružnica iz treće zemlje s odobrenjem za rad.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje popis svih podružnica iz trećih zemalja s odobrenjem za rad u Uniji u skladu s ovom glavom, uz naznaku države članice u kojoj im je odobren rad.

POGLAVLJE 2.

Odnosi s trećim zemljama

Članaka 48.s

Suradnja s nadzornim tijelima trećih zemalja u vezi s nadzorom na konsolidiranoj osnovi

1. Unija može sklapati sporazume s jednom ili više trećih zemalja o načinima provođenja nadzora na konsolidiranoj osnovi:

- (a) institucija čija matična društva imaju svoja mjesta uprave u trećim zemljama;
- (b) institucija koje se nalaze u trećim zemljama čija matična društva, bez obzira na to jesu li institucije, financijski holdinzi ili mješoviti financijski holdinzi, imaju svoje mjesto uprave u Uniji.

2. Sporazumima iz stavka 1. posebno se nastoji osigurati:

- (a) da nadležna tijela država članica mogu dobiti informacije potrebne za nadzor, na temelju konsolidiranog financijskog položaja institucija, financijskih holdinga i mješovitih financijskih holdinga koji se nalaze u Uniji i imaju društva kćeri koja su institucije ili financijske institucije u trećoj zemlji ili imaju sudjelujuće udjele u takvim institucijama;
- (b) da nadzorna tijela trećih zemalja mogu dobiti informacije potrebne za nadzor matičnih društava čija se mjesta uprave nalaze na njihovu području i imaju društva kćeri koja su institucije ili financijske institucije u jednoj ili više država članica ili imaju sudjelujuće udjele u takvim institucijama; i
- (c) da EBA može od nadležnih tijela država članica dobiti informacije koje su ona primila od nacionalnih nadležnih tijela trećih zemalja u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 218. UFEU-a, Komisija uz pomoć Europskog odbora za bankarstvo ispituje ishod pregovora iz stavka 1. i nastalu situaciju.

4. EBA pomaže Komisiji za potrebe ovog članka u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) br. 1093/2010.;

(9) članci 65. i 66. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 65.

Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne ovlasti nadležnih tijela iz članka 64. i pravo država članica da propišu i izreknu kazne prema kaznenom pravu, države članice propisuju pravila o administrativnim kaznama, periodičnim penalima i drugim administrativnim mjerama za povrede nacionalnih odredaba kojima se prenose ova Direktiva i Uredbe (EU) br. 575/2013 i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere djelotvorni su, proporcionalni i odvraćajući.

2. Kada se obveze iz stavka 1. primjenjuju na institucije, financijske holdinge i mješovite financijske holdinge, države članice osiguravaju da se u slučaju povrede nacionalnih odredaba kojima se ova Direktiva prenosi u nacionalno pravo ili Uredbe (EU) br. 575/2013, administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere mogu primijeniti na članove upravljačkog tijela i druge fizičke osobe koje su

prema nacionalnom pravu odgovorne za tu povredu, pod uvjetima koji su propisani nacionalnim pravom.

3. Primjena periodičnih penala ne sprečava nadležna tijela u izricanju administrativnih kazni za istu povredu.

4. Nadležna tijela imaju sve ovlasti za prikupljanje informacija i istražne ovlasti koje su im potrebne za izvršavanje njihovih funkcija. Te ovlasti uključuju:

- (a) ovlast da od sljedećih fizičkih ili pravnih osoba zatraže sve informacije koje su i potrebne za obavljanje njihovih zadaća, uključujući informacije koje se za potrebe nadzora i s njima povezane statističke potrebe dostavljaju u redovitim vremenskim razmacima i u određenim formatima:
 - i. institucija s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;
 - ii. financijskih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;
 - iii. mješovitih financijskih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;
 - iv. mješovitih holdinga s poslovnim nastanom u dotičnoj državi članici;
 - v. osoba koje pripadaju subjektima iz podtočaka od i. do iv.;
 - vi. stranama kojima su subjekti iz podtočaka od i. do iv. eksternalizirali operativne funkcije ili aktivnosti;
- (b) ovlast da provedu sve potrebne istrage bilo koje osobe iz točke (a) podtočaka od i. do vi. koje imaju poslovni nastan ili se nalaze u dotičnoj državi članici kada je to potrebno za obavljanje zadaća nadležnih tijela, uključujući ovlast:
 - i. da zatraže dostavu dokumenata;
 - ii. za pregled poslovnih knjiga i evidencije osoba iz točke (a) podtočaka od i. do vi. i uzimanje preslika ili izvadaka iz tih knjiga i evidencije;
 - iii. za dobivanje pisanih ili usmenih objašnjenja od bilo koje osobe iz točke (a) podtočaka od i. do vi. ili njezinih predstavnika odnosno zaposlenika;
 - iv. za obavljanje razgovora s bilo kojom drugom osobom koja pristane na razgovor za potrebe prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage; i
 - v. obavljanja, u skladu s uvjetima u skladu s pravom Unije, svih potrebnih inspekcija u poslovnim prostorima pravnih osoba iz točke (a) podtočaka od i. do vi. i svih drugih društava uključenih u nadzor na konsolidiranoj osnovi kada je nadležno tijelo konsolidirajuće nadzorno tijelo, ako o tome prethodno obavijeste dotična nadležna tijela. Ako je prema nacionalnom pravu za inspekciju potrebno odobrenje pravosudnog tijela, za to se odobrenje podnosi zahtjev.

5. Odstupajući od stavka 1, ako pravnim sustavom države članice nisu predviđene administrativne kazne, ovaj se članak može primjenjivati tako da postupak kažnjavanja pokrene nadležno tijelo, a da kaznu izriču pravosudna tijela, pri čemu se osigurava djelotvornost tih pravnih lijekova i učinak istovjetan administrativnim novčanim kaznama koje izriču nadzorna tijela. U svakom slučaju kazne koje se izriču moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće. Te države članice do [Ured za publikacije: unijeti datum = datum prenošenja ove Direktive o izmjeni] obavješćuju

Komisiju o svojim zakonodavnim odredbama koje donesu u skladu s ovim stavkom te, bez odgode, o svim daljnjim izmjenama propisa ili izmjeni koja na njih utječe.

Članak 66.

Administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere za povrede zahtjeva koji se odnose na odobrenja za rad i stjecanje ili prodaju kvalificiranih udjela, značajne prijenose imovine i obveza, spajanja odnosno pripajanja ili podjele

1. Države članice osiguravaju da se njihovim zakonima i drugim propisima propisuju administrativne kazne, periodični penali i druge administrativne mjere barem u sljedećim slučajevima:

- (a) poslovi primanja depozita ili ostalih povratnih sredstava od građana obavljaju se bez odobrenja za rad kao kreditna institucija, što je povreda članka 9.;
- (b) obavljanje djelatnosti kao kreditne institucije započelo je bez dobivanja odobrenja za rad, što je povreda članka 9.;
- (c) kvalificirani udjel u kreditnoj instituciji stečen je izravno ili neizravno ili je izravnim ili neizravnim stjecanjem dodatno povećan, zbog čega bi udio glasačkih prava ili kapitala dosegnuo ili premašio pragove iz članka 22. stavka 1. ili bi time kreditna institucija postala društvo kći stjecatelja, bez pisane obavijesti nadležnim tijelima kreditne institucije u kojoj stjecatelj nastoji steći ili povećati kvalificirani udio tijekom razdoblja procjene ili unatoč protivljenju nadležnih tijela, što je povreda tog članka;
- (d) kvalificirani udjel u kreditnoj instituciji otuđen je izravno ili neizravno ili smanjen, zbog čega bi udio glasačkih prava ili kapitala pao ispod pragova iz članka 25. ili bi kreditna institucija prestala biti društvo kći stjecatelja, bez pisane obavijesti nadležnim tijelima, što je povreda tog članka;
- (e) financijski holding ili mješoviti financijski holding kako je definiran u članku 21.a stavku 1. nije podnio zahtjev za odobrenje za rad, što je povreda članka 21.a, ili povreda drugih zahtjeva iz tog članka;
- (f) stjecatelj kako je definiran u članku 27.a stavku 1. izravno ili neizravno stječe kvalificirani udjel u instituciji ili povećava kvalificirani udjel koji već drži, tako da bi udio glasačkih prava ili kapitala koji stjecatelj drži u instituciji premašio 15 % priznatog kapitala institucije, a da stjecatelj pritom nije obavijestio nadležna tijela, što je povreda tog članka;
- (g) bilo koja strana iz članka 27.d ove Direktive izravno ili neizravno raspoláže kvalificiranim udjelom koji premašuje prag iz članka 89. Uredbe (EU) 575/2013, a da pritom nije obavijestila nadležna tijela, što je povreda članka 27.d ove Direktive;
- (h) bilo koja strana iz članka 27.f stavka 1. provodi značajan prijenos imovine i obveza, a da pritom nije obavijestila nadležna tijela, što je povreda tog članka;
- i. bilo koja od strana iz članka 27.k točke (l) sudjeluje u postupku spajanja odnosno pripajanja ili podjele, što je povreda tog članka.

2. Države članice osiguravaju da se u slučajevima iz stavka 1. mogu primijeniti barem sljedeće mjere:

- (a) administrativne kazne:

- i. u slučaju pravne osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 10 % ukupnog godišnjeg neto prihoda tog društva;
 - ii. u slučaju fizičke osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 5 000 000 EUR ili, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, odgovarajuću protuvrijednost u nacionalnoj valuti na dan 17. srpnja 2013.;
 - iii. administrativne novčane kazne u visini do dvostrukog iznosa dobiti ostvarene povredom odnosno gubitaka izbjegnutih povredom, ako ih je moguće utvrditi;
- (b) periodične penale:
- i. u slučaju pravne osobe, periodični penali u iznosu do 5 % prosječnog dnevnog prihoda koje je ta pravna osoba, u slučaju trajne povrede, dužna plaćati po danu povrede do ponovnog ispunjavanja svoje obveze i koji se mogu izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci kojom se zahtijeva prestanak povrede i izriču periodični penali;
 - ii. u slučaju fizičke osobe, periodični penali u iznosu do 500 000 EUR koje je ta fizička osoba, u slučaju trajne povrede, dužna platiti po danu povrede do ponovnog ispunjavanja obveze i koji se mogu izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci kojom se zahtijeva prestanak povrede i izriču periodični penali;
- (c) druge administrativne mjere:
- i. javna izjava u kojoj se navodi odgovorna fizička osoba, institucija, financijski holding ili mješoviti financijski holding i posredničko matično društvo te vrsta povrede;
 - ii. nalog kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe zahtijeva da prekine i više ne ponavlja takvo postupanje;
 - iii. privremena suspenzija glasačkih prava dioničara koji se smatraju odgovornima za povrede iz stavka 1.;
 - iv. u skladu s člankom 65. stavkom 2., privremena ili konačna zabrana obavljanja funkcija u instituciji za člana upravljačkog tijela institucije ili drugu fizičku osobu koja se smatra odgovornom za povredu.

3. Ukupni godišnji neto prihod iz stavka 2. točke (a) podtočke i. i točke (b) podtočke i. ovog članka jednak je pokazatelju poslovanja iz članka 314. Uredbe (EU) br. 575/2013. Za potrebe ovog članka, pokazatelj poslovanja izračunava se na temelju najnovijih dostupnih godišnjih nadzornih financijskih podataka, osim ako je rezultat nula ili negativan. Ako je rezultat nula ili negativan, osnova za izračun su posljednji godišnji nadzorni financijski podaci u kojima je rezultat veći od nule. Ako je predmetno društvo dio grupe, relevantni ukupni godišnji neto prihod jednak je ukupnom godišnjem neto prihodu iz konsolidiranog izvještaja krajnjeg matičnog društva.

4. Prosječni dnevni prihod iz stavka 2. točke (b) podtočke i. ukupni je godišnji neto prihod iz stavka 3. podijeljen s 365.”;

(10) članak 67. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

- i. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:
- „(d) institucija nema uspostavljene sustave upravljanja i rodno neutralne politike primitaka koje zahtijevaju nadležna tijela u skladu s člankom 74.;
- (e) institucija ne izvješćuje nadležna tijela o informacijama koje se odnose na obvezu ispunjavanja kapitalnih zahtjeva, navedenima u članku 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 ili dostavlja nepotpune odnosno netočne informacije, što je povreda članka 430. stavka 1. te Uredbe;”;
- ii. točka (j) zamjenjuje se sljedećim:
- „(j) institucija ne održava omjer neto stabilnih izvora financiranja, što je povreda članka 413. ili članka 428.b Uredbe (EU) br. 575/2013, ili u više navrata ili kontinuirano nema na raspolaganju likvidnu imovinu, što je povreda članka 412. te Uredbe;”;
- iii. dodaju se sljedeće točke od (r) do (ab):
- „(r) institucija ne ispunjava kapitalne zahtjeve iz članka 92. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (s) institucija ili fizička osoba ne ispunjava obvezu koja proizlazi iz odluke nadležnog tijela ili obvezu koja proizlazi iz nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU ili iz Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (t) institucija ne ispunjava zahtjeve u pogledu primitaka u skladu s člancima 92., 94. i 95. ove Direktive;
- (u) institucija djeluje bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela kad se nacionalnim odredbama kojima se prenosi Direktiva 2013/36/EU ili odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013 propisuje da institucija ishodi takvo prethodno odobrenje, ishodila je takvo odobrenje na temelju vlastite lažne izjave ili ne ispunjava uvjete pod kojima je to odobrenje izdano;
- v. institucija ne ispunjava zahtjeve povezane sa sastavom, uvjetima, usklađenjima i odbicima koji se odnose na regulatorni kapital kako je utvrđeno u dijelu drugom Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (w) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane sa svojim velikim izloženostima prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba iz dijela četvrtog Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (x) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom omjera financijske poluge, uključujući primjenu odstupanja iz dijela sedmog Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (y) institucija ne dostavlja nadležnim tijelima informacije o podacima iz članka 430. stavaka 1., 2. i 3. i članka 430.a i 430.b Uredbe (EU) br. 575/2013 ili dostavlja nepotpune odnosno netočne informacije;
- (z) institucija ne ispunjava zahtjeve za prikupljanje podataka i upravljanje iz dijela trećeg glave III. Poglavlja 2. Uredbe (EU) br. 575/2013;

- (aa) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva ili ne primjenjuje sustave upravljanja utvrđene u dijelu trećem glavama od II. do VI. Uredbe (EU) br. 575/2013;
 - (ab) institucija ne ispunjava zahtjeve povezane s izračunom koeficijenta likvidnosne pokrivenosti ili omjera neto stabilnih izvora financiranja iz dijela šestog, glave I. i IV. Uredbe (EU) br. 575/2013 i delegiranog akta iz članka 460. stavka 1. te uredbe.”;
- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. mogu primijeniti barem sljedeće mjere:

- (a) administrativne kazne:
 - i. u slučaju pravne osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 10 % ukupnog godišnjeg neto prihoda tog društva;
 - ii. u slučaju fizičke osobe, administrativne novčane kazne u iznosu do 5 000 000 EUR ili, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, odgovarajuću protuvrijednost u nacionalnoj valuti na dan 17. srpnja 2013.
 - iii. administrativne novčane kazne u visini do dvostrukog iznosa dobiti ostvarene povredom odnosno gubitaka izbjegnutih povredom, ako ih je moguće utvrditi;
- (b) periodični penali:
 - i. u slučaju pravne osobe, periodični penali u iznosu do 5 % prosječnog dnevnog prihoda koje je ta pravna osoba, u slučaju trajne povrede, dužna plaćati po danu povrede do ponovnog ispunjavanja svoje obveze i koji se mogu izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci kojom se zahtijeva prestanak povrede i izriču periodični penali. Prosječni dnevni prihod iz ovog stavka ukupni je godišnji neto prihod podijeljen s 365.
 - ii. u slučaju fizičke osobe, periodični penali u iznosu do 500 000 EUR koje je ta fizička osoba, u slučaju trajne povrede, dužna platiti po danu povrede do ponovnog ispunjavanja obveze i koji se mogu izreći za razdoblje od najviše šest mjeseci od datuma utvrđenog u odluci kojom se zahtijeva prestanak povrede i izriču periodični penali;
- (c) druge administrativne mjere
 - i. javna izjava u kojoj se navodi odgovorna fizička osoba, institucija, financijski holding ili mješoviti financijski holding i posredničko matično društvo te vrsta povrede;
 - ii. nalog kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe zahtijeva da prekine i više ne ponavlja takvo postupanje;
 - iii. u slučaju institucije, oduzimanje odobrenja za rad institucije u skladu s člankom 18.;

- iv. u skladu s člankom 65. stavkom 2., privremena ili konačna zabrana obavljanja funkcija u instituciji za člana upravljačkog tijela institucije ili drugu fizičku osobu koja se smatra odgovornom za povredu.
 - v. privremena suspenzija glasačkih prava dioničara koji se smatraju odgovornima za povrede iz stavka 1.”;
- (c) dodaju se stavci 3. i 4.:

„3. Ukupni godišnji neto prihod iz stavka 2. točke (a) podtočke i. i točke (b) podtočke i. ovog članka jednak je pokazatelju poslovanja iz članka 314. Uredbe (EU) br. 575/2013. Za potrebe ovog članka pokazatelj poslovanja izračunava se na temelju najnovijih dostupnih godišnjih nadzornih financijskih podataka, osim ako je rezultat nula ili negativan. Ako je rezultat nula ili negativan, osnova za izračun su posljednji godišnji nadzorni financijski podaci u kojima je rezultat veći od nule. Ako je predmetno društvo dio grupe, relevantni ukupni godišnji neto prihod jednak je ukupnom godišnjem neto prihodu koji proizlazi iz konsolidiranog izvještaja krajnjeg matičnog društva.

4. Prosječni dnevni prihod iz stavka 2. točke (b) podtočke i. ukupni je godišnji neto prihod iz stavka 3. podijeljen s 365.”;

- (11) članak 70. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 70.*

Djelotvorna primjena administrativnih kazni i izvršenje ovlasti nadležnih tijela za izricanje kazni

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela pri određivanju vrste i razine administrativnih sankcija ili drugih administrativnih mjera uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući prema potrebi sljedeće:

- (a) težinu i trajanje povrede;
- (b) stupanj odgovornosti fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za povredu;
- (c) financijsku snagu fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za povredu, koja je među ostalim vidljiva iz ukupnog prihoda pravne osobe ili godišnjeg dohotka fizičke osobe;
- (d) iznos ostvarene dobiti ili izbjegnutoga gubitka fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za povredu, ako ih je moguće utvrditi;
- (e) gubitke koje su zbog povrede pretrpjele treće osobe, ako ih je moguće utvrditi;
- (f) razinu suradnje s nadležnim tijelom fizičke ili pravne osobe koja je odgovorna za povredu;
- (g) prethodne povrede koje je počinila fizička ili pravna osoba odgovorna za povredu;
- (h) sve moguće sistemske posljedice povrede;
- (i) prethodne kaznene sankcije izrečene istoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja je odgovorna za istu povredu.

2. Nadležna tijela u izvršavanju svojih ovlasti izricanja kazni blisko surađuju kako bi osigurala da kazne daju rezultate koji se nastoje postići ovom Direktivom. Osim toga, koordiniraju svoje djelovanje kako bi se u prekograničnim slučajevima

spriječila kumulacija i preklapanje pri primjeni kazni i administrativnih mjera. Nadležna tijela blisko surađuju s pravosudnim tijelima kada rade na istim predmetima.

3. Nadležna tijela mogu izreći kazne istoj fizičkoj ili pravnoj osobi koje je odgovorna za ista djela ili propuste u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka i kazni za istu povredu. Međutim, takva kumulacija postupaka i kazni mora biti strogo nužna i proporcionalna kako bi se ostvarili različiti i komplementarni ciljevi od općeg interesa. Težina svih kazni i drugih administrativnih mjera koje su izrečene u slučaju kumulacije upravnih i kaznenih postupaka ograničena je na ono što je nužno s obzirom na težinu predmetne povrede. Države članice utvrđuju jasna i precizna pravila o okolnostima u kojima djela ili propusti mogu podlijevati takvoj kumulaciji upravnih i kaznenih postupaka i sankcija.

4. Države članice utvrđuju pravila kojima se osigurava potpuna suradnja nadležnih tijela i pravosudnih tijela kako bi se osigurala dovoljno bliska materijalna i vremenska povezanost upravnog i kaznenog postupka.

5. EBA do 18. srpnja 2029. Komisiji podnosi izvješće o suradnji između nadležnih tijela i pravosudnih tijela u vezi s primjenom administrativnih kazni. Osim toga, EBA procjenjuje sva odstupanja u primjeni kazni među nadležnim tijelima. EBA posebno procjenjuje:

- (a) razinu suradnje nadležnih tijela i pravosudnih tijela u kontekstu primjene kazni;
- (b) razinu suradnje nadležnih tijela u kontekstu kazni koje se primjenjuju na prekogranične predmete ili u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka;
- (c) primjenu i razinu zaštite načela *ne bis in idem* u vezi s administrativnim i kaznenim sankcijama država članica;
- (d) primjenu načela proporcionalnosti kad se u slučaju kumulacije administrativnih i kaznenih postupaka izriču obje vrste kazni;
- (e) razmjenu informacija među nadležnim tijelima kad je riječ o prekograničnim slučajevima.”;

(12) u članku 73. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije su dužne uspostaviti dobre, učinkovite i cjelovite strategije i procese za kontinuiranu procjenu i održavanje iznosa, vrsta i raspodjele internog kapitala koje smatraju adekvatnima za pokrivanje vrste i razine rizika kojima su izložene ili bi mogle biti izložene u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući i ESG rizike.”;

(13) u članku 74. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije su dužne imati robusne sustave upravljanja koji uključuju:

- (a) jasnu organizacijsku strukturu s dobro definiranim, transparentnim i dosljednim linijama odgovornosti;
- (b) učinkovite postupke za utvrđivanje, upravljanje, praćenje rizika i izvješćivanje o rizicima kojima su izložene ili bi mogle biti izložene u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, uključujući i ESG rizike;
- (c) primjerene mehanizme unutarnje kontrole, uključujući odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke;

- (d) politike i prakse primitaka koje su u skladu s dobrim i učinkovitim upravljanjem rizicima i kojima se promiče dobro i učinkovito upravljanje rizicima.

Politike i prakse primitaka iz prvog podstavka rodno su neutralne.”;

(14) članak 76. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da upravljačko tijelo odobrava i barem jednom u dvije godine preispituje strategije i politike za preuzimanje, upravljanje, praćenje i ublažavanje rizika kojima je institucija izložena ili bi mogla biti izložena, uključujući rizike povezane s makroekonomskim okruženjem u kojem institucija posluje s obzirom na stanje poslovnog ciklusa, te rizike koji proizlaze iz aktualnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih posljedica okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika.”;

- (b) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice osiguravaju da upravljačko tijelo izradi posebne planove i mjerljive ciljeve radi praćenja i ublažavanja kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih rizika koji proizlaze iz neusklađenosti poslovnog modela i strategije institucija s relevantnim ciljevima politike Unije ili širim trendovima tranzicije prema održivom gospodarstvu u odnosu na okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike.”;

- (c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. U skladu sa zahtjevom o proporcionalnosti utvrđenom u članku 7. stavku 2. Direktive Komisije 2006/73/EZ^{*11}, države članice osiguravaju da su funkcije unutarnje kontrole institucija neovisne o operativnim funkcijama i da imaju dostatne ovlasti, status, resurse i pristup upravljačkom tijelu.

Države članice dužne su se pobrinuti da se funkcijama unutarnje kontrole osigurava da su svi značajni rizici utvrđeni, izmjereni i da se o njima izvješćuje na odgovarajući način. Osiguravaju da su funkcije unutarnje kontrole aktivno uključene u izradu strategije rizika institucije i u sve značajne odluke o upravljanju rizicima te da mogu dati potpuni pregled cijelog opsega rizika institucije.

Države članice osiguravaju da funkcija unutarnje kontrole može izravno odgovarati upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji, neovisno o članovima višeg rukovodstva u njegovoj upravljačkoj funkciji ili višem rukovodstvu, i da prema potrebi može postavljati pitanja i upozoriti to tijelo u slučaju specifičnih kretanja u području rizika koja utječu ili bi mogla utjecati na instituciju, ne dovodeći u pitanje odgovornosti upravljačkog tijela u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 575/2013.

Voditelji funkcija unutarnje kontrole neovisni su viši rukovoditelji s posebnom odgovornošću za funkcije upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije. Ako vrsta, opseg i složenost poslova institucije ne opravdavaju imenovanje jedne osobe za svaku funkciju unutarnje kontrole, druga osoba na višem položaju u instituciji može preuzeti i zadaće povezane s tom funkcijom, pod uvjetom da ne postoji sukob interesa.

Voditelji funkcija unutarnje kontrole ne smjenjuju se bez prethodne suglasnosti upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji te, prema potrebi, imaju izravan pristup upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji.

^{*11} Direktiva Komisije 2006/73/EZ od 10. kolovoza 2006. o provedbi Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na organizacijske zahtjeve i uvjete poslovanja investicijskih društava i izraze definirane za potrebe te Direktive (SL L 241, 2.9.2006., str. 26.);

(15) članak 78. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Nadzorna ocjena pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva u odnosu na referentne vrijednosti”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležna tijela:

- (a) osiguravaju da institucije kojima je odobrena primjena internih pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva izvješćuju o rezultatima svojih izračuna za svoje izloženosti ili pozicije koje su uključene u referentne portfelje;
- (b) osiguravaju da institucije koje primjenjuju alternativni standardizirani pristup iz dijela trećeg glave IV. poglavlja 1.a Uredbe (EU) br. 575/2013 izvješćuju o rezultatima svojih izračuna za svoje izloženosti ili pozicije uključene u referentne obrasce;
- (c) osiguravaju da institucije kojima je odobrena primjena internih pristupa u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013, kao i značajne institucije koje primjenjuju standardizirani pristup u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 2. te uredbe, izvješćuju o rezultatima izračuna pristupa primijenjenih za potrebe određivanja iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za svoje izloženosti ili pozicije uključene u referentne obrasce ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - i. institucije pripremaju svoje financijske izvještaje u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002;
 - ii. institucije vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke te određuju regulatorni kapital u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima u skladu s člankom 24. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013;
 - iii. institucije vrednuju imovinu i izvanbilančne stavke u skladu s računovodstvenim standardima na temelju Direktive 86/635/EEZ^{*12} i primjenjuju model očekivanih kreditnih gubitaka, koji je jednak onome koji se primjenjuje u međunarodnim računovodstvenim standardima donesenima u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002.

Institucije na zahtjev EBA-e najmanje jednom godišnje nadležnim tijelima dostavljaju rezultate svojih izračuna iz prvog podstavka, zajedno s objašnjenjem metodologija koje su primijenjene za njihovu izradu i svim kvalitativnim informacijama kojima se može objasniti učinak tih izračuna na kapitalne zahtjeve, pri čemu EBA taj postupak, nakon što je proveden pet puta, može provoditi svake dvije godine.”;

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Na osnovi informacija koje im institucije dostave u skladu sa stavkom 1., nadležna tijela prate raspon iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili kapitalnih zahtjeva, ovisno o slučaju, za izloženosti ili transakcije u referentnom portfelju, a koji proizlaze iz pristupa tih institucija. Nadležna tijela procjenjuju kvalitetu tih pristupa učestalošću iz stavka 1. drugog podstavka, pri čemu posebnu pozornost posvećuju.”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA sastavlja izvješće kako bi nadležnim tijelima pomogla u procjeni kvalitete pristupa na temelju informacija iz stavka 2.”;

(d) u stavku 5. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela osiguravaju da su njihove odluke o primjerenosti korektivnih mjera iz stavka 4. usklađene s načelom da takve mjere moraju podupirati ciljeve pristupa iz područja primjene ovog članka i.”;

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. EBA može izdati smjernice i preporuke u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 ako to smatra potrebnim na temelju informacija i procjena iz stavaka 2. i 3. ovog članka kako bi poboljšala nadzorne prakse ili prakse institucija u vezi s pristupima u okviru nadzornog ocjenjivanja.”;

(f) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku dodaje se sljedeća točka (c):

„(c) popis značajnih institucija iz stavka 1. točke (c).”;

ii. dodaje se sljedeći drugi podstavak:

„Za potrebe točke (c), pri utvrđivanju popisa značajnih institucija EBA vodi računa o načelu proporcionalnosti.”;

*¹² Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

(16) članak 85. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

„1. Nadležna tijela osiguravaju da institucije provode politike i procese za vrednovanje izloženosti operativnom riziku i upravljanje tim izloženostima, uključujući rizike koji proizlaze iz eksternalizacije, te za pokriće događaja male učestalosti s velikim gubicima. Institucije određuju što predstavlja operativni rizik u smislu tih politika i postupaka.”;

(17) umeće se novi članak 87.a:

„Članak 87.a

Okolišni, socijalni i upravljački rizici

1. Nadležna tijela osiguravaju da institucije u svojim robusnim sustavima upravljanja, uključujući okvir za upravljanje rizicima iz članka 74. stavka 1., imaju pouzdane strategije, politike, postupke i sustave za utvrđivanje, mjerenje, upravljanje i praćenje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

2. Strategije, politike, procesi i sustavi iz stavka 1. razmjerni su opsegu, prirodi i složenosti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika poslovnog modela i opsega djelatnosti institucije te uzimaju u obzir kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje od najmanje 10 godina.

3. Nadležna tijela osiguravaju da institucije provode testiranje otpornosti na dugoročne negativne učinke okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika u osnovnom i nepovoljnom scenariju u određenom vremenskom okviru, počevši s klimatskim čimbenicima. Nadležna tijela osiguravaju da institucije za potrebe testiranja uključe niz okolišnih, socijalnih i upravljačkih scenarija koji odražavaju potencijalne učinke okolišnih i socijalnih promjena i povezanih javnih politika na dugoročno poslovno okruženje.

4. Nadležna tijela procjenjuju i prate razvoj praksi institucija u vezi s njihovom okolišnom, socijalnom i upravljačkom strategijom i upravljanjem rizicima, uključujući planove koje treba izraditi u skladu s člankom 76., kao i ostvareni napredak i rizike prilagodbe njihovih poslovnih modela relevantnim ciljevima politike Unije ili širim trendovima tranzicije prema održivom gospodarstvu, uzimajući u obzir ponudu proizvoda povezanih s održivošću, politike financiranja tranzicije, povezane politike kreditiranja te ciljeve i ograničenja povezane s okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima.

5. EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010. izdaje smjernice kojima se određuju:

- (a) minimalni standardi i referentne metodologije za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i upravljanje okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima;
- (b) sadržaj planova koje treba izraditi u skladu s člankom 76., koji uključuju konkretne rokove i mjerljive prijelazne ciljeve i ključne etape, kako bi se uklonili rizici koji proizlaze iz neusklađenosti poslovnog modela i strategije institucija s relevantnim ciljevima politike Unije ili širim trendovima tranzicije prema održivom gospodarstvu u odnosu na okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike;
- (c) kvalitativni i kvantitativni kriteriji za procjenu učinka okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika na financijsku stabilnost institucija u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju;
- (d) kriteriji za utvrđivanje scenarija i metoda iz stavka 3., uključujući parametre i pretpostavke koje treba primijeniti u svakom scenariju i za posebne rizike.

EBA te smjernice izdaje do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]. EBA te smjernice redovito ažurira kako bi se u obzir uzeo napredak u mjerenju i upravljanju okolišnim,

socijalnim i upravljačkim čimbenicima, kao i razvoj ciljeva politike Unije u području održivosti.”;

(18) članak 88. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) predsjednik upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji u instituciji ne smije istodobno obnašati funkcije glavnog izvršnog direktora u istoj instituciji.”;

(b) u članku 88. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Države članice osiguravaju da institucije sastavljaju, održavaju i ažuriraju pojedinačna izvješća u kojima se utvrđuju uloge i dužnosti svakog člana upravljačkog tijela, višeg rukovodstva i nositelja ključnih funkcija te raspored dužnosti, uključujući pojedinosti o linijama izvješćivanja i linijama odgovornosti te osobama koje su dio sustava upravljanja iz članka 74. stavka 1. i njihovim dužnostima koje je odobrilo upravljačko tijelo.

Države članice osiguravaju da se izjave o dužnostima i raspored dužnosti na zahtjev stave na raspolaganje i pravodobno dostave nadležnim tijelima.

EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 osiguravajući provedbu ovog stavka i njegovu dosljednu primjenu. EBA te smjernice izdaje do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].”;

(19) članak 91. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 91.

Kriteriji primjerenosti za članove upravljačkog tijela subjekata

1. Institucije, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi s odobrenjem za rad u skladu s člankom 21.a stavkom 1. („subjekti”) imaju glavnu odgovornost osigurati da članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku imaju dobar ugled i posjeduju dostatno znanje, vještine i iskustvo za obavljanje svojih dužnosti i ispunjavanje zahtjeva iz stavaka od 2. do 8. ovog članka.

Nadležna tijela posebno provjeravaju jesu li kriteriji i zahtjevi iz prvog podstavka ovog članka i dalje ispunjeni ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 obavlja ili da je obavljeno ili da je bilo pokušaja odnosno ako za to postoji povećani rizik u vezi s tom institucijom.

2. Svi članovi upravljačkog tijela posvećuju dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija u subjektima.

3. Svaki član upravljačkog tijela djeluje iskreno, pošteno i s neovisno kako bi mogao učinkovito procijeniti i preispitivati odluke višeg rukovodstva kada je to potrebno te učinkovito nadzirati i pratiti upravljačko donošenje odluka. Članstvo u upravljačkom tijelu kreditne institucije koja je trajno povezana sa središnjim tijelom samo po sebi nije prepreka neovisnom djelovanju.

4. Upravljačko tijelo posjeduje zajednička znanja, vještine i iskustva kako bi moglo primjereno razumjeti aktivnosti institucije, kao i povezane rizike kojima je izložena, u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, uzimajući u obzir okolišne,

socijalne i upravljačke čimbenike. Ukupni sastav upravljačkog tijela odražava primjereno širok raspon iskustava.

5. Broj direktorskih funkcija koje istodobno može obnašati član upravljačkog tijela ovisi o pojedinačnim okolnostima i vrsti, opsegu i složenosti poslova institucije. Osim ako zastupaju interese države članice, članovi upravljačkog tijela institucije koja je značajna u smislu veličine, interne organizacije i vrste, opsega i složenosti djelatnosti, od 1. srpnja 2014. ne smiju istodobno obnašati više od jedne od sljedećih kombinacija direktorskih funkcija:

- (a) jedna funkcija izvršnog direktora i dvije funkcije neizvršnog direktora;
- (b) četiri funkcije neizvršnog direktora.

6. Sljedeće direktorske funkcije računaju se kao jedna direktorska funkcija za potrebe stavka 5.:

- (a) funkcije izvršnog ili neizvršnog direktora unutar iste grupe;
- (b) funkcije izvršnog ili neizvršnog direktora u:
 - i. institucijama koje su članovi istog institucionalnog sustava zaštite, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 113. stavka 7. Uredbe (EU) br. 575/2013;
 - ii. društvima, uključujući nefinancijske subjekte, u kojima institucija ima kvalificirani udio.

Za potrebe točke (a) ovog stavka, grupa znači grupa međusobno povezanih društava kako je utvrđeno u članku 22. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća^{*13}.

7. Direktorske funkcije u organizacijama koje nemaju pretežno komercijalne ciljeve ne uzimaju se u obzir za potrebe stavka 5.

8. Nadležna tijela mogu ovlastiti članove upravljačkog tijela da uz direktorske funkcije iz stavka 5. točaka (a) i (b) obnašaju i jednu funkciju neizvršnog direktora.

9. Subjekti su dužni uložiti odgovarajuće ljudske i financijske resurse u obuku i osposobljavanje članova upravljačkog tijela.

10. Države članice ili nadležna tijela zahtijevaju od subjekata i njihovih odbora za imenovanja, ako su uspostavljeni, da pri odabiru članova upravljačkog tijela odrede širok raspon kvaliteta i kompetencija te da u tu svrhu uspostave politiku za promicanje raznolikosti upravljačkog tijela.

11. Nadležna tijela prikupljaju informacije objavljene u skladu s člankom 435. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 575/2013 i koriste ih za utvrđivanje referentnih praksi vezanih uz raznolikost. Nadležna tijela dostavljaju te informacije EBA-i. EBA koristi te informacije za utvrđivanje referentnih praksi vezanih uz raznolikost na razini Unije.

12. EBA izdaje smjernice o sljedećem:

- (a) pojmu dovoljnog vremena koje član upravljačkog tijela posvećuje obavljanju svojih funkcija, s obzirom na pojedinačne okolnosti i vrstu, opseg i složenost poslova institucije;
- (b) pojmovima iskrenosti, poštenja i neovisnosti člana upravljačkog tijela iz stavka 3.;

- (c) pojmu adekvatnih zajedničkih znanja, vještina i iskustva upravljačkog tijela iz stavka 4.;
- (d) pojmu primjerenih ljudskih i financijskih resursa namijenjenih uvođenju i osposobljavanju članova upravljačkog tijela iz stavka 9.;
- (e) pojmu raznolikosti koju treba uzeti u obzir pri odabiru članova upravljačkog tijela iz stavka 10;

EBA te smjernice izdaje do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

13. Ovim člankom i člancima od 91.a do 91.d ne dovode se u pitanje odredbe država članica o zastupanju zaposlenika u upravljačkom tijelu.”;

*¹³ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 182, 29.6.2013.)

(20) umeću se sljedeći članci od 91.a do 91.d:

„Članak 91.a

Procjena primjerenosti članova upravljačkog tijela koju provode subjekti

1. Subjekti iz članka 91. stavka 1. osiguravaju da članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku ispunjavaju kriterije i zahtjeve iz članka 91. stavaka od 1. do 8.
2. Subjekti procjenjuju primjerenost članova upravljačkog tijela prije nego što preuzmu svoje dužnosti. Ako na temelju procjene primjerenosti zakluče da dotični član ne ispunjava kriterije i zahtjeve iz stavka 1., subjekti osiguravaju da dotični član ne preuzme predviđenu dužnost.
Međutim, ako je nužno odmah zamijeniti člana upravljačkog tijela, subjekti mogu provesti procjenu primjerenosti zamjenskih članova nakon njihova stupanja na dužnost. Subjekti su dužni propisno opravdati takvu hitnu zamjenu.
3. Subjekti osiguravaju ažurnost informacija o primjerenosti članova upravljačkog tijela. Subjekti te informacije na zahtjev priopćavaju nadležnim tijelima.
4. Subjekti koji članovima upravljačkog tijela obnavljaju mandat o tome u pisanom obliku obavješćuju nadležna tijela u roku od 15 radnih dana od datuma obnove mandata.

Članak 91.b

Procjena primjerenosti članova upravljačkog tijela subjekata koju provode nadležna tijela

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela procjenjuju ispunjavaju li članovi upravljačkog tijela subjekata iz članka 91. stavka 1. u svakom trenutku kriterije i zahtjeve iz članka 91. stavaka od 1. do 8.
2. Kad je riječ o procjeni iz stavka 1., subjekti nadležnim tijelima podnose prvu prijavu relevantnog člana upravljačkog tijela bez nepotrebne odgode po završetku unutarnje procjene primjerenosti. Toj prijavi prilažu sve informacije i dokumentaciju koji su nadležnim tijelima potrebni za učinkovitu procjenu primjerenosti.

3. Nadležna tijela u roku od dva radna dana u pisanom obliku potvrđuju primitak zahtjeva i potrebne dokumentacije u skladu sa stavkom 2.

Nadležna tijela dovršavaju procjenu iz stavka 1. u roku od 80 radnih dana („razdoblje procjene”) od datuma pisane potvrde iz prvog podstavka ovog stavka.

4. Nadležna tijela koja od subjekata zatraže dodatne informacije ili dokumentaciju, uključujući razgovore ili saslušanja, mogu produžiti razdoblje procjene za najviše 40 radnih dana. Međutim, postupak procjene ne smije trajati dulje od 120 radnih dana. Zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju podnosi se u pisanom obliku i mora biti konkretan. Subjekti potvrđuju primitak zahtjeva za dodatne informacije ili dokumentaciju u roku od dva radna dana i dostavljaju tražene dodatne informacije ili dokumentaciju u roku od 10 radnih dana od datuma pisane potvrde primitka zahtjeva nadležnih tijela.

5. Čim subjekti ili dotični član upravljačkog tijela saznaju nove činjenice ili druge informacije koje bi mogle utjecati na primjerenost člana upravljačkog tijela, subjekti o tome bez nepotrebnog odlaganja obavješćuju relevantna nadležna tijela.

6. Nadležna tijela ne procjenjuju ponovno primjerenost članova upravljačkog tijela pri obnovi njihova mandata, osim ako su se relevantne informacije kojima raspoložu nadležna tijela promijenile i ako bi ta promjena mogla utjecati na primjerenost dotičnog člana.

7. Ako članovi upravljačkog tijela ne ispunjavaju u svakom trenutku zahtjeve iz članka 91. stavaka od 1. do 8. ili ako subjekti ne poštuju obveze i rokove iz stavaka 2. ili 4. ovog članka, države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti:

- (a) spriječiti da takvi članovi budu dio upravljačkog tijela;
- (b) razriješiti takve članove dužnosti u upravljačkom tijelu;
- (c) zahtijevati od dotičnih subjekata da poduzmu potrebne mjere kako bi se osiguralo da taj član bude primjeren za predviđenu dužnost.

8. Nadležna tijela u skladu sa stavicama od 1. do 7. provode procjenu primjerenosti prije nego što članovi upravljačkog tijela preuzmu svoje dužnosti u sljedećim subjektima:

- (a) matičnoj instituciji iz EU-a koja se smatra velikom institucijom;
- (b) matičnoj instituciji u državi članici koja se smatra velikom institucijom;
- (c) središnjem tijelu koje se smatra velikom institucijom ili koje nadzire velike institucije koje su s njom povezane;
- (d) samostalnoj instituciji u EU-u koja se smatra velikom institucijom;
- (e) relevantnom društvu kćeri;
- (f) matičnom financijskom holdingu u državi članici, matičnom mješovitom financijskom holdingu u državi članici, matičnom financijskom holdingu iz EU-a i matičnom mješovitom financijskom holdingu iz EU-a koji unutar grupe imaju velike institucije ili relevantna društva kćeri.

Međutim, ako je nužno odmah zamijeniti člana upravljačkog tijela, nadležna tijela mogu provesti procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela nakon što preuzmu svoje dužnosti. Subjekti su dužni propisno opravdati takvu hitnu zamjenu.

9. Za potrebe stavka 2. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije ili popratni dokumenti koji se dostavljaju nadležnim tijelima za potrebe provedbe procjene primjerenosti.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

10. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda o standardnim obrascima, predlošcima i postupcima za dostavu informacija iz stavka 2.

EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 91.c

Kriteriji primjerenosti i procjena nositelja ključnih funkcija koju provode subjekti

1. Subjekti iz članka 91. stavka 1. imaju glavnu odgovornost osigurati da su nositelji ključnih funkcija uvijek ugledne, poštene i čestite osobe koje posjeduje znanja, vještine i iskustvo potrebne za obavljanje svojih dužnosti.

2. Ako subjekti na temelju procjene iz stavka 1. zaključe da osoba ne ispunjava zahtjeve iz tog stavka, ne imenuju tu osobu za nositelja ključnih funkcija. Subjekti poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurali odgovarajuće funkcioniranje te funkcije.

3. Subjekti osiguravaju ažurnost informacija o primjerenosti nositelja ključnih funkcija. Subjekti te informacije na zahtjev dostavljaju nadležnim tijelima.

Članak 91.d

Procjena primjerenosti voditelja funkcija unutarnje kontrole i glavnog financijskog službenika koju provode nadležna tijela

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela utvrde ispunjavaju li voditelji funkcija unutarnje kontrole i glavni financijski direktor kriterije primjerenosti iz članka 91.c stavka 1. prije preuzimanja svojih dužnosti, ako se oni imenuju za dužnosti u sljedećim subjektima:

- (a) matičnoj instituciji iz EU-a koja se smatra velikom institucijom;
- (b) matičnoj instituciji u državi članici koja se smatra velikom institucijom;
- (c) središnjem tijelu koje se smatra velikom institucijom ili koje nadzire velike institucije koje su s njom povezane;
- (d) samostalnoj instituciji u EU-u koja se smatra velikom institucijom;
- (e) relevantnom društvu kćeri;

2. Kad je riječ o procjeni primjerenosti voditelja funkcija unutarnje kontrole i glavnog financijskog direktora iz stavka 1., subjekti iz tog stavka nadležnim tijelima podnose prvu prijavu dotične osobe bez nepotrebne odgode po završetku unutarnje

procjene primjerenosti. Toj prijavi prilažu sve informacije i dokumentaciju koji su nadležnim tijelima potrebni za učinkovitu procjenu primjerenosti.

3. Nadležna tijela u roku od dva radna dana u pisanom obliku potvrđuju primitak zahtjeva i potrebne dokumentacije u skladu sa stavkom 2.

Nadležna tijela procjenjuju primjerenost voditelja funkcija unutarnje kontrole i glavnog financijskog direktora u roku od 80 radnih dana („razdoblje procjene”) od datuma pisane potvrde iz prvog podstavka.

4. Nadležna tijela koja od subjekata iz stavka 1. zatraže dodatne informacije ili dokumentaciju, uključujući razgovore ili saslušanja, mogu produljiti razdoblje procjene za najviše 40 radnih dana. Međutim, postupak procjene ne smije trajati dulje od 120 radnih dana. Zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju podnosi se u pisanom obliku i mora biti konkretan. Subjekti iz stavka 1. potvrđuju primitak zahtjeva za dodatne informacije ili dokumentaciju u roku od dva radna dana i dostavljaju tražene dodatne informacije ili dokumentaciju u roku od 10 radnih dana od datuma pisane potvrde primitka zahtjeva nadležnih tijela.

5. Čim subjekti iz stavka 1. ili dotični član upravljačkog tijela saznaju nove činjenice ili druge informacije koje bi mogle utjecati na primjerenost člana upravljačkog tijela, subjekti iz tog stavka o tome bez nepotrebnog odlaganja obavješćuju relevantna nadležna tijela.

6. Ako voditelji funkcija unutarnje kontrole i glavni financijski direktor ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 91.c stavka 1. ili ako subjekti iz stavka 1. ovog članka ne ispunjavaju obveze i rokove iz stavaka 2. i 4. ovog članka, države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju potrebne ovlasti:

- (a) spriječiti da ti voditelji ili direktor izvršavaju svoje dužnosti;
- (b) razriješiti dužnosti te voditelje ili direktora;
- (c) zahtijevati od subjekata iz stavka 1. da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurali da ti voditelji ili direktor budu primjereni za predviđenu dužnost.

7. EBA za potrebe ovog članka izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije ili popratni dokumenti koji se moraju dostaviti nadležnim tijelima za potrebe provedbe procjene primjerenosti.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

8. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda o standardnim obrascima, predlošcima i postupcima za dostavu informacija iz stavka 2.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

9. EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 olakšavajući provedbu i dosljednu primjenu postupovnih zahtjeva iz članaka od 91.a

do 91.d ove Direktive te primjenu ovlasti i mjera koje trebaju poduzeti nadležna tijela iz članka 91.b stavka 7. i članka 91.d stavka 6. ove Direktive. EBA te smjernice izdaje do [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive].”;

(22) članak 92. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točke (e) i (f) zamjenjuju se sljedećim:

„(e) zaposlenici koji obavljaju poslove u funkcijama unutarnje kontrole neovisni su o poslovnim jedinicama koje nadziru, imaju odgovarajuće ovlasti te ostvaruju primitke u skladu s ostvarenim ciljevima povezanim s njihovim funkcijama, neovisno o uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju;

(f) primitke viših službenika u funkcijama unutarnje kontrole izravno nadzire odbor za primitke iz članka 95. ili, ako takav odbor nije osnovan, upravljačko tijelo u okviru nadzorne funkcije;”;

(b) u stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) članove osoblja s rukovodećim ovlastima u funkcijama unutarnje kontrole institucije ili značajnim poslovnim jedinicama;”;

(23) članak 94. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točki (g) peta alineja zamjenjuje se sljedećim:

„- institucija bez odgode obavješćuje nadležno tijelo o odlukama koje su donijeli njezini dioničari, vlasnici ili članovi, kao i o svakom odobrenom višem maksimalnom omjeru u skladu s prvim podstavkom ove točke, a nadležna tijela koriste primljene informacije za utvrđivanje referentnih praksi institucija u tom smislu. Nadležna tijela dostavljaju EBA-i informacije o referentnim vrijednostima, a EBA ih objavljuje na agregiranoj osnovi za matičnu državu članicu u zajedničkom izvještajnom formatu. EBA može izraditi smjernice kako bi olakšala provedbu ove alineje i kako bi osigurala dosljednost prikupljenih informacija;”;

(b) u stavku 2. trećem podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) upravljačkih odgovornosti i funkcija unutarnje kontrole;”;

(c) u stavku 3. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) instituciju koja nije velika institucija i čija vrijednost imovine, u prosjeku i na pojedinačnoj osnovi u skladu s ovom Direktivom i Uredbom (EU) br. 575/2013, iznosi 5 milijardi EUR ili manje u razdoblju od četiri godine koje neposredno prethodi tekućoj financijskoj godini;”;

(24) u članku 98. dodaje se sljedeći stavak 9.:

„9. Provjera i ocjena koje provode nadležna tijela uključuje procjenu postupaka upravljanja i upravljanja rizicima institucija namijenjenih za uklanjanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika, kao i procjenu izloženosti institucija tim rizicima. Pri određivanju adekvatnosti postupaka i izloženosti institucija nadležna tijela uzimaju u obzir poslovne modele tih institucija.”;

(25) u članku 100. dodaju se sljedeći stavci 3. i 4.:

„3. Institucije i sve treće strane koje djeluju u svojstvu savjetnika institucija suzdržavaju se od aktivnosti koje bi mogle narušiti testiranje otpornosti na stres, kao što su uspoređivanje, međusobna razmjena informacija, sporazumi o zajedničkom postupanju ili optimizacija njihovih rezultata u testovima otpornosti na stres. Ne dovodeći u pitanje druge relevantne odredbe ove Direktive i Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela imaju sve ovlasti za prikupljanje informacija i istražne ovlasti potrebne za otkrivanje tih aktivnosti.

4. EBA, EIOPA i ESMA preko Zajedničkog odbora iz članka 54. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 sastavljaju smjernice kako bi osigurale da su dosljednost, dugoročna pitanja i zajednički standardi za metodologije procjene uključeni u testiranje otpornosti na stres okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika. Testiranje otpornosti na stres ekoloških, socijalnih i upravljačkih rizika koje provode nadležna tijela treba započeti s klimatskim čimbenicima. EBA, EIOPA i ESMA preko Zajedničkog odbora iz članka 54. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 istražuju kako se socijalni i upravljački rizici mogu uključiti u testiranje otpornosti na stres.”;

(26) članak 104. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe članka 97., članka 98. stavaka 4., 5. i 9., članka 101. stavka 4. i članka 102. ove Direktive te primjene Uredbe (EU) br. 575/2013 nadležna tijela imaju barem ovlasti.”;

ii. dodaje se sljedeća točka (m):

„(m) zahtijevati od institucija da smanje rizike koji proizlaze iz neusklađenosti institucija s relevantnim ciljevima politike Unije i širih trendova tranzicije koji se odnose na okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, među ostalim prilagodbom njihovih poslovnih modela, strategija upravljanja i upravljanja rizicima.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. EBA izdaje smjernice, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, kojima se određuje kako nadležna tijela mogu utvrditi predstavljaju li rizici prilagodbe kreditnom vrednovanju (CVA) institucija iz članka 381. Uredbe (EU) br. 575/2013 prekomjerne rizike za stabilnost tih institucija.”;

(27) članak 104.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se zahtijeva dodatni regulatorni kapital radi uklanjanja rizika prekomjerne financijske poluge koji nije dostatno pokriven člankom 92. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela određuju razinu dodatnog regulatornog kapitala, koji se zahtijeva na temelju stavka 1. točke (a) ovog članka, kao razliku između kapitala koji se smatra adekvatnim na temelju stavka 2. ovog članka, osim za njegov peti podstavak, i relevantnih kapitalnih zahtjeva utvrđenih u dijelu trećem i sedmom Uredbe (EU) br. 575/2013.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 6. i 7.:

„6. Ako institucija postane dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, primjenjuje se sljedeće:

- (a) nominalni iznos dodatnog regulatornog kapitala koji nadležno tijelo institucije zahtijeva u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) radi uklanjanja rizika koji nisu rizik prekomjerne financijske poluge ne povećava se zbog toga što su institucije postale dužne primjenjivati minimalnu donju granicu;
- (b) nadležno tijelo institucije bez nepotrebne odgode i najkasnije do isteka roka za sljedeći postupak provjere i ocjene preispituje dodatni regulatorni kapital koji zahtijeva od institucije u skladu s člankom 104. stavkom 1. točkom (a) te iz tog kapitala isključuje sve dijelove kojima se dvostruko obračunavaju rizici koji su već u potpunosti pokriveni zbog toga što je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu.

Za potrebe ovog članka i članaka 131. i 133. ove Direktive smatra se da je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu ako ukupni iznos izloženosti rizicima institucije izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 premašuje njezin ukupni iznos izloženosti rizicima bez primjene donje granice izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. te uredbe.

7. Za potrebe stavka 2., sve dok je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu nadležno tijelo institucije ne uvodi dodatni kapitalni zahtjev zbog kojeg bi se dvostruko obračunavali rizici koji su već u potpunosti pokriveni zbog toga što je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu.”;

(28) u članku 106. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice ovlašćuju nadležna tijela da od institucija zahtijevaju:

- (a) objavljivanje informacija iz dijela osmog Uredbe (EU) br. 575/2013 češće od jednom godišnje i utvrđivanje rokova u kojima velike i druge institucije EBA-i dostavljaju informacije za objavu na središnjim internetskim stranicama EBA-e;
- (b) korištenje posebnih medija i mjesta za objavljivanje, osim internetskih stranica EBA-e, za centralizirano objavljivanje informacija ili za financijske izvještaje institucija.”;

(29) članak 121. zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe primjenjive na financijski holding ili mješoviti financijski holding koji ima odobrenje za rad u skladu s člankom 21.a stavkom 1., države članice propisuju da članovi upravljačkog tijela financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga imaju dovoljno dobar ugled i posjeduju dostatno znanje, vještine i iskustvo za obavljanje svojih dužnosti iz članka 91. stavka 1., vodeći računa o specifičnoj ulozi financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga.”.

(30) U glavi VII. poglavlju 3. umeće se sljedeći odjeljak 0.:

„ODJELJAK 0.

PRIMJENA OVOG POGLAVLJA NA GRUPE INVESTICIJSKIH DRUŠTAVA

„Članak 110.a

Područje primjene na grupe investicijskih društava

Ovo se poglavlje primjenjuje na grupe investicijskih društava, kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 25. Uredbe (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća*, ako barem jedno investicijsko društvo u toj grupi podliježe Uredbi (EU) br. 575/2013 u skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/2033^{*14}.

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na grupe investicijskih društava ako nijedno investicijsko društvo u toj grupi ne podliježe Uredbi (EU) br. 575/2013 u skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/2033.”;

^{*14} Uredba (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (SL L 314, 5.12.2019., str. 1.).”;

(31) Članak 131. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako OSV institucija bude dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, njezino nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, preispituje zahtjev za zaštitni sloj za OSV instituciju kako bi se osigurala primjerenost kalibracije zahtjeva.”;

(b) u stavku 5.a drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U roku od šest tjedana od primitka obavijesti iz stavka 7. ovog članka, ESRB dostavlja Komisiji mišljenje o primjerenosti zaštitnog sloja za OSV instituciju. EBA ujedno Komisiji može dostaviti svoje mišljenje o zaštitnom sloju u skladu s člankom 16.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(c) u stavku 15. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako bi zbroj stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koja se izračunava za potrebe članka 133. stavaka 10., 11. ili 12. i stope zaštitnog sloja za OSV instituciju ili stope zaštitnog sloja za GSV instituciju kojoj ta ista institucija podliježe bio viši od 5 %, primjenjuje se postupak iz stavka 5.a ovog članka. Za potrebe ovog stavka, ako odluka o određivanju zaštitnog sloja za sistemski rizik, zaštitnog sloja za OSV instituciju ili zaštitnog sloja za GSV instituciju dovede do smanjenja bilo koje prethodno utvrđene stope ili ako se one ne promijene, ne primjenjuje se postupak utvrđen u stavku 5.a ovog članka.”;

(32) članak 133. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica osigurava da je moguće odrediti zaštitni sloj za sistemski rizik u obliku redovnog osnovnog kapitala za financijski sektor ili jednu ili više podskupina tog sektora za sve ili podskupinu izloženosti iz

stavka 5. ovog članka, s ciljem sprečavanja i ublažavanja makrobonitetnih ili sistemskih rizika koji nisu obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 575/2013 i člancima 130. i 131. ove Direktive, i to u smislu rizika poremećaja u financijskom sustavu koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za financijski sustav i realno gospodarstvo u određenoj državi članici.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Ako je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu, primjenjuje se sljedeće:

(a) iznos njezina redovnog osnovnog kapitala u skladu s prvim podstavkom ograničava se na sljedeći iznos:

$$r_T \cdot E_T^* + \sum_i r_i \cdot E_i^*$$

pri čemu je:

E_T = ukupni iznos izloženosti riziku institucije bez primjene ograničenja izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 575/2013”;

E_i = ukupni iznos izloženosti riziku institucije bez primjene ograničenja za podskupinu izloženosti i , koji je izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 575/2013;

$r_T, r_i = r_T$ i r_i kako je definirano u prvom podstavku.;

(b) nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, bez nepotrebne odgode preispituje kalibraciju stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik, prema potrebi, kako bi se osigurala njihova primjerenost i izbjeglo dvostruko obračunavanje rizika koji su već pokriveni zbog toga što je institucija dužna primjenjivati minimalnu donju granicu.

Izračun iz točke (a) primjenjuje se dok imenovano tijelo ne dovrši reviziju utvrđenu u točki (b) i ne objavi novu odluku o kalibraciji stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik u skladu s postupkom utvrđenim u ovom članku. Od tog se trenutka više ne primjenjuje gornja granica iz točke (a).”;

(c) u stavku 8. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) zaštitni sloj za sistemski rizik ne smije se primjenjivati za uklanjanje bilo kojeg od sljedećih rizika:

i. rizika obuhvaćenih člancima 130. i 131.;

ii. rizika koji su u potpunosti pokriveni izračunom iz članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.”;

(d) u stavku 9. dodaje se sljedeća točka (g):

„(g) kako izračun iz članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 utječe na kalibraciju stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik, ovisno o slučaju, koje nadležno tijelo ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, namjerava uvesti.”;

(e) stavci 11. i 12. zamjenjuju se sljedećim:

„11. Ako određivanje ili ponovno određivanje stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik za bilo koju skupinu ili podskupinu izloženosti iz stavka 5. koje

podliježu jednom ili više zaštitnih slojeva za sistemski rizik, dovede do kombinirane stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koja je viša od 3 %, no ne premašuje 5 %, za bilo koju od tih izloženosti, nadležno tijelo ili imenovano tijelo države članice koja određuje taj zaštitni sloj, u obavijesti podnesenoj u skladu sa stavkom 9., traži mišljenja Komisije i ESRB-a.

ESRB u roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz stavka 9. Komisiji dostavlja mišljenje o primjerenosti zaštitnog sloja ili zaštitnih slojeva za sistemski rizik. U roku od dva mjeseca od primitka obavijesti Komisija, uzimajući u obzir procjenu ESRB-a, dostavlja svoje mišljenje o tome smatra li da stopa ili stope zaštitnog sloja za sistemski rizik ne uzrokuju nerazmjerne štetne učinke na cijeli financijski sustav drugih država članica ili na njegove dijelove ili na financijski sustav Unije u cjelini i na taj način stvaraju prepreke pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta.

Ako je mišljenje Komisije negativno, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, države članice koja određuje taj zaštitni sloj za sistemski rizik postupa u skladu s tim mišljenjem ili navodi razloge za neprihvatanje tog mišljenja.

Ako su jedna ili više institucija na koje se primjenjuje jedna ili više stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik društva kćeri čije matično društvo ima poslovni nastan u drugoj državi članici, ESRB i Komisija u svojim mišljenjima razmatraju i je li primjereno na te institucije primijeniti stopu ili stope zaštitnog sloja za sistemski rizik.

Ako tijela društva kćeri i matičnog društva nisu suglasna sa stopom ili stopama zaštitnog sloja za sistemski rizik primjenjivima na tu instituciju te u slučaju negativne mišljenja Komisije i ESRB-a, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, mogu predmet uputiti EBA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. Odluka o određivanju stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik za te izloženosti suspendira se dok EBA ne donese odluku.

Za potrebe ovog stavka, priznavanje stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica u skladu s člankom 134. ne uračunava se u pragove iz prvog podstavka ovog stavka.

12. Ako određivanje ili ponovno određivanje stope ili stopa zaštitnog sloja za sistemski rizik primjenjivih na bilo koju skupinu ili podskupinu izloženosti iz stavka 5. koje podliježu primjeni jednog ili više zaštitnih slojeva za sistemski rizik dovede do kombinirane stope zaštitnog sloja za sistemski rizik više od 5 % za bilo koju od tih izloženosti, nadležno tijelo ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, traži odobrenje Komisije prije provedbe zaštitnog sloja za sistemski rizik.

U roku od šest tjedana od primitka obavijesti iz stavka 9. ovog članka, ESRB dostavlja Komisiji mišljenje o primjerenosti zaštitnog sloja za sistemski rizik. EBA može ujedno dostaviti Komisiji svoje mišljenje o tom zaštitnom sloju za sistemski rizik u skladu s člankom 16.a stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1093/2010. u roku od šest tjedana od primitka obavijesti.

U roku od tri mjeseca od primitka obavijesti iz stavka 9., Komisija, uzimajući u obzir ocjenu ESRB-a i EBA-e, ako je to relevantno, te ako smatra da stopa ili stope zaštitnog sloja za sistemski rizik ne dovode do nerazmjernih negativnih

utjecaja na cijeli financijski sustav drugih država članica ili njegove dijelove ili na financijski sustav Unije kao cjeline koji bi predstavljali ili prouzročili zapreku pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, donosi akt kojim ovlašćuje nadležno tijelo ili imenovano tijelo, kako je primjenjivo, za donošenje predložene mjere.

Za potrebe ovog stavka, priznavanje stope zaštitnog sloja za sistemski rizik koju je odredila druga država članica u skladu s člankom 134. ne uračunava se u prag iz prvog podstavka ovog stavka.”;

(33) članak 142. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) plan i okvir za povećanje regulatornog kapitala kako bi se u cijelosti ispunio zahtjev za kombinirani zaštitni sloj ili, prema potrebi, zahtjev za zaštitni sloj omjera financijske poluge;”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležno tijelo ocjenjuje plan za očuvanje kapitala i odobrava ga samo ako smatra da je vrlo vjerojatno da će se provođenjem plana očuvati ili prikupiti dovoljno kapitala koji bi instituciji omogućio ispunjavanje zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj ili, ovisno o slučaju, zahtjeva za zaštitni sloj omjera financijske poluge u roku koji nadležno tijelo smatra primjerenim.”;

(c) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) provodi svoje ovlasti u skladu s člankom 102. kako bi odredilo stroža ograničenja raspodjele od onih koja se prema potrebi zahtijevaju u skladu s člankom 141 i člankom 141.b.”;

(34) u članku 161. stavak 3. briše se.

Članak 2.

Izmjena Direktive 2014/59/EU

Direktiva 2014/59/EU^{*15} mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 27. dodaju se sljedeći stavci 6., 7. i 8.:

„6. Pri imenovanju novih članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva u skladu s ovim člankom i člankom 28. ove Direktive, države članice osiguravaju da nadležna tijela provode procjenu članova upravljačkog tijela kako je propisano člankom 91.b stavkom 1. Direktive 2013/36/EU i nositelja ključnih funkcija kako je propisano člankom 91.d stavkom 1. te direktive tek nakon što oni preuzmu svoje dužnosti.

Članak 91.a stavak 2. i članak 91.c stavak 2. Direktive 2013/36/EU ne primjenjuju se na imenovanje novih članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva iz prvog podstavka.

7. Nadležna tijela osiguravaju provedbu procjene iz stavka 6. bez nepotrebne odgode. Ona dovršavaju procjene najkasnije 20 radnih dana od datuma primitka obavijesti o imenovanju.

8. Nadležna tijela bez nepotrebne odgode obavješćuju sanacijsko tijelo o ishodu procjena iz stavka 6.”;

(2) u članku 34. dodaju se sljedeći stavci 7., 8. i 9.:

„7. Pri imenovanju novih članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva u skladu s ovim člankom i člankom 63. ove Direktive, države članice osiguravaju da nadležna tijela provode procjenu članova upravljačkog tijela kako je propisano člankom 91.b stavkom 1. Direktive 2013/36/EU i nositelja ključnih funkcija kako je propisano člankom 91.d stavkom 1. te direktive tek nakon što oni preuzmu svoje dužnosti.

Članak 91.a stavak 2. i članak 91.c stavak 2. Direktive 2013/36/EU ne primjenjuju se na imenovanje novih članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva iz prvog podstavka.

Prvi i drugi podstavak primjenjuju se i na procjenu članova upravljačkog tijela prijelazne institucije imenovanih u skladu s člankom 41. odmah nakon poduzimanja mjera sanacije.

8. Nadležna tijela osiguravaju provedbu procjene iz stavka 7. bez nepotrebne odgode. Ona dovršavaju procjene najkasnije 20 radnih dana od datuma primitka obavijesti o imenovanju.

9. Nadležna tijela bez nepotrebne odgode obavješćuju sanacijsko tijelo o ishodu procjena iz stavka 7.”;

*¹⁵ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EZ, 2012/30/EZ i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [Ured za publikacije: unesite datum = 18 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One te odredbe primjenjuju od [Ured za publikacije: unijeti datum = 1 dan nakon datuma prenošenja ove Direktive o izmjeni].

Međutim, odredbe potrebne za usklađivanje s izmjenama iz članka 1. točke 8. o bonitetnom nadzoru podružnica iz trećih zemalja primjenjuju se od [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Odstupajući od prethodnog podstavka, države članice primjenjuju odredbe o izvješćivanju o podružnicama iz trećih zemalja iz glave VI. poglavlja 1. odjeljka II. pododjeljka 4. Direktive 2013/36/EU, kako su umetnute ovom Direktivom, od datuma primjene iz drugog podstavka ovog članka.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članaka 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik